

INSTYTUT GRUŻLICY I CHORÓB PŁUC
Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą

*National Tuberculosis
and Lung Diseases Research Institute
Department of Epidemiology*

**GRUŻLICA I CHOROBY UKŁADU
ODDECHOWEGO W POLSCE W 2020 ROKU**

*TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES
IN POLAND IN 2020*

Redaktor (editor):

Maria Korzeniewska-Koseła

**KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA SPECJALISTÓW CHORÓB PŁUC
W WARSZAWIE 13-15.X.2021r.**

Redaktor (*editor*):

Maria Korzeniewska-Koseła

Współpraca (*in collaboration*):

**Piotr Głaz, Bożena Mieczkowska,
Anna Nieścieruk, Renata Szostak, Krystyna Woźniak,**

ISSN – 1507 – 8159

ISBN 978-83-928021-8-1

Przy publikowaniu danych z Biuletynu – prosimy o podanie źródła:

Gruźlica i Choroby Układu Oddechowego w Polsce w 2020r. red. Maria Korzeniewska-Koseła. Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc, Warszawa 2021

WSTĘP

W niniejszym biuletynie zawarte są dane epidemiologiczne dotyczące gruźlicy w Polsce w 2020 roku.

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywołaną przez prątki należące do *Mycobacterium tuberculosis* complex. Najczęstszą postacią gruźlicy jest gruźlica płuc ale zmiany gruźlicze mogą występować w każdym narządzie ciała (gruźlica pozapłucna).

Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w 2019 roku (ostatnie dane) na gruźlicę zachorowało na świecie 10,0 mln osób (od 8,9 do 11,0 mln). Zapadalność wynosiła 130 przypadków gruźlicy na 100 000 ludności. W 54 krajach świata zapadalność była mniejsza niż 10 zachorowań na 100 000 ludności, w 30 krajach wynosiła od 150 na 400, w 5- powyżej 500. Osoby zakażone HIV stanowiły 8,2% chorych na gruźlicę na świecie; ponad połowa takich chorych to mieszkańcy południa Afryki.

Gruźlica była najczęstszą przyczyną zgonów na świecie wywołanych przez pojedynczy czynnik zakaźny. W 2019 roku 1,2 mln chorych na gruźlicę, nie zakażonych HIV, zmarło z jej przyczyny (w 2000 roku– 1,7 mln).

W 2019 roku blisko pół mln osób zachorowało na gruźlicę wywołaną przez prątki odporne na główne leki przeciwpłatkowe, na ryfampicynę (RR-TB) i na ryfampicynę łącznie z izoniazidem (MDR-TB), najwięcej w Indiach (27% wszystkich chorych na RR-TB/MDR-TB na świecie), Chinach (14%) i Federacji Rosyjskiej (8%). Największe odsetki chorych na RR-TB i MDR-TB wśród ogółu chorych na gruźlicę stwierdza się w krajach, które w przeszłości były republikami Związku Radzieckiego.

W 2019 roku w 29 krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG) (Łotwa i Księstwo Liechtensteinu nie podały danych) stwierdzono łącznie 49 752 przypadki gruźlicy. W większości krajów UE/EOG zapadalność na gruźlicę zmniejszyła się w ciągu ostatnich 5 lat. Osoby z Francji, Polski, Rumunii i Wielkiej Brytanii stanowiły 54,7% ogółu chorych na gruźlicę. Zapadalność na gruźlicę w krajach UE/EOG wynosiła przeciętnie 9,6 przypadków na 100 000 ludności (od 3,1 na 100 000 ludności w Norwegii do 59,9 w Rumunii) i była niższa niż w latach poprzednich. Współczynniki zapadalności poniżej 10 na 100 000 ludności stwierdzono w 22 krajach. Dzieci w wieku poniżej 15 lat, w liczbie 1955, stanowiły 3,9% chorych na gruźlicę. Zapadalność na gruźlicę u dzieci wynosiła 2,4 na 100 000. Największa była w Rumunii, u najmłodszych dzieci, w wieku od 0 do 4 lat, wynosiła 14,1 na 100 000. Stosunek liczby mężczyzn chorych na gruźlicę do kobiet wynosił w krajach UE/EOG 1,8/1.

W 2019 roku 34,5% wszystkich chorych na gruźlicę było cudzoziemcami w odniesieniu do kraju UE/EOG zgłaszającego ich zachorowanie. Odsetek cudzoziemców

wahał się od 0,0% w Bułgarii i 0,4% w Rumunii do >85% na Malcie, Cyprze, w Luksemburgu, Norwegii i Szwecji.

MDR-TB wykryto w 834 przypadkach (3,4% osób z grupy 24812 chorych ze znanymi wynikami lekowrażliwości). Największe odsetki chorych na MDR-TB stwierdzono w Estonii i na Litwie (21,3% i 17,0%).

W 2019 roku dane o współwystępowaniu gruźlicy i zakażenia HIV podało 19 krajów UE/EOG. Zakażenie HIV stwierdzono u 3,1% osób z grupy 16088 chorych na gruźlicę ze znanym statusem HIV, tzn. w 502 przypadkach.

Ryzyko gruźlicy u więźniów obliczone na podstawie raportów z krajów, które wykazały takie dane, było 15,8 razy większe niż w populacji ogólnej.

W Polsce dane o przypadkach gruźlicy gromadzone są w Krajowym Rejestrze Zachorowań na Gruźlicę. Rejestr powstał w 1957 roku i od tego czasu jest w sposób ciągły prowadzony przez Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. Placówka, na mocy decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego, jest krajową specjalistyczną jednostką właściwą w zakresie gruźlicy.

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc przygotowuje raporty o zachorowaniach na gruźlicę w Rzeczypospolitej Polskiej, wykonuje analizy bieżącej sytuacji epidemiologicznej gruźlicy w naszym kraju i jej zmian zachodzących w czasie. Sytuacja epidemiologiczna gruźlicy oceniana jest poprzez takie wskaźniki jak: zapadalność ogólna w grupach wieku i płci, udział nowych zachorowań i wznów oraz gruźlicy płuc i pozapłucnej, zapadalność na gruźlicę z potwierdzeniem bakteriologicznym, zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego płwociny i posiewu, odsetek cudzoziemców i więźniów wśród ogółu chorych, współwystępowanie gruźlicy i HIV, rozpowszechnienie gruźlicy wywołanej przez prątki odporne na leki i umieralność z powodu gruźlicy.

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc przekazuje dane o gruźlicy w Polsce do Europejskiego Centrum do Spraw Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) oraz do WHO, które przygotowują zbiorcze raporty z krajów i prowadzą ponadnarodowy nadzór nad gruźlicą.

W Polsce istnieje prawny obowiązek zgłaszania zachorowań na gruźlicę. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r., określająca zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 późn. zm.) oraz o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195 t.j.) nakładają ten obowiązek na lekarzy i felczerów. Zgodnie z tymi ustawami, lekarz lub felczer, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, jest obowiązany do niezwłocznego, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin zgłoszenia tego faktu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu dla miejsca rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej lub państwowemu

wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, lub innym podmiotom właściwym ze względu na rodzaj choroby zakaźnej, zakażenia lub zgonu z powodu choroby zakaźnej.

Dane o zachorowaniach na gruźlicę, zebrane przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, przekazywane są finalnie do Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. Z jednego województwa dane do Instytutu przesłała Wojewódzka Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy.

Uwagi techniczne

Dane o zapadalności na gruźlicę, przedstawione w niniejszym biuletynie, pochodzą w całości z Krajowego Rejestru Zachorowań na Gruźlicę. Dane o umieralności z powodu gruźlicy zostały zgromadzone przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Statystyczna kategoria dotycząca zgonów z powodu gruźlicy zawiera przypadki, w których na karcie zgonu jako wyjściową przyczynę śmierci osoby podano gruźlicę. Z GUS pochodzą także przedstawione w biuletynie informacje o umieralności z powodu innych chorób układu oddechowego.

W niniejszym biuletynie zastosowano podstawowe wskaźniki statystyczne: liczby bezwzględne, odsetki i współczynniki surowe (obliczone na 100 000 badanej populacji). Współczynniki zapadalności/umieralności w określonej grupie wieku wyrażano na 100 000 populacji w danej grupie wieku (tekście liczba 100 000 bywała pomijana). Obok informacji o zachorowaniach w 2020 roku umieszczono (w nawiasach) dane odnoszące się do poprzedniego roku. Zebrane przez GUS dane na temat umieralności dotyczą roku 2019. W tej części biuletynu, w której przedstawiono dane o umieralności, obok wyniku z 2019 roku podano w nawiasie odnośny wynik z roku 2018.

Informacje o nowotworach złośliwych pochodzą z Krajowego Rejestru Nowotworów, prowadzonego przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie i dotyczą roku 2018.

Wskaźniki zapadalności dot. gruźlicy obliczono wg. stanu ludności na 30.06.2020 roku

Wskaźniki umieralności na gruźlicę i inne choroby płuc (dane GUS) wg. stanu ludności na 30.06.2019 roku

Wskaźniki zapadalności i umieralności na nowotwory złośliwe wg. stanu ludności na 30.06.2018 roku

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA GRUŹLICY W POLSCE W 2020 ROKU

Zapadalność na gruźlicę

W 2020 roku zarejestrowano 3388 (5321) zachorowań na gruźlicę, co oznacza 1993 przypadki gruźlicy mniej niż w roku poprzednim i 5090 przypadków mniej w porównaniu z rokiem 2011.

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w 2020 roku wynosiła 8,8 (13,9) i była mniejsza o 36,7% w porównaniu z rokiem 2019 oraz o 60,4 w porównaniu z rokiem 2011, w którym wynosiła 22,2.

W kolejnych latach ostatniego pięciolecia (2016-2020) zmiany zapadalności wynosiły jak następuje: +0,6%; (-)10,1%, (-)5,3%, (-)2,8%, 36,7%.

Średni roczny spadek zapadalności w ocenianym pięcioleciu wynosił (-)11,0% i był większy niż w pięcioleciu wcześniejszym, w którym wynosił (-)5,5.

Nowe przypadki, bez historii wcześniejszego leczenia gruźlicy – było ich w 2020 roku 2912 (4717) – współczynnik 7,6 (12,3) – stanowiły 86,0% (88,6%) ogółu zachorowań. Ponowne zachorowania – w liczbie 476 (604) – współczynnik 1,2 (1,6) – stanowiły 14,0% (11,4%) wszystkich zgłoszonych przypadków.

Najczęstszą postacią gruźlicy była gruźlica płuc, która stanowiła w 2020 roku 95,5% (95,4%) wszystkich zachorowań. Zarejestrowano 3237 (5075) przypadków gruźlicy płuc – współczynnik 8,4 (13,2). W 17 (18) przypadkach gruźlica płuc występowała razem z gruźlicą pozapłucną. Chorzy z jednoczesnym zajęciem procesem gruźliczym płuc i innych narządów są rejestrowani jako przypadki gruźlicy płuc. Chorzy tylko na gruźlicę pozapłucną – 151 (246) przypadków – współczynnik 0,4 (0,6) stanowili 4,5 (4,6%) ogółu chorych zarejestrowanych w 2020 roku. Podobnie jak w latach wcześniejszych, najczęstszą postacią gruźlicy pozapłucnej (uwzględniono tylko chorych bez współwystępujących zmian w płucach) było gruźlicze zapalenie opłucnej – 71 (79) zachorowań – 47,0% wszystkich przypadków o lokalizacji pozapłucnej. Na drugim miejscu była gruźlica obwodowych węzłów chłonnych – 23 chorych i kolejno: gruźlica kości i stawów – 21 chorych, w tym 11 przypadków gruźlicy kręgosłupa oraz gruźlica układu moczowego – 8 chorych. Cztery osoby zachorowały na gruźlicze zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu. W roku 2020 nie zarejestrowano zachorowań na tę postać gruźlicy u dzieci (0-14 lat).

W 2020 roku współczynnik zapadalności na gruźlicę był tym wyższy, im starsza była grupa wieku, ale tylko do wieku 45-64 lata. Współczynniki wynosiły od 0,7 (1,4) wśród dzieci do 14 roku życia do 15,0 (23,9) u osób w wieku od 45 do 64 lat. Chorzy w wieku od 45 do 64 lat stanowili największy odsetek ogółu chorych na gruźlicę (44,4%). W latach wcześniejszych

największe współczynniki zapadalności stwierdzano w najstarszej grupie wieku, tzn. u osób ≥ 65 lat. Od 2015 r. największe współczynniki zapadalności są w grupie od 45 do 64 lat. W 2020 roku współczynnik zapadalności u osób w wieku 65 lat i starszych wynosił 12,1 (19,8) i był mniejszy niż w grupie wieku od 45 do 64 lat.

Zgłoszono 39 (81) przypadków gruźlicy u dzieci do 14 roku życia, co stanowiło 1,2% (1,5%) ogółu zachorowań. U dzieci wykryto 37 (61) przypadków gruźlicy płuc i 2 (20) przypadki gruźlicy pozapłucnej. Potwierdzenie bakteriologiczne uzyskano w 8 (28) przypadkach gruźlicy u dzieci, tzn. w 20,5% (34,6%) zachorowań w tej grupie wieku. Wśród przypadków z pewnym rozpoznaniem gruźlicy, potwierdzonym posiewem, było 7 przypadków gruźlicy płuc (18,9% wszystkich zachorowań na gruźlicę płuc u dzieci) oraz 1 przypadek gruźlicy pozapłucnej. U jednego dziecka dodatni był także wynik badania bakterioskopowego płwociny. W województwie mazowieckim, gdzie zarejestrowano 16, najwięcej w Polsce, zachorowań na gruźlicę u dzieci, wszystkie przypadki to gruźlica płuc bez potwierdzenia bakteriologicznego. W 2020 roku większą niż w roku poprzednim liczbę przypadków pediatrycznych odnotowano w 2 województwach: podlaskim (6 vs. 2); i świętokrzyskim (3 vs. 2). W województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, śląskim, wielkopolskim i zachodnio-pomorskim stwierdzono po jednym przypadku gruźlicy dziecięcej. W czterech województwach: lubuskim, małopolskim, opolskim i warmińsko-mazurskim nie zarejestrowano żadnego zachorowania w tej grupie wieku. Największe współczynniki zapadalności na gruźlicę u dzieci stwierdzono w województwach: podlaskim – 3,5 (1,2) mazowieckim – 1,8 (3,4) i świętokrzyskim – 1,8 (1,2).

W 2020 roku zarejestrowano 49 (48) zachorowań na gruźlicę wśród młodzieży w wieku od 15 do 19 lat – współczynnik 2,7 (2,6). Większość młodocianych chorych – 89,8% – miała gruźlicę płuc. Potwierdzenie bakteriologiczne gruźlicy uzyskano u 33 (39) nastolatków, czyli u 67,3% tej grupy chorych. U 20 nastoletnich chorych na gruźlicę płuc dodatni był także wynik bakterioskopii płwociny. W 7 województwach nastąpił wzrost zapadalności na gruźlicę w tej grupie wiekowej. Największy w woj. zachodnio-pomorskim – 3,8 (1,3), pomorskim – 8,7(3,5), świętokrzyskim – 3,5 (1,7) i opolskim – 4,7 (2,3) Największą liczbę chorych na gruźlicę w wieku od 15 do 19 lat zarejestrowano w woj. pomorskim- 10 (4), dolnośląskim 7 (4) i woj. lubelskim – 7 (8). W 3 województwach stwierdzono spadek zapadalności na gruźlicę wśród młodzieży w porównaniu z rokiem 2019. W województwach lubuskim i śląskim zapadalność była taka sama jak w ubiegłym roku. W województwach: kujawsko-pomorskim, małopolskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim nie zarejestrowano żadnego przypadku gruźlicy w grupie 15-19 lat. Największą zapadalność na gruźlicę u nastolatków – 8,7– stwierdzono w woj. pomorskim i 6,8 (7,6) w woj. lubelskim. Największą zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie u młodzieży odnotowano w

województwach: pomorskim– 6,1 (2,6), opolskim- 4,7 (2,3) i dolnośląskim- 4,0 (2,4). Na taką postać gruźlicy zachorowało w Pomorskim 7 osób wieku od 15 do 19 lat; w woj. opolskim – 2 osoby i woj. dolnośląskim – 5 osób. W 6 województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, małopolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim nie było u nastolatków ani jednego zachorowania na potwierdzoną bakteriologicznie gruźlicę płuc. Największą zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii płwociny u młodzieży stwierdzono w woj. pomorskim – 3,5

W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, zapadalność na gruźlicę wśród mężczyzn była wyższa niż u kobiet. Zarejestrowano 2506 (3897) zachorowań u mężczyzn – współczynnik 13,5 (21,0) i 882 (1424) zachorowania u kobiet – współczynnik 4,5 (7,2). Przypadki gruźlicy u mężczyzn stanowiły 74,0% (73,2%) ogółu zachorowań. Największa różnica zapadalności między mężczyznami a kobietami występowała u osób w wieku od 50 do 54 lat (26,8 vs 4,1) oraz w wieku 55 do 59 lat (28,7 vs. 4,8) . Największą zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci u mężczyzn stwierdzono w woj. lubelskim – współczynnik 20,8; najmniejszą w woj. podlaskim – współczynnik 8,2. Największy współczynnik zapadalności na gruźlicę u kobiet stwierdzono także w woj. lubelskim – 6,3 najmniejszy – 2,8 – w woj. warmińsko-mazurskim. Współczynnik zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wynosił u mężczyzn 10,6 (16,1); u kobiet –3,1 (4,8).

W 2020 roku po raz kolejny zapadalność na gruźlicę wśród mieszkańców miast była większa w porównaniu z ludnością wiejską. Zarejestrowano 2069 (3335) zachorowań w miastach i 1319 (1986) przypadków gruźlicy na wsi. Współczynnik zapadalności u mieszkańców miast wynosił 9,0 (14,5); u mieszkańców wsi –8,6 (13,0) .

Znaczne różnice współczynników zapadalności na gruźlicę między województwami, obserwowane od lat, wystąpiły także w roku 2020. W 2020 roku największą zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci zarejestrowano w województwach: lubelskim – 13,3 (20,0); świętokrzyskim 11,5 (16,8), mazowieckim – 11,0 (16,4), lubuskim -10,1 (9,3) i łódzkim – 9,8 (17,4). W województwach: podlaskim – 5,5 (9,7), wielkopolskim – 6,2 (8,0), warmińsko-mazurskim – 6,5 (10,5) i śląskim – 6,9 (19,1) współczynniki zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci były najmniejsze w całym kraju. W 2020 roku spadek zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił w 15 województwach. Największy w woj. śląskim - 6,9 (19,1) – spadek o 63,9%; woj. łódzkim – 9,8 (17,4) – spadek o 43,7% i woj. podlaskim- 5,5 (9,7) – spadek o 43,3%. Współczynnik zapadalności większy niż w roku 2019 stwierdzono tylko w jednym województwie. Było to woj. lubuskie - 10,1 (9,3) .

Największe w kraju współczynniki zapadalności na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie, czyli rozpoznaną w sposób pewny, stwierdzono w np. województwach:

lubelskim – 9,6 (13,6); mazowieckim – 8,5 (12,4) i dolnośląskim – 8,3 (12,1). W województwach: warmińsko-mazurskim – 4,6 (7,9); tak samo w podlaskim 4,6 (8,6) i woj. śląskim 5,1 (13,9) zapadalność na gruźlicę potwierdzoną w posiewach była najmniejsza w kraju.

W 2020 roku gruźlica została potwierdzona bakteriologicznie u 2655 (4054) chorych, w tym w 2573 (3926) przypadkach gruźlicy płuc. Zapadalność na wszystkie postaci gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wynosiła 6,9 (10,6); zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną w posiewach – 6,7 (10,2). Chorzy z potwierdzeniem bakteriologicznym stanowili 78,4% (76,2%) ogółu chorych. Wśród chorych na gruźlicę płuc odsetek ten wynosił 79,5% (77,4%). W całej grupie 151 (246) chorych na gruźlicę pozapłucną rozpoznanie potwierdzono bakteriologicznie u 82 (128) – 54,3% (52,0%). Utrzymują się duże różnice między województwami odnośnie odsetka zachorowań na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie: od 63,8% w woj. łódzkim; 63,9% w woj. lubuskim, 69,1% w woj. świętokrzyskim i 70,9% w woj. warmińsko-mazurskim do 93,9% w woj. zachodnio-pomorskim, 93,0% w woj. dolnośląskim i 90,5% w woj. kujawsko-pomorskim.

Chorzy na gruźlicę płuc, u których prątki stwierdzono także w bakterioskopii, stanowili 54,7% (48,2%) wszystkich chorych na gruźlicę płuc i 68,8% (65,3%) chorych na gruźlicę płuc z potwierdzeniem bakteriologicznym. Zarejestrowano 1771 (2565) takich przypadków – współczynnik 4,6 (6,7). Największą zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii odnotowano w woj. zachodnio-pomorskim, współczynnik 6,6 i woj. dolnośląskim – współczynnik 6,3; najniższą w woj. łódzkim – 1,8. Największy odsetek chorych z dodatnim wynikiem bakterioskopii wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc stwierdzono w woj. zachodnio-pomorskim – 75,5%; najmniejszy w woj. łódzkim – 19,7%.

Wśród chorych na gruźlicę zarejestrowanych w 2020 roku było 116 (121) cudzoziemców, w większości – 88 osób – w wieku od 20 do 44 lat. Przypadki gruźlicy u cudzoziemców stanowiły 3,4% (2,3%) wszystkich zachorowań. Wśród cudzoziemców chorych na gruźlicę było dwoje nastolatków, nie odnotowano zachorowań u dzieci do 14 roku życia. Najwięcej cudzoziemców (53) leczono z powodu gruźlicy na Mazowszu. Największą grupę – 49 osób – stanowili przybysze z Ukrainy; drugą co do liczebności grupą byli Hindusi (14 chorych), i Nepalczycy (7 chorych). Cudzoziemcy, u których rozpoznano gruźlicę, przybyli do Polski z 28 krajów świata. W 8 przypadkach kraj pochodzenia nie był znany.

W 2020 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, współwystępowanie gruźlicy i HIV było w Polsce zjawiskiem rzadkim. Wg. danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego-Państwowego Zakładu Higieny, gruźlica była chorobą wskaźnikową AIDS u 5 (7) osób zakażonych HIV. Wśród chorych na gruźlicę zarejestrowanych w 2020 roku odnotowano 112

(160) osób, które przebywały w aresztach śledczych i zakładach karnych (zapadalność 158,4 na 100 000 osadzonych).

Zgodnie ze zbiorczym sprawozdaniem MZ-13, odnoszącym się do osób leczonych z powodu gruźlicy w poradniach gruźlicy i chorób płuc we wszystkich województwach, wśród których są także chorzy, którzy rozpoczęli leczenie jeszcze przed 2020 rokiem, w roku 2020 leczono ambulatoryjnie 104 przypadki gruźlicy z opornością na co najmniej 1 lek przeciwpłatkowy. W tej grupie było 40 chorych na gruźlicę wielolekooporną (MDR-TB). Najwięcej chorych na MDR-TB pozostawało pod opieką poradni w woj. mazowieckim (18) i małopolskim (6).

Zgodnie z danymi z rejestrów laboratoryjnych MDR-TB rozpoznano w 2020 roku u 37 chorych, w tym u 15 cudzoziemców. Przypadki MDR-TB stanowiły 1,4% wszystkich zachorowań na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie oraz 1,5% zachorowań ze znanymi wynikami lekowrażliwości (w 2020 roku lekowrażliwość była dostępna u 90,4% chorych z dodatnimi wynikami posiewów). Było ponadto 58 chorych z opornością wyłącznie na izoniazyd (2,2% chorych na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie i 2,4% przypadków ze znanymi wynikami lekowrażliwości).

W 2020 roku u 0,3% chorych na gruźlicę stwierdzono gruźlicę włóknisto-jamistą; w takim samym odsetku rozpoznano prosówkę gruźliczą. Nie odnotowano przypadków serowatego zapalenia płuc. Większość chorych, czyli 95,0%, miała gruźlicę naciekową płuc.

UMIERALNOŚĆ

W 2019 roku gruźlica była przyczyną zgonu 456 (519) osób. Współczynnik umieralności wynosił 1,2 (1,4) na 100 000 ludności. Główną przyczyną zgonów z powodu gruźlicy, podobnie jak w latach wcześniejszych, była gruźlica płuc – zmarło na nią 440 (502) chorych – współczynnik 1,1 (1,3). Z powodu gruźlicy pozapłucnej zmarło 16 (17) chorych. Zgony z powodu gruźlicy stanowiły 0,1% ogółu zgonów w 2019 roku w Polsce i 27,2% zgonów z powodu wszystkich chorób zakaźnych i pasożytniczych.

Najwięcej osób zmarłych z powodu gruźlicy było w wieku od 45 do 64 lat (211; współczynnik 2,1; w roku 2018 – 257; współczynnik 2,5). Największy współczynnik umieralności z powodu gruźlicy stwierdzono w grupie wieku ≥ 65 lat – 2,7 (3,0). Na gruźlicę zmarło 184 (197) osób w takim wieku, które stanowiły 40,3% (38,0%) ogółu zmarłych na gruźlicę. Nie odnotowano żadnego zgonu na gruźlicę u dzieci i u młodzieży. W ostatnim pięcioleciu zarejestrowano jeden przypadek zgonu z powodu gruźlicy u dzieci (2016 rok).

W 2019 roku liczba mężczyzn zmarłych w Polsce z powodu gruźlicy – 359 (412) – była 3,7 razy większa niż kobiet – 97 (107); współczynniki odpowiednio – 1,9 i 0,5 (2,2 i 0,5).

Ponad trzykrotnie większe liczby mężczyzn niż kobiet zmarłych z powodu gruźlicy stwierdzano także we wcześniejszych latach.

Największe w kraju współczynniki umieralności z powodu gruźlicy wszystkich postaci zarejestrowano w 2019 roku w województwie śląskim – 2,0 (91 zgonów) i świętokrzyskim – 1,9 (24 zgony), zaś najmniejsze w woj. wielkopolskim – 0,5 (18 zgonów) i podlaskim – 0,7 (8 zgonów).

Wzrost współczynnika umieralności w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w 2019 roku w czterech województwach, największy w woj. świętokrzyskim – od 0,8 do 1,9. Największy z kolei spadek umieralności wystąpił w województwie pomorskim – od 2,2 do 1,1. Umieralność z powodu gruźlicy w 2019 roku była większa wśród mieszkańców miast niż na wsi – 1,2 vs. 1,1 (w roku 2018 także była większa w miastach).

Największą umieralność na gruźlicę wśród mężczyzn stwierdzono w woj. pomorskim – 4,1 (47 zgonów) oraz dolnośląskim – 3,3 (46 zgonów).

Przy uwzględnieniu płci najwyższy w Polsce współczynnik umieralności z powodu gruźlicy zarejestrowano w 2019 roku u mężczyzn w woj. śląskim – 3,4; najniższy – u kobiet w woj. wielkopolskim i podlaskim – 0,2.

WYKRYWANIE CHORYCH

Informacje o sposobie wykrycia przypadków gruźlicy płuc w 2020 roku wskazują, że w Polsce najczęstszą metodą wykrywania takich zachorowań było wykrywanie bierne, tzn. z powodu objawów chorobowych u osób, które same zgłosiły się do placówki medycznej. Z powodu objawów wykryto 95,2% przypadków gruźlicy płuc, w tym 96,2% chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną w badaniu bakteriologicznym i 91,1% chorych na gruźlicę płuc bez potwierdzenia w posiewie. Największy odsetek przypadków gruźlicy płuc wykryto metodą bierną w woj. pomorskim – 98,9%; najmniejszy w woj. podlaskim - 89,2% .

W grupie wszystkich chorych na gruźlicę płuc – 2,5% przypadków wykryto przy okazji badania osób z kontaktu; 1,1% – przy innych badaniach profilaktycznych; 1,2% – w innych okolicznościach, jak hospitalizacja z różnych przyczyn lub badanie sekcyjne.

SZCZEPIENIA BCG

W roku 2020 szczepienie BCG wykonano u 323 567 (355 804) noworodków, które stanowiły 91,1% ogółu dzieci żywo urodzonych w Polsce. Najmniejsze odsetki zaszczepionych noworodków stwierdzono w woj. podkarpackim, dolnośląskim i mazowieckim, kolejno 88,6%, 89,3% i 90,0%; największe - w woj. kujawsko-pomorskim –

94,6% i warmińsko-mazurskim – 92,7% (dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego-Państwowego Zakładu Higieny).

INFORMACJE DOTYCZĄCE UMIERALNOŚCI Z POWODU WYBRANYCH CHORÓB UKŁADU ODDECHOWEGO W POPULACJI POLSKIEJ

Choroby układu oddechowego, w tym nowotwory układu oddechowego i gruźlica płuc były w 2019 roku przyczyną 13,0% (13,1%) zgonów w Polsce. W poniższym zestawieniu przedstawiono dane o zgonach z następujących przyczyn:

- nowotwory złośliwe tchawicy i płuca/także dane o zachorowalności/
- przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych (-J40-J44)
- astma oskrzelowa
- zapalenie płuc

Statystyczne dane dotyczące przyczyn umieralności pochodzą z kart zgonu. W tabelach przedstawiono liczebności i współczynniki umieralności z powodu w/w chorób w kolejnych latach.

W 2019 roku choroby układu oddechowego łącznie z gruźlicą płuc, nowotworami układu oddechowego i zespołem serca płucnego uznano za przyczynę zgonu 53 432 (54 402) osób. Współczynnik umieralności z powodu tych chorób wyniósł 139,2/100 000 (141,6). Przez dwadzieścia lat, od roku 2000, nastąpiły znaczne zmiany dotyczące liczby osób zmarłych na poszczególne choroby: wzrosła liczba zgonów z powodu nowotworów układu oddechowego i z powodu zapalenia płuc (2,1X), natomiast zmniejszyła się liczba zgonów z powodu gruźlicy (2,3X), astmy (2,5X) i serca płucnego (3,2X).

Choroby układu oddechowego bez zespołu serca płucnego, nowotworów i gruźlicy (J00 - J99, klasyfikacja wg. ICD-10) były w 2019 roku przyczyną zgonu 27 219 (27 561) osób; współczynnik umieralności wyniósł 70,9 (71,7). Większość zgonów w tej grupie stanowiły zgony z powodu zapalenia płuc i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Z powodu ostrego zapalenia górnych dróg oddechowych zmarły w 2019 roku 8 osób. W roku 2019 zarejestrowano 18 240 (17 889) zgonów z powodu zapalenia płuc. Zgony, których przyczyną było zapalenie płuc stanowiły (67,0%) ogólnej liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego (J00-J99) i dotyczyły głównie osób w wieku 70 lat i starszych. Współczynnik umieralności z powodu zapalenia płuc w tej grupie wieku był sześciokrotnie większy niż u osób w wieku od 60 do 69 lat (52,0) i wynosił 309,8 (323,5) na 100 000 (mężczyźni 400,8 (414,2); kobiety 256,3 (271,0)). W całej populacji wyniósł 47,5 (46,6). We wszystkich grupach wieku współczynniki umieralności z powodu zapalenia płuc były większe u płci męskiej.

Największe zmiany umieralności z powodu zapalenia płuc nastąpiły w ciągu lat u niemowląt. W 1965 roku umieralność z powodu zapalenia płuc wynosiła u dzieci w pierwszym roku życia 756 na 100 000 (w 2019 roku 11,6 na 100 000).

W 2019 roku liczba osób, które zmarły z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40 - J44), była mniejsza niż w roku poprzednim – 6007 vs 6444.; współczynnik umieralności wynosił 15,6 (16,8). Współczynniki umieralności z tej przyczyny są od lat większe u mężczyzn, największe u osób w wieku ≥ 70 lat. W 2019 roku z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych zmarło 156,7 (178,4) na 100 000 mężczyzn ≥ 70 lat (w grupie mężczyzn wieku od 60 do 69 lat – 37,8 na 100 000).

Współczynnik umieralności z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP-J44) wyniósł w 2019 roku 10,4 (16,5). Z tej przyczyny zmarło 5917 (6340) chorych. Współczynniki umieralności z powodu POChP rosły z wiekiem i były większe u mężczyzn, co jest zjawiskiem obserwowanym od lat. Największy współczynnik stwierdzono u osób w wieku ≥ 70 lat – 69,5 (104,5) na 100 000 (u mężczyzn w tym wieku był czterokrotnie większy niż u kobiet – 154,7 vs. 37,9 na 100 000). Osoby w wieku ≥ 70 lat stanowiły większość zmarłych na POChP (70.7%).

W 2019 roku zarejestrowano 555 zgonów z powodu astmy oskrzelowej (w 2018 roku –526); współczynnik 1,4 (1,4) na 100 000. Największą umieralność z tej przyczyny – współczynnik 8,4 (8,4) na 100 000 – stwierdzono u osób ≥ 70 roku życia (większy u kobiet – 9,1 vs. 7,3). Z powodu astmy zmarło jedno dziecko, nie było zgonów z tej przyczyny u nastolatków. Umieralność z powodu astmy zmniejszyła się znacząco w ciągu ostatniego półwiecza. W 1965 roku współczynnik umieralności z powodu astmy wynosił 15,5; w 1990 roku – 6,1; w roku 2000 – 3,6 na 100 000.

Rok 2018 (z tego roku pochodzą dane udostępnione przez Narodowy Instytut Onkologii) był kolejnym rokiem wzrostu zachorowań na nowotwory złośliwe (C00-D09, klasyfikacja wg. ICD-10) – współczynnik zapadalności wyniósł 435,9 na 100 000 (429,1). Na wszystkie nowotwory zachorowało w kraju 167 446 osób (164 875). Na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-34) zachorowało 21 260 (21 568) osób: 13 445 (13 812) mężczyzn i 7815 (7756) kobiet. Zapadalność na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-C34) wynosiła 55,3 (56,1) na 100 000, 72,3 (74,3) u mężczyzn i 39,4 (39,1) u kobiet.

Na nowotwory płuca- C34 (bez nowotworów tchawicy- C33) zachorowało w 2018 roku 21226 osób (współczynnik 55,3 na 100 000); 13425 mężczyzn i 7801 kobiet (72,2 vs. 39,3 na 100 000).

Biorąc pod uwagę wszystkich chorych na nowotwory złośliwe płuca (C34), największy współczynnik – 383,6 (395,2) na 100 000 odnotowano u mężczyzn w wieku od 70 do 79 lat.

Kobiety w tej grupie wieku miały współczynnik zapadalności na raka płuca także większy niż pozostałe – 148,0 na 100 000 (w roku 2018 – 135,7). Do roku 2015, w odniesieniu do kobiet, największe współczynniki zapadalności na tę postać nowotworów złośliwych stwierdzano u osób w wieku od 60 do 69 lat. Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca u kobiet wykazuje ciągły trend wzrostowy; u mężczyzn widoczna jest tendencja spadkowa. W 2018 roku nowotwory płuca, stanowiące u mężczyzn 16,1% wszystkich nowotworów złośliwych, były u osób płci męskiej drugim co do częstości rozpoznaniem onkologicznym – po raku gruczołu krokowego (19,6%); u kobiet także drugim – 9,3% – po raku piersi (22,5%).

Wyraźne są różnice współczynników zapadalności na nowotwory między województwami. Największą zapadalność na nowotwory złośliwe C33-34 u kobiet odnotowano w 2018 roku w województwie warmińsko-mazurskim – 52,2 i kujawsko-pomorskim – 52,0 na 100 000; najmniejszą w województwie podlaskim – 21,3 i podkarpackim – 26,1 na 100 000; u mężczyzn największe współczynniki zapadalności na nowotwory złośliwe C33-34 stwierdzono w województwie kujawsko-pomorskim – 102,9 i warmińsko-mazurskim – 89,0; najmniejsze- w województwie podlaskim – 48,2 i mazowieckim – 52,9 na 100 000. W 2018 roku w populacji męskiej w większości województw, z wyjątkiem woj. dolnośląskiego i warmińsko-mazurskiego, gdzie dominował rak płuca i woj. łódzkiego z równym odsetkiem nowotworów złośliwych płuca i prostaty, najczęstszym nowotworem był rak gruczołu krokowego. Nowotwory złośliwe płuca były na drugim miejscu.

W 2018 roku z powodu nowotworów złośliwych (C00-D09) zmarło w Polsce łącznie 101 391 (99 644) osób; współczynnik 263,9 (259,3) na 100 000. Na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-C34) zmarło 15 631 (15 514) mężczyzn i 8091 (7837) kobiet; współczynniki umieralności u obu płci wynosiły odpowiednio 84,1 (83,5) i 40,8 (39,5); dla całej populacji – 61,8 (60,8) na 100 000. Na raka płuca (C34) zmarło w 2018 roku 15619 mężczyzn (współczynnik umieralności 84,0 na 100 000) i 8076 kobiet (współczynnik umieralności 40,7 na 100 000). U mężczyzn w wieku 70 lat i starszych nastąpił wzrost umieralności z powodu raka płuca w porównaniu z rokiem 2017, w pozostałych grupach wieku stwierdzono spadki. Nowotwory złośliwe płuca są główną przyczyną zgonów z przyczyn nowotworowych w całej populacji Polski. U mężczyzn spowodowały 28,2% (na drugim miejscu rak jelita grubego – 12,6%, rak gruczołu krokowego – 10,1%) zgonów z powodów onkologicznych; u kobiet – 17,6% (rak piersi – 15,0%, rak jelita grubego – 11,8%). Od około 10 lat nowotwory złośliwe płuca są u kobiet częstszą przyczyną zgonów z przyczyn nowotworowych niż rak piersi. Największą umieralność z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 stwierdzono u mężczyzn z woj. łódzkiego – 96,4 na 100 000; najmniejszą z woj. podkarpackiego – 62,3 na 100 000. U mężczyzn obserwuje się w ostatnich latach nieduże wahania umieralności na złośliwe nowotwory płuca z tendencją spadkową; wśród kobiet

umieralność na ten typ nowotworów systematycznie rośnie (w 2008 roku wynosiła 28,6 na 100 000). W 2018 roku rak płuca był na czele nowotworowych przyczyn zgonów u kobiet w 13 województwach. U kobiet największą umieralność z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 stwierdzono w woj. zachodnio-pomorskim i dolnośląskim – 56,2 i 49,8 na 100 000; najmniejszą- w woj. podkarpackim – 23,9 na 100 000. W 2018 roku współczynnik umieralności z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 był w Polsce 44 razy większy niż współczynnik umieralności z powodu gruźlicy.

Piśmiennictwo: Wojciechowska U., Didkowska J., Michałek I., Olasek P., Ciuba A.: Nowotwory złośliwe w Polsce w 2018 roku. Krajowy Rejestr Nowotworów. Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2020

INTRODUCTION

This bulletin provides an overview of the epidemiological situation of tuberculosis (TB) in Poland in 2020. The bulletins have been published annually for many years by the Department of TB Epidemiology and Surveillance of the National Tuberculosis and Lung Diseases Research Institute in Warsaw to present the current epidemiological situation of tuberculosis in the country. Absolute numbers and rates per 100 000 population are given. In addition to data on incidence of tuberculosis, data on case finding methods and on mortality from TB in 2019 are also included. All the tables are self-explanatory. The data from the previous year are shown in the brackets. In the tables “0” means that no cases were reported. The epidemiological situation of tuberculosis has been evaluated with respect to all forms of disease. The data on drug resistance, on tuberculosis in cases of foreign origin, in prisoners and in HIV infected subjects are also presented. Since 1957, notification of tuberculosis is mandatory in Poland. The duty to report cases of tuberculosis is regulated by the Polish law.

INCIDENCE OF TUBERCULOSIS IN POLAND IN 2020.

In 2020, 3388 (5321) TB cases were reported in Poland. The incidence rate was 8.8 (13.9) cases per 100 000 with large variability between voivodeships from 5.5 to 13.3 per 100 000. The mean annual decrease of TB incidence in 2016-2020 was 11.0%. In 2020, 2912 (4717) cases were newly diagnosed with no history of previous treatment i.e. 7.6 (12.3) per 100 000. 476 (604) cases i.e. 1.2 (1.6) per 100 000 – 14.0% (11.4%) of all registered subjects were previously treated for tuberculosis.

In 2020, the number of all pulmonary tuberculosis cases was 3237 (5075) i.e. 8.4 (13.2) per 100 000. Pulmonary cases represented 95.5% (95.4%) of all TB cases. In 2020, 151 (246) extrapulmonary TB cases were notified. In the whole country there were 39 (81)

pediatric cases of tuberculosis. TB in children represented 1.2% (1.5%) of all cases notified in Poland in 2020. The incidence rates of tuberculosis were growing along with the age group from 0.7 per 100 000 among children to 15.0 per 100 000 among subjects in the age group 45-64 years (the highest incidence rate). In 2020, the incidence rate in the age group ≥ 65 years was 12.1 per 100 000.

The TB incidence in men i.e. 13.5 (21.0) per 100 000 was three times higher than among women i.e. 4.5 (7.2) per 100 000. The biggest difference in the TB incidence between the two sex groups occurred in persons aged 50-54 years – 26.8 vs. 4.1 and in age group 55 to 59 years – 28.7 vs. 4.8. The TB incidence in rural population was lower than in urban, respectively 8.6 (13.0) per 100 000 and 9.0 (14.5) per 100 000.

In 2020, the number of all culture positive TB cases was 2655 (4054). Pulmonary tuberculosis was bacteriologically confirmed in 2573 (3926) subjects. Cases confirmed by culture represented 78.4% (76.2%) of all TB cases. Pulmonary TB patients with positive sputum culture made up 79.5% (77.4%) of all pulmonary TB cases. The number of smear-positive pulmonary TB cases reported in 2020 was 1771 (2565) i.e. 4.6 (6.7) per 100 000 accounting for 54.7% (48.2%) of all pulmonary TB cases and 68.8% (65.3%) of pulmonary TB cases confirmed by culture.

TB was AIDS indicative disease in 5 (7) subjects with HIV infection. In all patients with tuberculosis in Poland in 2020 there were 37 (41) cases with MDR-TB (among them 15 of foreign origin) and 58 (99) patients with resistance to isoniazid only, representing respectively 1.5% and 2.4% of cases with known DST results (DSTs were available in 90.4% of all TB cases with positive culture results). In 2020, there were 116 patients of foreign origin among all cases of tuberculosis in Poland (3.4%).

CASE-FINDING METHODS

In 2020, 95.2% cases of pulmonary TB were detected because of symptoms. Contact examination allowed to detect 2.5% of these cases; other prophylactic measures - 1.1%; all other methods- 1.2% (in this hospitalization due to different reasons, autopsy).

TUBERCULOSIS MORTALITY

There were 456 (519) deaths due to tuberculosis reported in 2019 – 1.2 (1.4) per 100 000; 440 (502) people died from pulmonary and 16 (17) from extrapulmonary tuberculosis. TB mortality among males – 1.9 (2.2) per 100 000 – was 3.8 X higher than among females – 0.5 (0.5). 40.3% (38.0%) of all TB deaths were cases 65 years old and older – 2.7 (3.0) per 100 000. In 2019, there was no death from tuberculosis in children and in adolescents. In 2019, tuberculosis was the cause of 0.1% of all deaths in Poland and 27.2% of mortality from infectious and parasitic diseases.

BCG VACCINATIONS

BCG vaccination is obligatory in Poland since 1955. Since 2006, the vaccination is given only once, in newborns. In 2020, BCG vaccination was given to 323,567 (355,804) newborns, representing 91.1% of all live-born infants in Poland.

Spis tabel i rycin

- Tabela I. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1957– 2020 w wybranych grupach wieku. Współczynniki na 100.000.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by age groups. Poland 1957 – 2020. Rates per 100 000 population.
- Tabela II. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela III. Zapadalność na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela IV. Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela V. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary cases of tuberculosis and notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela VI. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną w posiewie, z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego. Polska w latach 1994– 2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary sputum smear and culture positive cases and notification rates by age groups. Poland 1994-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela VII. Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Extrapulmonary cases and notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.
- Rycina 1 Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1965-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates. Poland 1965 – 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela VIII. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2015-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela IX. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed tuberculosis cases and notifications rates by voivodeships. Poland 2015-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela X. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, age groups and place of residence. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XI. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego. Liczby bezwzględne.
Tuberculosis cases by site of disease, culture result, sex and age groups. Poland 2020. (Numbers).
- Tabela XII. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego. Współczynniki na 100.000 ludności.

Spis tabel i rycin

Tuberculosis notification rates by site of disease, culture confirmation, sex and age groups. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

- Tabela XIII. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in children (0-14 years old) by voivodeships. Poland 2015-2020. Rates per 100.000.
- Tabela XIV. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród młodzieży (15-19 lat) w Polsce wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old) by voivodeships. Poland 2015-2020. Rates per 100.000.
- Tabela XV. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020 wg płci, miejsca zamieszkania i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Rycina 2. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg płci i wieku w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by sex and age. Poland in 2020. Rates per 100.000 population.
- Rycina 3. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania i wieku w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by place of residence and age. Poland in 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XVI. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1970-2020.
Tuberculosis cases by result of bacteriological examination (numbers and percentage). Poland 1970-2020.
- Tabela XVII. Zapadalność na gruźlicę układu oddechowego/ płuc wg stanu bakteriologicznego w Polsce w latach 1972- 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases and pulmonary tuberculosis notification rates by result of bacteriological examination. Poland 1972-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XVIII. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc wg metod badania bakteriologicznego w Polsce w latach 1972-2020.
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination Poland 1972-2020.
- Rycina 4. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc zarejestrowanych w Polsce w 2020r.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2020.
- Tabela XIX. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020 wg województw.
Tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage). Poland 2020.
- Tabela XX. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2020 wg województw.
Pulmonary tuberculosis by result of bacteriological examination and voivodeships. (numbers and percentage). Poland 2020.
- Rycina 5. Struktura bakteriologiczna zachorowań na gruźlicę układu oddechowego / płuc w Polsce w latach 1970-2020. (do r. 1995 bez MON i MSW)
Pulmonary / respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination

Spis tabel i rycin

(percentage of total PTB cases). Poland 1970-2020.

- Rycina 6 Nowe zachorowania i wznovy gruźlicy płuc wg stanu bakteriologicznego w Polsce w 2020 roku.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2020.
- Tabela XXI. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (all forms) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXII. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (without relapses) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIII. Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIV. Zapadalność na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXV. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVI. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVII. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wg metod badania bakteriologicznego i województw w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by methods of bacteriological examination and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVIII. Zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu w Polsce w 2020 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIX. Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w 2020 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Extrapulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXX. Zapadalność na gruźlicę pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2020 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed extrapulmonary tuberculosis by age groups and voivodeships. Poland 2020.
- Tabela XXXI. Zachorowania na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis cases by site of disease, history of previous treatment and

Spis tabel i rycin

voivodeships. Poland 2020.

- Tabela XXXII. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis notification rates by site of disease, history of previous treatment and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIII. Zapadalność na gruźlicę (bez wznów) w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and notification rates (without relapses) by site of disease and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Mapa 1. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXVI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - mężczyźni - w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 mężczyzn.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex. Males. Poland 2020. Rates per 100.000 males.
- Tabela XXXVII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - kobiety - w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 kobiet.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex. Females. Poland 2020. Rates per 100.000 females.
- Tabela XXXVIII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania - miasto - w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence - urban areas. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIX. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania - wieś - w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence - rural areas. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XL. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates (without relapse). Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie. Polska 2020rok. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Spis tabel i rycin

- Tabela XLIII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów). Polska 2020 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLIV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i w posiewu. Polska 2020 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Mapa 2 Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2020 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLVI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę pozapłucną w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by extrapulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Rycina 7 Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2020 rok.
Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total PTB notified cases by voivodeships. Poland 2020.
- Tabela XLVII. Ranking województw wg udziału gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wśród chorych na gruźlicę. Polska 2020 rok.
Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed tuberculosis cases in total registered TB cases. Poland 2020.
- Mapa 3 Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2020 rok.
Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total registered pulmonary TB cases. Poland 2020.
- Tabela XLVIII. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc. Polska 2020 rok.
Rank-list of voivodeships by percentage culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2020.
- Tabela XLIX. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc. Polska 2020 rok.
Rank-list of voivodeships by percentage of sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2020.
- Tabela L. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pediatric tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci u młodzieży (15-19 lat) w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old). Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Rycina 8 Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci ogółem, dzieci i młodocianych w Polsce w latach 1957-2020.

Spis tabel i rycin

Tuberculosis notification rates – children, adolescents and total population. Poland 1957 – 2020. Rates per 100.000.

- Tabela LII. Ranking województw wg udziału (w%) ponownych zachorowań na gruźlicę (wznów) wśród ogółu chorych na gruźlicę zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of relapses in total tuberculosis notified cases. Poland 2020 .
- Tabela LIII. Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku wg płci, wieku i historii poprzedniego leczenia.
Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland 2020 by sex, age groups and history of previous treatment.
- Tabela LIV. Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku wg wieku i stanu bakteriologicznego.
Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland 2020 by age groups and bacteriological status.
- Rycina 9 Struktura kliniczna zachorowań na gruźlicę w Polsce w 2020 roku.
Clinical profile of tuberculosis cases. Poland 2020.
- Tabela LV. Udział (w %) ostrych postaci gruźlicy w ogólnej zapadalności na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg województw.
Percentage of acute severe forms of tuberculosis cases in total tuberculosis cases by voivodeships. Poland 2020
- Tabela LVI. Ranking województw wg udziału (w %) gruźlicy włóknisto-jamistej w gruźlicy płuc w Polsce w 2020 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of chronic fibrocavernous pulmonary tuberculosis cases in total PTB cases. Poland 2020
- Tabela LVII. Chorzy z lekoopornością prątków zarejestrowani wg województw w Polsce na dzień 31 XII 2020 roku (chorobowość wg sprawozdania MZ-13).
Antituberculous drug resistant cases by voivodeships. Poland 2020 (prevalance)
- Tabela LVIII. Umieralność z powodu gruźlicy wszystkich postaci w Polsce wg grup wieku w latach 1950-2019. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by age group. Poland 1950- 2019.
Rates per 100.000 population.
- Rycina 10 Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce w latach 1965-2019. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) in Poland: 1965-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LIX. Umieralność z powodu gruźlicy wg lokalizacji zmian, wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2019 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from pulmonary and extrapulmonary tuberculosis by age groups, sex and place of residence. Poland 2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LX. Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce wg płci, miejsca zamieszkania i województw w Polsce w 2019 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXI. Umieralność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2014-2019. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by voivodeships. Poland 2014-2019.
Rates per 100.000 population.
- Tabela LXII. Ranking województw wg umieralności z powodu gruźlicy w Polsce w roku 2019. Współczynniki na 100.000 ludności.

Spis tabel i rycin

Rank-list of voivodeships by mortality from tuberculosis (all forms). Poland 2019. Rates per 100.000 population.

- Tabela LXIII. Stopień objęcia szczepieniami BCG noworodków w Polsce w roku 2020 wg województw %.
BCG vaccination coverage of newborns by voivodeships. Poland 2020.
- Tabela LXIV. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc wykrytych z objawów chorobowych w Polsce w 2020 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms. Poland 2020
- Rycina 11 Metody wykrywania chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc w Polsce w latach 1970-2020 .
Methods of case finding of respiratory/ pulmonary tuberculosis. Poland 1970-2020.
- Tabela LXV. Ranking województw wg udziału chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną oraz niepotwierdzoną bakteriologicznie, wykrytych z objawów chorobowych (wśród - odpowiednio – wszystkich chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie lub wszystkich chorych na gruźlicę niepotwierdzoną bakteriologicznie) w Polsce w 2020 roku.
Rank-list voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms in culture positive and culture negative pulmonary TB cases. Poland 2020.
- Tabela LXVI. Umieralność z powodu wybranych przyczyn w Polsce w latach: 1980, 1990, 2000, 2018. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality by selected causes. Poland 1980-2018. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXVII. Umieralność z powodu chorób układu oddechowego wg wybranych przyczyn w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2019. Współczynniki na 100 000 ludności.
Mortality from selected respiratory diseases – Poland 1980, 1990, 2000, 2019. Rates per 100 000 population.
- Tabela LXVIII. Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-J44) i astmy oskrzelowej w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2019.
Współczynniki na 100 000 ludności.
Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) and asthma. Poland 1980, 1990, 2000, 2019. Rates per 100 000 population.
- Tabela LXIX. Umieralność z powodu zapalenia płuc (J12-J18) w Polsce w latach 1965 – 2019 w wybranych grupach wieku wg płci. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from pneumonia by sex and age groups. Poland 1965-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXX. Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-44) w Polsce w latach 1965 – 2019 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) by sex and age groups. Poland 1965-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXI. Umieralność z powodu przewlekłej zaporowej choroby płuc (J44) w Polsce w latach 1999 – 2019 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from chronic obstructive pulmonary disease (J44) by sex and age groups. Poland 1999-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXII. Umieralność z powodu astmy (J45-J46) w Polsce w latach 1965 – 2019 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from asthma by sex and age groups. Poland 1965-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXIII. Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych w Polsce w latach 1960-2018.
Registered new cases and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and

Spis tabel i rycin

lung). Poland 1960-2018.

- Tabela LXXIV. Zapadalność i umieralność z powodu wszystkich nowotworów złośliwych i nowotworów układu oddechowego w Polsce w latach 1960-2018. Incidence and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2018.
- Tabela LXXV. Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2018. Registered new cases and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXVI. Zapadalność i umieralność z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2018. Współczynniki na 100 000 ludności. Incidence and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXVII. Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2018. Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer notification rates by age groups and sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.00 population.
- Tabela LXXVIII. Umieralność z powodu nowotworów złośliwych płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2018. Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer mortality rates by age groups and sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.00 population.
- Tabela LXXIX. Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - kobiety 2018r. Współczynniki na 100.000 ludności.
- Tabela LXXX. Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - mężczyźni 2018r. Współczynniki na 100.000 ludności.
- Tabela LXXXI. Ludność Polski wg województw, płci i wieku – stan na 30 VI 2020 rok. Population by sex, age groups and voivodeships. Poland 30 VI 2020.

Definicje przypadków gruźlicy

Przypadek gruźlicy płuc lub gruźlicy pozapłucnej

- Gruźlica płuc oznacza chorobę mięszu płucnego, krtani lub drzewa tchawiczno-oskrzelowego. Choroba zajmująca inne miejsca ciała, włączając izolowaną gruźlicę opłucnej lub izolowaną gruźlicę węzłów chłonnych śródpiersia i wnęk, jest gruźlicą pozapłucną

- Chory na gruźlicę płuc i jednocześnie na gruźlicę pozapłucną jest określany jako przypadek gruźlicy płuc

- Jeśli gruźlica pozapłucna zajmuje jednocześnie kilka narządów, najcięższa postać określa typ chorego np. chory na gruźlicę opon mózgowo- rdzeniowych i opłucnej, stanowi przypadek gruźlicy opon mózgowo- rdzeniowych

Ciężkie postacie gruźlicy pozapłucnej: zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych, prosówka gruźlicza, zapalenie osierdzia, zapalenie otrzewnej, obustronne lub masywne zapalenie opłucnej, gruźlica kręgosłupa, jelit

Historia leczenia przeciwpłatkowego

Dane o wcześniejszym leczeniu przeciwpłatkowym są ważne ponieważ umożliwiają wykrywanie rejestrowanie chorych o zwiększonym ryzyku nabytej odporności płatków na leki i podanie odpowiedniego schematu leczenia

Spis tabel i rycin

1. Nowy przypadek - chory nigdy nie był leczony przeciwprątkowo lub otrzymywał leczenie przeciwprątkowe krócej niż 1 miesiąc
2. Przypadek poprzednio leczony- pozostali chorzy

Kryteria laboratoryjne rozpoznania gruźlicy

Przypadek pewny

- Wyhodowanie *M. tuberculosis* z materiału klinicznego
- Wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis* w plwocinie **oraz** dodatni wynik bad. bakterioskopowego
- Obecność ziarniniaków w bad. histologicznym **oraz** wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis*

Przypadek prawdopodobny

- Dodatni wynik badania bakterioskopowego
- Wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis* w materiale klinicznym
- Ziarniniaki w badaniu histologicznym

Przypadek możliwy

- Objawy i/lub wynik badania radiologicznego oraz decyzja lekarza, by podać pełne leczenie przeciwprątkowe

Klasyfikacja wyników leczenia:

Wyleczony

Rozpoznanie gruźlicy płuc było potwierdzone dodatnim posiewem i:

Chory zakończył pełne leczenie przeciwprątkowe i:

Uzyskano ujemny wynik rozmazu lub posiewu w ostatnim miesiącu leczenia i najmniej raz wcześniej

Leczenie zakończone

Leczenie zakończone (pełne), ale nie spełnia kryterium ani wyleczenia ani niepowodzenia leczenia; bez możliwości udowodnienia wyleczenia (nie wykonano badań lub wyniki ni dostępne)

Suma „wyleczeń” i „leczenia zakończonego” stanowi „*sukces leczenia*”

Niepowodzenie leczenia

Chory w trakcie leczenia przeciwprątkowego, u którego rozmaz lub posiew plwociny jest dodatni w piątym miesiącu leczenia lub później

Zgon

Zgon z każdej przyczyny przed rozpoczęciem lub podczas leczenia gruźlicy

Niedostępny dla dalszej obserwacji (wcześniej- leczenie przerwane)

Chory, który nie rozpoczął leczenia lub którego leczenie zostało przerwane na dwa kolejne miesiące lub dłużej

Nie poddany ocenie

Chory na gruźlicę przeniesiony do innej placówki lub wyniki leczenia nieznanne jednostce raportującej

Nadal leczony

Chory leczony po 12 miesiącach od rozpoczęcia lub w przypadku gruźlicy wielolekoopornej po 24 miesiącach, który nie uzyskał innego wyniku

Wyleczony w odniesieniu do przypadku gruźlicy wielolekoopornej

Leczenie ukończone zgodnie z zaleceniami, bez dowodów na niepowodzenie i ujemne najmniej trzy posiewy plwociny pobranej po zakończeniu fazy intensywnej leczenia w odstępach 30 dniowych lub dłuższych

Leczenie zakończone w odniesieniu do przypadku gruźlicy wielolekoopornej

Leczenie ukończone zgodnie z zaleceniami, bez dowodu na niepowodzenie ale chory nie spełnia kryterium „wyleczenia”, ponieważ nie ma w dyspozycji badań potwierdzających, że posiewy są ujemne.

Spis tabel i rycin

Niepowodzenie leczenia w odniesieniu do przypadku gruźlicy wielolekoopornej

Zaprzestano leczenia lub doszło do trwałej zmiany co najmniej dwóch leków z powodu:

- 1) braku konwersji posiewu przed ukończeniem intensywnej fazy leczenia,
- 2) rewersji posiewów na dodatnie w fazie kontynuacji,
- 3) wytworzenia w czasie leczenia oporności na fluorochinolony lub na leki drugiego rzutu podawane parenteralnie,
- 4) objawów niepożądanych.

Źródło: European Centre for Disease Prevention and Control/WHO Regional Office for Europe. Tuberculosis surveillance in Europe 2020 – 2018 data. Stockholm: ECDC; 2020.

Tabela I

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1957 – 2020 w wybranych grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by age groups. Poland 1957 – 2020. Rates per 100 000 population.

LATA Years	Ogółem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Ogółem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	Liczby bezwzględne/Number of cases in age groups						Współczynniki na 100 000 ludności					
1957	82201	16402	5757	37141	19255	3646	290,4	181,0	266,1	370,6	351,6	230,1
1960	85529	16580	4781	37244	22746	4178	289,3	167,6	245,2	365,7	390,3	244,9
1965	57511	4553	3879	23914	18520	6645	182,6	46,6	134,1	221,6	314,5	309,6
1970	42142	1273	2861	18440	13001	6567	128,5	14,3	83,1	158,3	209,6	242,0
1975	26255	535	1695	11844	7753	4428	77,2	6,5	49,5	94,8	116,0	136,5
1980	25807	573	990	11358	8434	4452	72,5	6,6	35,7	84,7	117,9	123,8
1985	21650	314	621	9226	7678	3811	58,2	3,3	24,7	66,3	98,7	108,8
1990	16136	225	421	6682	5818	2990	42,3	2,3	14,8	46,6	77,3	78,0
2000	11477	103	241	3978	4221	2934	29,7	1,4	7,2	28,0	47,2	62,4
2001	10672	124	199	3600	4052	2697	27,6	1,7	6,0	25,4	44,2	56,3
2002	10475	125	211	3203	4175	2761	27,4	1,8	6,4	23,1	44,8	56,8
2003	10124	100	184	3045	3968	2827	26,5	1,5	5,8	21,9	41,7	57,6
2004	9493	120	129	2836	3835	2573	24,9	1,9	4,2	20,3	39,5	51,7
2005	9269	99	156	2717	3760	2537	24,3	1,6	5,3	19,4	38,0	50,9
2006	8587	69	156	2529	3655	2178	22,5	1,1	5,5	18,0	36,4	42,8
2007	8614	74	135	2538	3762	2105	22,6	1,2	4,9	18,0	37,0	41,1
2008	8081	76	115	2248	3685	1957	21,2	1,3	4,3	15,9	35,8	38,1
2009	8236	99	131	2250	3704	2052	21,6	1,7	5,1	15,8	35,6	39,9
2010	7509	62	114	2086	3441	1806	19,7	1,1	4,6	14,6	32,8	34,9
2011	8478	111	130	2171	3895	2171	22,2	1,9	5,4	15,2	37,0	41,9
2012	7542	95	166	1996	3404	1881	19,6	1,6	7,3	13,8	32,1	34,8
2013	7250	116	113	1903	3241	1877	18,8	2,0	5,2	13,2	30,8	33,7
2014	6698	70	86	1787	3001	1754	17,4	1,2	4,1	12,4	28,7	30,4
2015	6430	81	83	1752	2909	1605	16,7	1,4	4,1	12,2	28,1	26,9
2016	6444	103	76	1801	2853	1611	16,8	1,8	3,9	12,6	27,8	26,0
2017	5787	68	69	1604	2601	1445	15,1	1,2	3,6	11,3	25,6	22,6
2018	5487	52	60	1473	2494	1408	14,3	0,9	3,3	10,5	24,7	21,3
2019	5321	81	48	1434	2405	1353	13,9	1,4	2,6	10,4	23,9	19,8
2020	3388	39	49	941	1503	856	8,8	0,7	2,7	6,9	15,0	12,1

Tabela II

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce
w latach 2010 – 2020 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

***Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups.
Poland 2010– 2020. Rates per 100.000 population.***

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
R A Z E M / T O T A L												
2010	7.509	62	114	2.086	3.441	1.806	19,7	1,1	4,6	14,6	32,8	34,9
2011	8.478	111	130	2.171	3.895	2.171	22,2	1,9	5,4	15,2	37,0	41,9
2012	7.542	95	166	1.996	3.404	1.881	19,6	1,6	7,3	13,8	32,1	34,8
2013	7.250	116	113	1.903	3.241	1.877	18,8	2,0	5,2	13,2	30,8	33,7
2014	6.698	70	86	1.787	3.001	1.754	17,4	1,2	4,1	12,4	28,7	30,4
2015	6.430	81	83	1.752	2.909	1.605	16,7	1,4	4,1	12,2	28,1	26,9
2016	6.444	103	76	1.801	2.853	1.611	16,8	1,8	3,9	12,6	27,8	26,0
2017	5.787	68	69	1.604	2.601	1.445	15,1	1,2	3,6	11,3	25,6	22,6
2018	5.487	52	60	1.473	2.494	1.408	14,3	0,9	3,3	10,5	24,7	21,3
2019	5.321	81	48	1.434	2.405	1.353	13,9	1,4	2,6	10,4	23,9	19,8
2020	3.388	39	49	941	1503	856	8,8	0,7	2,7	6,9	15,0	12,1
N O W E Z A C H O R O W A N I A / N E W C A S E S												
2010	6.610	61	112	1.903	2.917	1.617	17,3	1,1	4,5	13,3	27,8	31,3
2011	7.515	111	127	1.979	3.339	1.959	19,7	1,9	5,3	13,8	31,7	37,8
2012	6.665	94	165	1.781	2.908	1.717	17,3	1,6	7,3	12,3	27,4	31,8
2013	6.403	116	110	1.705	2.748	1.724	16,6	2,0	5,1	11,8	26,1	30,9
2014	6.066	69	84	1.623	2.656	1.634	15,8	1,2	4,0	11,3	25,4	28,3
2015	5.757	81	82	1.578	2.522	1.494	15,0	1,4	4,1	11,0	24,4	25,0
2016	5.713	103	75	1.643	2.412	1.480	14,9	1,8	3,8	11,5	23,5	23,9
2017	5.127	68	68	1.427	2.225	1.339	13,3	1,2	3,6	10,1	21,9	20,9
2018	4.852	52	58	1.316	2.134	1.292	12,6	0,9	3,1	9,4	21,1	19,5
2019	4.717	79	46	1.282	2.062	1.248	12,3	1,3	2,5	9,3	20,5	18,3
2020	2.912	38	49	805	1238	782	7,6	0,6	2,7	5,9	12,4	11,1
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2010	899	1	2	183	524	189	2,4	0,0	0,1	1,3	5,0	3,6
2011	963	-	3	192	556	212	2,5	-	0,1	1,4	5,3	4,1
2012	877	1	1	215	496	164	2,3	0,0	0,0	1,5	4,7	3,0
2013	847	-	3	198	493	153	2,2	-	0,1	1,4	4,7	2,7
2014	632	1	2	164	345	120	1,6	0,0	0,1	1,1	3,3	2,1
2015	673	-	1	174	387	111	1,8	-	0,0	1,2	3,7	1,9
2016	731	-	1	158	441	131	1,9	-	0,1	1,1	4,3	2,1
2017	660	-	1	177	376	106	1,7	-	0,1	1,3	3,7	1,7
2018	635	-	2	157	360	116	1,7	-	0,1	1,1	3,6	1,8
2019	604	2	2	152	343	105	1,6	0,0	0,1	1,1	3,4	1,5
2020	476	1	-	136	265	74	1,2	0,0	-	1,0	2,6	1,0

Tabela III

**Zapadalność na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie
w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Culture confirmed tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2010	4.756	20	73	1.432	2.161	1.070	12,5	0,3	3,0	10,0	20,6	20,7
2011	5.581	27	80	1.583	2.551	1.340	14,6	0,5	3,3	11,1	24,2	25,8
2012	5.070	23	95	1.505	2.310	1.137	13,2	0,4	4,2	10,4	21,8	21,0
2013	4.825	20	59	1.427	2.179	1.140	12,5	0,3	2,7	9,9	20,7	20,5
2014	4.781	23	59	1.405	2.126	1.168	12,4	0,4	2,8	9,7	20,4	20,2
2015	4.630	18	45	1.386	2.126	1.055	12,0	0,3	2,2	9,6	20,5	17,7
2016	4.619	15	50	1.422	2.077	1.055	12,0	0,3	2,6	10,0	20,2	17,1
2017	4.179	15	50	1.255	1.910	949	10,9	0,3	2,6	8,9	18,8	14,8
2018	4.075	21	54	1.194	1.892	914	10,6	0,4	2,9	8,5	18,7	13,8
2019	4.054	28	39	1.183	1.888	916	10,6	0,5	2,2	8,6	18,8	13,4
2020	2.655	8	33	807	1210	597	6,9	0,1	1,8	5,9	12,1	8,5
N O W E Z A C H O R O W A N I A / N E W C A S E S												
2010	4.162	19	71	1.291	1.823	958	10,9	0,3	2,9	9,0	17,4	18,5
2011	4.944	27	77	1.430	2.183	1.227	12,9	0,5	3,2	10,0	20,7	23,7
2012	4.475	22	94	1.337	1.971	1.051	11,6	0,4	4,1	9,3	18,6	19,4
2013	4.268	20	58	1.270	1.860	1.060	11,1	0,3	2,7	8,8	17,7	19,0
2014	4.323	22	57	1.271	1.878	1.095	11,2	0,4	2,7	8,8	18,0	19,0
2015	4.131	18	44	1.242	1.839	988	10,7	0,3	2,2	8,6	17,8	16,6
2016	4.106	15	49	1.291	1.765	986	10,7	0,3	2,5	9,0	17,2	15,9
2017	3.721	15	50	1.119	1.652	885	9,7	0,3	2,6	7,9	16,2	13,8
2018	3.587	21	52	1.065	1.616	833	9,3	0,4	2,8	7,6	16,0	12,6
2019	3.590	27	38	1.051	1.628	846	9,4	0,5	2,1	7,6	16,2	12,4
2020	2.268	8	33	691	993	543	5,9	0,1	1,8	5,1	9,9	7,7
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2010	594	1	2	141	338	112	1,6	0,0	0,1	1,0	3,2	2,2
2011	637	-	3	153	368	113	1,7	-	0,1	1,1	3,5	2,2
2012	595	1	1	168	339	86	1,5	0,0	0,0	1,2	3,2	1,6
2013	557	-	1	157	319	80	1,4	-	0,0	1,1	3,0	1,4
2014	458	1	2	134	248	73	1,2	0,0	0,1	0,9	2,4	1,3
2015	499	-	1	144	287	67	1,3	-	0,0	1,0	2,8	1,1
2016	513	-	1	131	312	69	1,3	-	0,1	0,9	3,0	1,1
2017	458	-	-	136	258	64	1,2	-	-	1,0	2,5	1,0
2018	488	-	2	129	276	81	1,3	-	0,1	0,9	2,7	1,2
2019	464	1	1	132	260	70	1,2	0,0	0,1	1,0	2,6	1,0
2020	387	-	-	116	217	54	1,0	-	-	0,9	2,2	0,8

Tabela IV

**Zapadalność na gruźlicę płuc
w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Pulmonary tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2010	6.992	22	103	1.969	3.234	1.664	18,3	0,4	4,2	13,8	30,8	32,2
2011	7.879	60	109	2.046	3.692	1.972	20,6	1,0	4,5	14,3	35,0	38,1
2012	7.018	52	143	1.886	3.230	1.707	18,2	0,9	6,3	13,1	30,4	31,6
2013	6.835	62	104	1.822	3.129	1.718	17,8	1,1	4,8	12,6	29,7	30,8
2014	6.311	44	84	1.692	2.877	1.614	16,4	0,8	4,0	11,7	27,5	28,0
2015	6.078	51	70	1.650	2.812	1.495	15,8	0,9	3,5	11,5	27,2	25,0
2016	6.116	76	68	1.733	2.747	1.492	15,9	1,3	3,5	12,1	26,8	24,1
2017	5.531	45	63	1.544	2.526	1.353	14,4	0,8	3,3	10,9	24,8	21,1
2018	5.244	35	58	1.418	2.410	1.323	13,7	0,6	3,1	10,1	23,9	20,0
2019	5.075	61	42	1.384	2.323	1.265	13,2	1,0	2,3	10,0	23,1	18,5
2020	3.237	37	44	899	1451	806	8,4	0,6	2,4	6,6	14,5	11,4
N O W E Z A C H O R O W A N I A / N E W C A S E S												
2010	6.109	22	101	1.788	2.717	1.481	16,0	0,4	4,1	12,5	25,9	28,6
2011	6.931	60	106	1.856	3.142	1.767	18,1	1,0	4,4	13,0	29,8	34,1
2012	6.162	51	142	1.677	2.741	1.551	16,0	0,9	6,3	11,6	25,8	28,7
2013	6.007	62	101	1.628	2.644	1.572	15,6	1,1	4,7	11,3	25,1	28,2
2014	5.692	43	82	1.532	2.537	1.498	14,8	0,7	3,9	10,6	24,3	26,0
2015	5.416	51	69	1.479	2.429	1.388	14,1	0,9	3,4	10,3	23,5	23,3
2016	5.407	76	67	1.582	2.314	1.368	14,1	1,3	3,4	11,1	22,6	22,1
2017	4.881	45	62	1.368	2.155	1.251	12,7	0,8	3,3	9,7	21,2	19,5
2018	4.616	35	56	1.263	2.053	1.209	12,0	0,6	3,0	9,0	20,3	18,3
2019	4.481	59	40	1.235	1.983	1.164	11,7	1,0	2,2	8,9	19,7	17,0
2020	2.770	36	44	768	1187	735	7,2	0,6	2,4	5,6	11,9	10,4
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2010	883	-	2	181	517	183	2,3	-	0,1	1,3	4,9	3,6
2011	948	-	3	190	550	205	2,5	-	0,1	1,3	5,2	4,0
2012	856	1	1	209	489	156	2,2	0,0	0,0	1,4	4,6	2,9
2013	828	-	3	194	485	146	2,2	-	0,1	1,3	4,6	2,6
2014	619	1	2	160	340	116	1,6	0,0	0,1	1,1	3,3	2,0
2015	662	-	1	171	383	107	1,7	-	0,1	1,2	3,7	1,8
2016	709	-	1	151	433	124	1,8	-	0,1	1,1	4,2	2,0
2017	650	-	1	176	371	102	1,7	-	0,1	1,2	3,6	1,6
2018	628	-	2	155	357	114	1,6	-	0,1	1,1	3,5	1,7
2019	594	2	2	149	340	101	1,5	0,0	0,1	1,1	3,4	1,5
2020	467	1	-	131	264	71	1,2	0,0	-	1,0	2,6	1,0

Tabela V

**Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną
bakteriologicznie w Polsce w latach 2010-2020 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Culture confirmed pulmonary cases of tuberculosis and notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2010	4.585	15	71	1.395	2.098	1.006	12,0	0,3	2,9	9,8	20,0	19,4
2011	5.327	19	70	1.525	2.466	1.247	13,9	0,3	2,9	10,7	23,4	24,1
2012	4.870	17	87	1.458	2.246	1.062	12,6	0,3	3,8	10,1	21,2	19,7
2013	4.663	13	56	1.389	2.133	1.072	12,1	0,2	2,6	9,6	20,2	19,2
2014	4.603	14	58	1.356	2.073	1.102	12,0	0,2	2,8	9,4	19,8	19,1
2015	4.472	12	41	1.333	2.082	1.004	11,6	0,2	2,0	9,3	20,1	16,8
2016	4.475	10	45	1.387	2.039	994	11,6	0,2	2,3	9,7	19,9	16,1
2017	4.057	10	47	1.221	1.883	896	10,6	0,2	2,5	8,6	18,5	14,0
2018	3.935	14	52	1.158	1.852	859	10,2	0,2	2,8	8,3	18,3	13,0
2019	3.926	21	34	1.149	1.853	869	10,2	0,4	1,9	8,3	18,4	12,7
2020	2.573	7	30	779	1181	576	6,7	0,1	1,7	5,7	11,8	8,2
N O W E Z A C H O R W A N I A / N E W C A S E S												
2010	3.998	15	69	1.254	1.762	898	10,5	0,3	2,8	8,8	16,8	17,4
2011	4.699	19	67	1.373	2.102	1.138	12,3	0,3	2,8	9,6	19,9	22,0
2012	4.282	16	86	1.291	1.910	979	11,1	0,3	3,8	8,9	18,0	18,1
2013	4.115	13	55	1.235	1.819	993	10,7	0,2	2,5	8,6	17,3	17,8
2014	4.153	13	56	1.225	1.828	1.031	10,8	0,2	2,7	8,5	17,5	17,9
2015	3.978	12	40	1.190	1.797	939	10,3	0,2	2,0	8,3	17,4	15,7
2016	3.973	10	44	1.260	1.730	929	10,3	0,2	2,3	8,8	16,9	15,0
2017	3.603	10	47	1.086	1.625	835	9,4	0,2	2,5	7,7	16,0	13,0
2018	3.451	14	50	1.030	1.577	780	9,0	0,2	2,7	7,4	15,6	11,8
2019	3.466	20	33	1.018	1.594	801	9,0	0,3	1,8	7,4	15,9	11,7
2020	2.192	7	30	666	965	524	5,7	0,1	1,7	4,9	9,6	7,4
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2010	587	-	2	141	336	108	1,5	-	0,1	1,0	3,2	2,0
2011	628	-	3	152	364	109	1,6	-	0,1	1,1	3,5	2,1
2012	588	1	1	167	336	83	1,5	0,0	0,0	1,2	3,2	1,5
2013	548	-	1	154	314	79	1,4	-	0,0	1,1	3,0	1,4
2014	450	1	2	131	245	71	1,2	0,0	0,1	0,9	2,3	1,2
2015	494	-	1	143	285	65	1,3	-	0,0	1,0	2,8	1,1
2016	502	-	1	127	309	65	1,3	-	0,1	0,9	3,0	1,1
2017	454	-	-	135	258	61	1,2	-	-	1,0	2,5	1,0
2018	484	-	2	128	275	79	1,3	-	0,1	0,9	2,7	1,2
2019	460	1	1	131	259	68	1,2	0,0	0,1	0,9	2,6	1,0
2020	381	-	-	113	216	52	1,0	-	-	0,8	2,2	0,7

Tabela VI

Zapadalność na gruźlicę płuc* potwierdzoną w posiewie, z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego. Polska w latach 1994 – 2020 w grupach wieku.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Pulmonary sputum smear and culture positive cases of tuberculosis and notification rates by age groups. Poland 1994-2020. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w wybranych grupach wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
1995	4.273	6	77	1.910	1.453	827	11,1	0,1	2,4	13,3	18,2	19,4
1996	4.137	11	51	1.807	1.393	875	10,7	0,1	1,6	12,6	17,2	20,0
1997	4.054	10	60	1.747	1.424	813	10,5	0,1	1,8	12,2	17,1	18,2
1998	4.049	9	44	1.728	1.430	838	10,5	0,1	1,3	12,1	16,8	18,4
1999	3.711	10	69	1.471	1.434	727	9,6	0,1	2,1	10,3	16,4	15,7
2000	3.713	2	54	1.525	1.321	811	9,6	0,0	1,6	10,7	14,8	17,3
2001	3.636	9	55	1.442	1.347	783	9,4	0,1	1,6	10,2	14,7	16,4
2002	3.432	6	58	1.228	1.394	746	9,0	0,1	1,8	8,9	15,0	15,3
2003	3.501	5	66	1.235	1.391	804	9,2	0,1	2,1	8,9	14,6	16,4
2004	3.219	3	37	1.166	1.355	658	8,4	0,0	1,2	8,4	13,9	13,9
2005	3.253	6	53	1.115	1.361	718	8,5	0,1	1,8	8,0	13,8	14,4
2006	3.307	2	44	1.125	1.463	673	8,7	0,0	1,6	8,0	14,6	11,3
2007	3.291	4	30	1.026	1.481	640	8,6	0,1	1,1	7,3	14,6	12,5
2008	3.047	9	36	981	1477	544	8,0	0,2	1,4	6,9	14,4	10,6
2009	3.063	6	36	974	1.458	589	8,0	0,1	1,4	6,9	14,0	11,4
2010	2.803	5	36	895	1.351	516	7,3	0,1	1,5	6,3	12,9	10,0
2011	2.916	6	36	878	1.434	562	7,6	0,1	1,5	6,1	13,6	10,8
2012	2.778	2	45	901	1.307	523	7,2	0,0	2,0	6,2	12,3	9,7
2013	2.859	5	31	889	1.368	566	7,4	0,1	1,4	6,2	13,0	10,2
2014	2.800	6	34	874	1.345	541	7,3	0,1	1,6	6,1	12,9	9,4
2015	2.714	4	23	826	1.375	486	7,1	0,1	1,1	5,7	13,3	8,1
2016	2.612	2	23	841	1.276	470	6,8	0,0	1,2	5,9	12,4	7,6
2017	2.472	3	26	768	1.243	432	6,4	0,1	1,4	5,4	12,2	6,7
2018	2.324	2	36	690	1.166	430	6,1	0,0	2,0	4,9	11,5	6,5
2019	2.565	6	18	778	1.280	483	6,7	0,1	1,0	5,6	12,7	7,1
2020	1.771	1	20	562	847	341	4,6	0,0	1,1	4,1	8,5	4,8

• *Do 2001 roku. gruźlica układu oddechowego. Od 2002 gruźlica płuc.
Until 2001 – respiratory tuberculosis. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Tabela VII

**Zapadalność na gruźlicę pozapłucną* w Polsce
w latach 2010-2020 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

**Extrapulmonary cases and notification rates by case status and age groups. Poland 2010-2020.
Rates per 100.000 population.**

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
RAZEM / TOTAL												
2010	517	40	11	117	207	142	1,4	0,7	0,4	0,8	2,0	2,7
2011	599	51	21	125	203	199	1,6	0,9	0,9	0,9	1,9	3,8
2012	524	43	23	110	174	174	1,4	0,7	1,0	0,8	1,6	3,2
2013	415	54	9	81	112	159	1,1	0,9	0,4	0,6	1,1	2,9
2014	387	26	2	95	124	140	1,0	0,5	0,1	0,7	1,2	2,4
2015	352	30	13	102	97	110	0,9	0,5	0,6	0,7	0,9	1,8
2016	328	27	8	68	106	119	0,9	0,5	0,4	0,5	1,0	1,9
2017	256	23	6	60	75	92	0,7	0,4	0,3	0,4	0,7	1,4
2018	243	17	2	55	84	85	0,6	0,3	0,1	0,4	0,8	1,3
2019	246	20	6	50	82	88	0,6	0,3	0,3	0,4	0,8	1,3
2020	151	2	5	42	52	50	0,4	0,0	0,3	0,3	0,5	0,7
NOWE ZACHOROWANIA / NEW CASES												
2010	501	39	11	115	200	136	1,3	0,7	0,4	0,8	1,9	2,6
2011	584	51	21	123	197	192	1,5	0,9	0,9	0,9	1,9	3,7
2012	503	43	23	104	167	166	1,3	0,7	1,0	0,7	1,6	3,1
2013	396	54	9	77	104	152	1,0	0,9	0,4	0,5	1,0	2,7
2014	374	26	2	91	119	136	1,0	0,5	0,1	0,6	1,1	2,4
2015	341	30	13	99	93	106	0,9	0,5	0,6	0,7	0,9	1,8
2016	306	27	8	61	98	112	0,8	0,5	0,4	0,4	1,0	1,8
2017	246	23	6	59	70	88	0,6	0,4	0,3	0,4	0,7	1,4
2018	236	17	2	53	81	83	0,6	0,3	0,1	0,4	0,8	1,3
2019	236	20	6	47	79	84	0,6	0,3	0,3	0,3	0,8	1,2
2020	142	2	5	37	51	47	0,4	0,0	0,3	0,3	0,5	0,7
WZNOWY / RELAPSES												
2010	16	1	-	2	7	6	0,1	0,0	-	0,0	0,1	0,1
2011	15	-	-	2	6	7	0,1	-	-	0,0	0,9	0,1
2012	21	-	-	6	7	8	0,1	-	-	0,1	0,0	0,1
2013	19	-	-	4	8	7	0,1	-	-	0,0	0,1	0,1
2014	13	0	0	4	5	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2015	11	-	-	3	4	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2016	22	-	-	7	8	7	0,1	-	-	0,0	0,1	0,1
2017	10	-	-	1	5	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2018	7	-	-	2	3	2	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0
2019	10	-	-	3	3	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2020	9	-	-	5	1	3	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0

Rycina 1

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1965-2020.
Współczynniki na 100.000 ludności.

*Tuberculosis notification rates. Poland 1965 – 2020.
Rates per 100.000 population.*

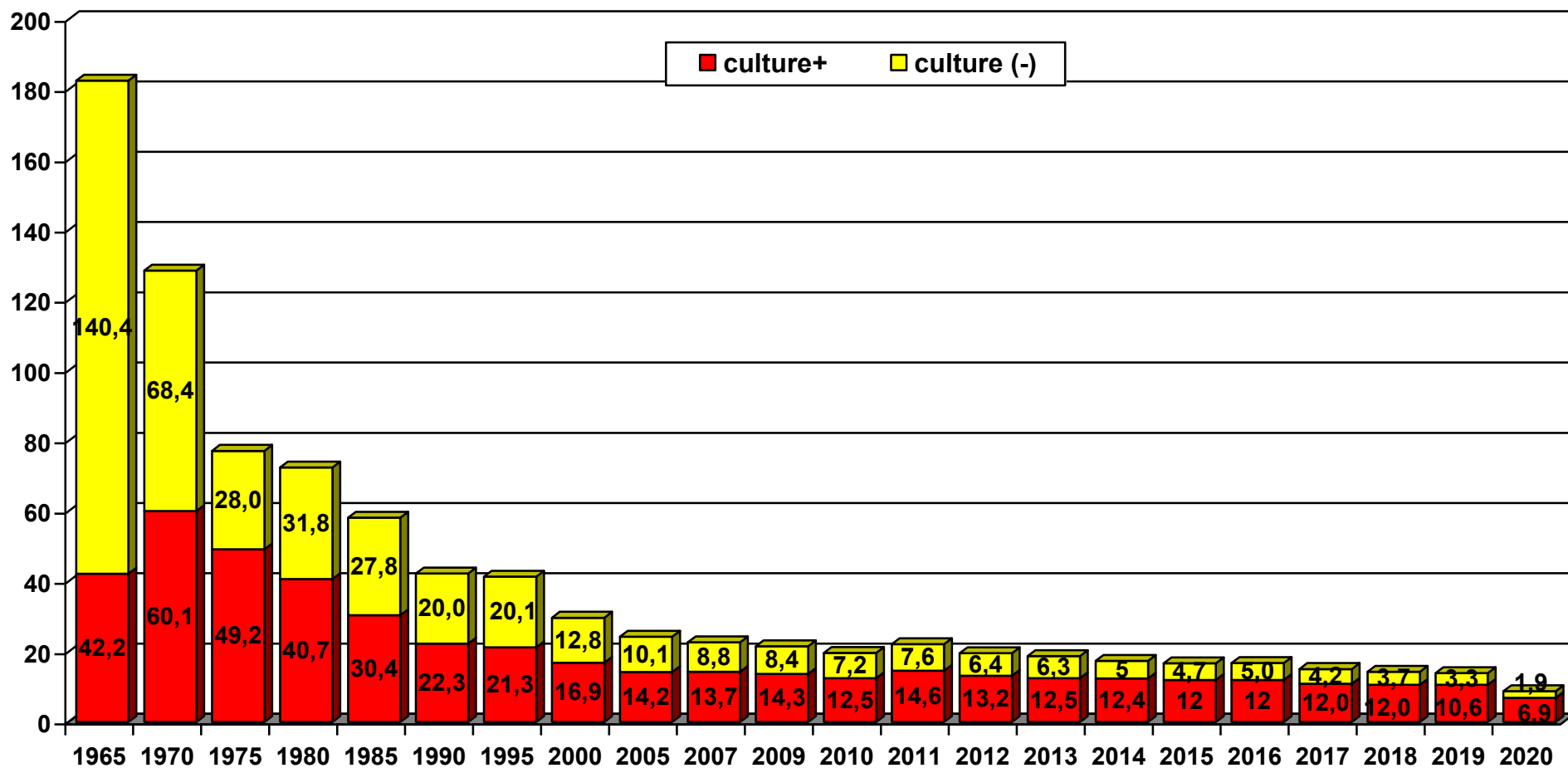

Tabela VIII

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce
wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2015-2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodships	Liczby bezwzględne/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	6.444	5.787	5.487	5.321	3.388	16,8	15,1	14,3	13,9	8,8
1. Dolnośląskie	435	427	377	384	265	15,0	14,7	13,0	13,2	9,1
2. Kujawsko-pomorskie	279	239	211	253	173	13,4	11,5	10,1	12,2	8,4
3. Lubelskie	444	466	497	423	280	20,8	21,9	23,4	20,0	13,3
4. Lubuskie	130	131	119	94	102	12,8	12,9	11,7	9,3	10,1
5. Łódzkie	518	456	406	429	241	20,8	18,4	16,4	17,4	9,8
6. Małopolskie	497	458	440	398	314	14,7	13,5	13,0	11,7	9,2
7. Mazowieckie	1.304	1.038	954	885	599	24,3	19,3	17,7	16,4	11,0
8. Opolskie	154	133	127	112	82	15,5	13,4	12,9	11,4	8,4
9. Podkarpackie	326	257	263	236	179	15,3	12,1	12,4	11,1	8,4
10. Podlaskie	121	131	86	114	65	10,2	11,1	7,3	9,7	5,5
11. Pomorskie	332	265	349	280	180	14,4	11,4	15,0	12,0	7,7
12. Śląskie	972	952	844	863	309	21,3	20,9	18,6	19,1	6,9
13. Świętokrzyskie	289	206	209	208	141	23,0	16,5	16,8	16,8	11,5
14. Warmińsko-mazurskie	152	132	124	150	93	10,6	9,2	8,7	10,5	6,5
15. Wielkopolskie	281	311	279	281	217	8,1	8,9	8,0	8,0	6,2
16. Zachodnio-pomorskie	210	185	202	211	148	12,3	10,8	11,9	12,4	8,7

Tabela IX

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce
wg województw w latach 2015-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Culture confirmed tuberculosis cases and notifications rates by voivodeships.
Poland 2015-2020. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodships	Liczby bezwzględne/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	4.619	4.179	4.075	4.054	2.655	12,0	10,9	10,6	10,6	6,9
1. Dolnośląskie	367	364	350	350	242	12,6	12,5	12,1	12,1	8,3
2. Kujawsko-pomorskie	255	221	197	222	156	12,2	10,6	9,5	10,7	7,5
3. Lubelskie	329	279	325	287	201	15,4	13,1	15,3	13,6	9,6
4. Lubuskie	83	101	83	67	63	8,2	9,9	8,2	6,6	6,2
5. Łódzkie	371	308	270	238	149	14,9	12,4	10,9	9,7	6,1
6. Małopolskie	374	336	313	301	250	11,1	9,9	9,2	8,8	7,3
7. Mazowieckie	757	679	680	670	463	14,1	12,6	12,6	12,4	8,5
8. Opolskie	108	94	94	77	68	10,9	9,5	9,5	7,8	6,9
9. Podkarpackie	228	191	205	179	134	10,7	9,0	9,6	8,4	6,3
10. Podlaskie	99	118	77	102	54	8,3	10,0	6,5	8,6	4,6
11. Pomorskie	274	218	279	248	148	11,9	9,4	12,0	10,6	6,3
12. Śląskie	636	632	541	627	232	13,9	13,9	11,9	13,9	5,1
13. Świętokrzyskie	217	129	155	141	98	17,3	10,3	12,5	11,4	8,0
14. Warmińsko-mazurskie	113	85	87	113	65	7,9	5,9	6,1	7,9	4,6
15. Wielkopolskie	241	267	241	253	193	6,9	7,7	6,9	7,2	5,5
16. Zachodnio-pomorskie	167	157	178	179	139	9,8	9,2	10,5	10,5	8,2

Tabela X

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2020 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, age groups and place of residence.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.*

		Grupy wieku / Age groups															Razem Total
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70+	
Polska Poland	L.N	12	8	19	49	89	130	166	271	285	340	350	388	425	331	525	3388
	wsp.R	0,6	0,4	0,9	2,7	4,5	5,3	5,8	8,4	9,3	12,8	15,4	16,4	15,6	13,3	11,5	8,8
Mężczyźni Males	L.N	6	5	13	31	49	87	110	199	222	283	303	330	340	251	277	2506
	wsp.R	0,6	0,5	1,2	3,4	4,8	7,0	7,6	12,2	14,4	21,3	26,8	28,7	26,6	22,5	16,2	13,5
Kobiety Females	L.N	6	3	6	18	40	43	56	72	63	57	47	58	85	80	248	882
	wsp.R	0,6	0,3	0,6	2,1	4,1	3,6	4,0	4,5	4,2	4,3	4,1	4,8	5,9	5,8	8,7	4,5
Miasto Urban areas	L.N	9	4	10	32	61	78	104	185	192	190	224	233	250	200	297	2069
	wsp.R	0,8	0,4	0,9	3,2	5,8	5,8	6,0	9,2	10,2	12,1	17,0	16,7	14,6	12,2	9,9	9,0
Wieś Rural areas	L.N	3	4	9	17	28	52	62	86	93	150	126	155	175	131	228	1319
	wsp.R	0,4	0,5	1,0	2,1	3,0	4,7	5,4	7,0	7,9	13,9	13,1	16,0	17,4	15,5	14,6	8,6

Tabela XI

Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego. Liczby bezwzględne.

Tuberculosis cases by site of disease, culture result, sex and age groups. Poland 2020 (Numbers).

Wiek Age	Wszystkie postacie gruźlicy TB all forms			Gruźlica płuc Pulmonary TB						Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB					
				Ogółem Total		culture+		culture(-)		Ogółem Total		culture+		culture(-)	
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female
0-4	12	6	6	6	5	1	1	5	4	0	1	-	1	-	-
5-14	27	18	9	17	9	4	1	13	8	1	0	-	-	1	-
15-19	49	31	18	29	15	18	12	11	3	2	3	1	2	1	1
20-24	89	49	40	47	38	43	35	4	3	2	2	1	1	1	1
25-34	296	197	99	186	95	164	84	22	11	11	4	9	1	2	3
35-44	556	421	135	403	130	350	103	53	27	18	5	13	3	5	2
45-54	690	586	104	562	98	482	81	80	17	24	6	14	2	10	4
55-64	813	670	143	655	136	524	94	131	42	15	7	10	3	5	4
65+	856	528	328	508	298	378	198	130	100	20	30	13	8	7	22
Razem	3388	2506	882	2413	824	1964	609	449	215	93	58	61	21	32	37
Ogółem	3388			3237		2573		664		151		82		69	

Tabela XII

**Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Tuberculosis notification rates by site of disease, culture confirmation, sex and age groups. Poland 2020.
Rates per 100.000 population.*

Wiek Age	Wszystkie postacie gruźlicy TB all forms			Gruźlica płuc Pulmonary TB						Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB					
				Ogółem Total		culture+		culture(-)		Ogółem Total		culture+		culture(-)	
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female
0-4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,1	0,1	0,5	0,4	0,0	0,1	-	0,1	-	-
5-14	0,7	0,9	0,5	0,8	0,5	0,2	0,1	0,6	0,4	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
15-19	2,7	3,4	2,1	3,1	1,7	2,0	1,4	1,2	0,3	0,2	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
20-24	4,5	4,8	4,1	4,6	3,9	4,2	3,6	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
25-34	5,6	7,3	3,8	6,9	3,6	6,1	3,2	0,8	0,4	0,4	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1
35-44	8,8	13,3	4,3	12,7	4,2	11,0	3,3	1,7	0,9	0,6	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1
45-54	14,0	23,8	4,2	22,9	4,0	19,6	3,3	3,3	0,7	1,0	0,2	0,6	0,1	0,4	0,2
55-64	16,0	27,6	5,4	27,0	5,1	21,6	3,5	5,4	1,6	0,6	0,3	0,4	0,1	0,2	0,2
65+	12,1	18,7	7,7	18,0	7,0	13,4	4,7	4,6	2,4	0,7	0,7	0,5	0,2	0,2	0,5
Razem	8,8	13,5	4,5	13,0	4,2	10,6	3,1	2,4	1,1	0,5	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2
Ogółem	8,8			8,4		6,7		1,7		0,4		0,2		0,2	

Tabela XIII

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce wg województw w latach 2015-2020.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in children (0-14 years old) by voivodeships. Poland 2015-2020.

Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
P O L S K A	103	68	52	81	39	1,8	1,2	0,9	1,4	0,7
1. Dolnośląskie	2	2	2	8	2	0,5	0,5	0,5	1,9	0,5
2. Kujawsko-pomorskie	6	6	1	10	1	1,9	1,9	0,3	3,2	0,3
3. Lubelskie	7	2	3	2	1	2,2	0,6	1,0	0,6	0,3
4. Lubuskie	-	-	1	1	-	-	-	0,6	0,6	-
5. Łódzkie	2	2	2	3	1	0,6	0,6	0,6	0,9	0,3
6. Małopolskie	7	2	5	4	-	1,3	0,4	0,9	0,7	-
7. Mazowieckie	60	27	18	30	16	7,1	3,1	2,1	3,4	1,8
8. Opolskie	-	2	-	3	-	-	1,5	-	2,3	-
9. Podkarpackie	2	4	5	2	2	0,6	1,2	1,6	0,6	0,6
10. Podlaskie	-	1	2	2	6	-	0,6	1,2	1,2	3,5
11. Pomorskie	2	5	1	4	4	0,5	1,3	0,3	1,0	1,0
12. Śląskie	8	15	6	3	1	1,2	2,3	0,9	0,5	0,2
13. Świętokrzyskie	2	-	-	2	3	1,2	-	-	1,2	1,8
14. Warmińsko-mazurskie	3	-	1	2	-	1,4	-	0,5	0,9	-
15. Wielkopolskie	-	-	4	3	1	-	-	0,7	0,5	0,2
16. Zachodnio - pomorskie	2	-	1	2	1	0,8	-	0,4	0,8	0,4

Tabela XIV

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród młodzieży (15-19 lat) w Polsce wg województw w latach 2015- 2020.
Współczynniki na 100.000.**

*Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old) by voivodeships. Poland 2015-2020.
Rates per 100.000.*

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
P O L S K A	76	69	60	48	49	3,9	3,6	3,3	2,6	2,7
1. Dolnośląskie	5	4	2	4	7	3,7	3,1	1,6	3,2	5,6
2. Kujawsko-pomorskie	7	6	6	4	-	6,3	5,6	5,8	3,9	-
3. Lubelskie	8	4	7	8	7	6,9	3,6	6,5	7,6	6,8
4. Lubuskie	-	3	-	1	1	-	6,0	-	2,1	2,1
5. Łódzkie	3	10	3	2	3	2,5	8,7	2,7	1,8	2,7
6. Małopolskie	4	3	6	2	-	2,2	1,7	3,4	1,2	-
7. Mazowieckie	28	15	7	10	5	10,9	5,9	2,8	4,0	2,0
8. Opolskie	1	1	1	1	2	2,1	2,1	2,2	2,3	4,7
9. Podkarpackie	-	4	5	2	-	-	3,4	4,4	1,8	-
10. Podlaskie	-	2	-	3	2	-	3,3	-	5,3	3,6
11. Pomorskie	2	1	3	4	10	1,6	0,8	2,6	3,5	8,7
12. Śląskie	10	8	9	2	2	4,7	3,9	4,5	1,0	1,0
13. Świętokrzyskie	3	2	2	1	2	4,6	3,2	3,3	1,7	3,5
14. Warmińsko-mazurskie	2	3	2	-	-	2,5	4,0	2,7	-	-
15. Wielkopolskie	1	2	6	3	5	0,5	1,1	3,5	1,8	2,9
16. Zachodnio - pomorskie	2	1	1	1	3	2,3	1,2	1,2	1,3	3,8

Tabela XV

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020 wg płci, miejsca zamieszkania i województw.

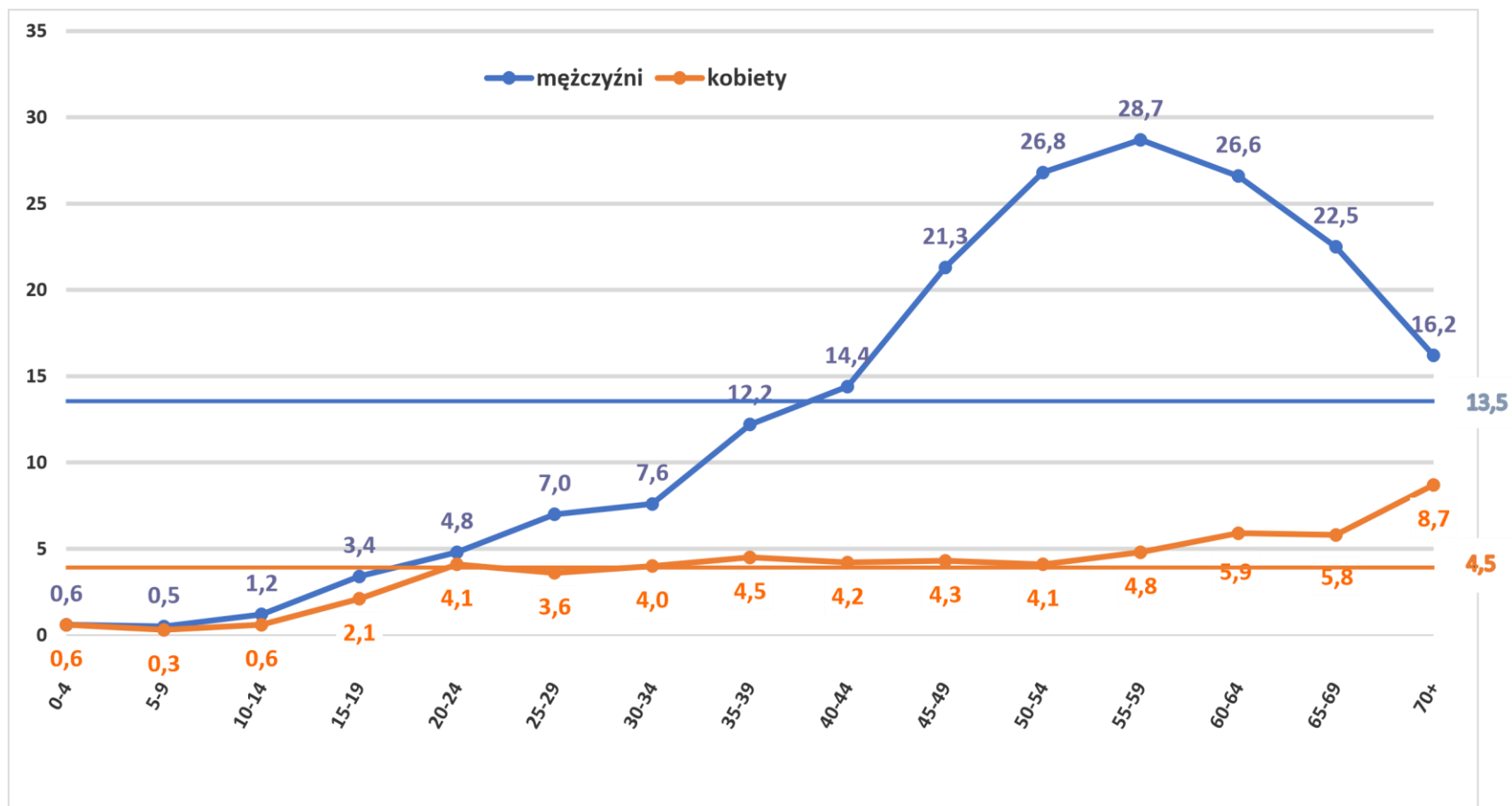
Współczynniki na 100.000.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas
Polska	3388	2506	882	2069	1319	8,8	13,5	4,5	9,0	8,6
1. Dolnośląskie	265	202	63	186	79	9,1	14,5	4,2	9,4	8,6
2. Kujawsko-pomorskie	173	118	55	113	60	8,4	11,8	5,2	9,3	7,0
3. Lubelskie	280	212	68	103	177	13,3	20,8	6,3	10,5	15,7
4. Lubuskie	102	79	23	70	32	10,1	16,1	4,4	10,7	9,0
5. Łódzkie	241	166	75	150	91	9,8	14,2	5,8	9,8	9,9
6. Małopolskie	314	235	79	149	165	9,2	14,2	4,5	9,1	9,3
7. Mazowieckie	599	447	152	421	178	11,0	17,2	5,4	12,0	9,2
8. Opolskie	82	59	23	47	35	8,4	12,4	4,5	9,0	7,6
9. Podkarpackie	179	118	61	65	114	8,4	11,3	5,6	7,4	9,2
10. Podlaskie	65	47	18	32	33	5,5	8,2	3,0	4,5	7,2
11. Pomorskie	180	143	37	125	55	7,7	12,5	3,1	8,4	6,4
12. Śląskie	309	234	75	259	50	6,9	10,8	3,2	7,5	4,7
13. Świętokrzyskie	141	108	33	65	76	11,5	18,0	5,2	11,6	11,3
14. Warmińsko-mazurskie	93	73	20	54	39	6,5	10,5	2,8	6,4	6,7
15. Wielkopolskie	217	150	67	128	89	6,2	8,8	3,7	6,8	5,5
16. Zachodnio-pomorskie	148	115	33	102	46	8,7	14,0	3,8	8,8	8,6

Rycina 2

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg płci i wieku w Polsce w 2020 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by sex and age. Poland in 2020. Rates per 100.000 population.

Rycina 3

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania i wieku w Polsce w 2020 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.

Tuberculosis notification rates by place of residence and age. Poland in 2020. Rates per 100.000 population.

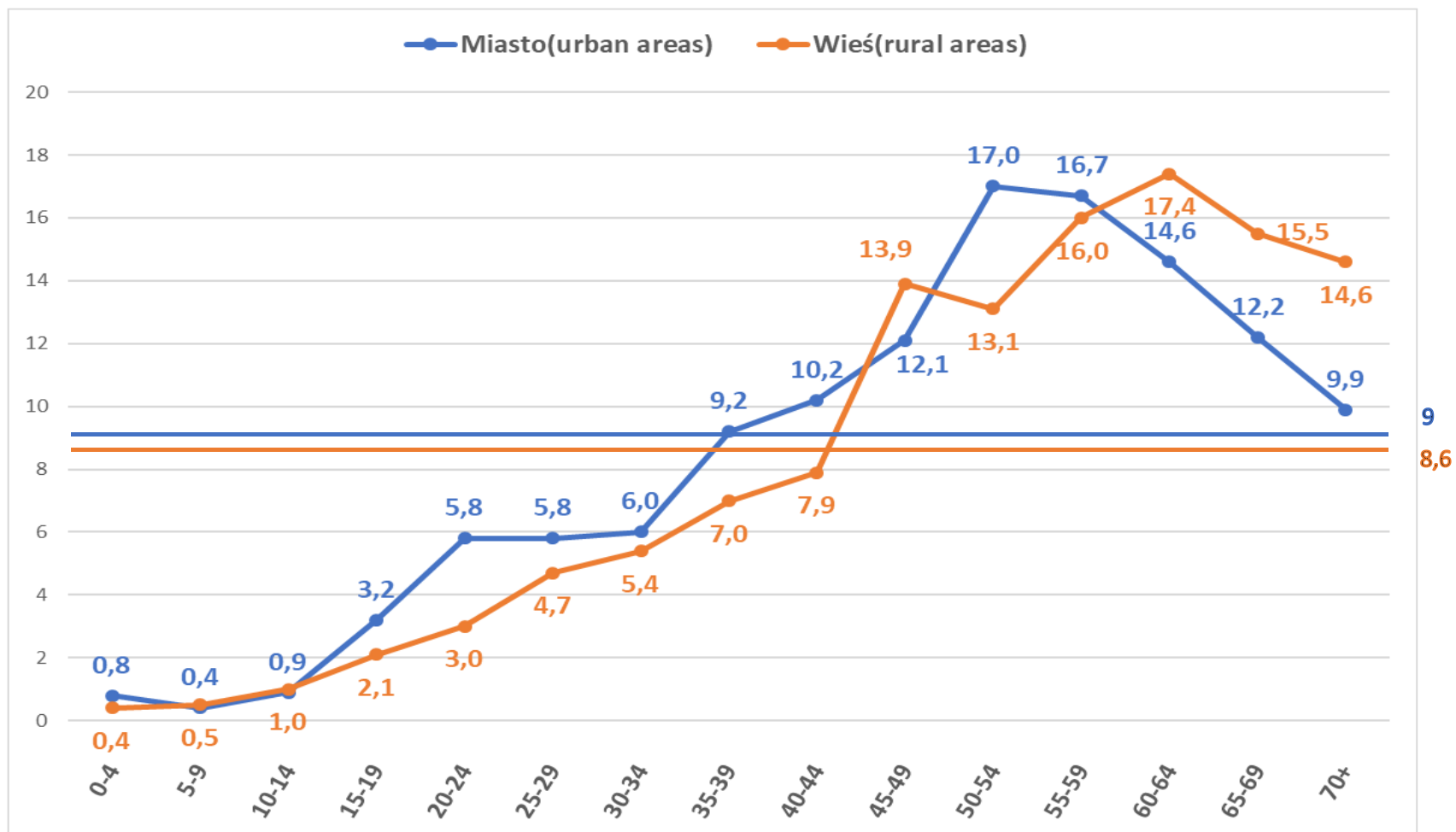

Tabela XVI

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w latach 1970-2020*.**
*Tuberculosis cases by result of bacteriological examination(numbers and percentage).
Poland 1970-2020.*

Rok Year	Wszystkie przypadki		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
	Total cases		w bakterioskopii i w posiewie / smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%
1970	41.536	100,0	22.541	54,3
1972	35.205	100,0	9.371	26,6	8.270	23,5	17.564	49,9
1975	25.924	100,0	9.535	36,8	7.067	27,2	9.322	36,0
1980	25.451	100,0	7.802	30,7	6.556	25,7	11.093	43,6
1990	15.961	100,0	4.593	28,8	3.843	24,1	7.525	47,1
1991	16.324	100,0	4.922	30,2	3.929	24,0	7.473	45,8
1993	16.672	100,0	4.973	29,8	4.004	24,0	7.695	46,2
1994	16.466	100,0	4.663	28,3	3.834	23,3	7.969	48,4
1995	15.771	100,0	4.318	27,4	3.825	24,2	7.628	48,4
1996	15.358	100,0	4.199	27,3	3.888	25,3	7.271	47,4
1997	13.967	100,0	4.117	29,5	3.367	24,1	6.483	46,4
1998	13.302	100,0	4.090	30,7	3.411	25,7	5.801	43,6
1999	12.179	100,0	3.765	30,9	2.944	24,2	5.470	44,9
2000	11.477	100,0	3.770	32,9	2.748	23,9	4.959	43,2
2001	10.672	100,0	3.699	34,7	2.384	22,3	4.589	43,0
2002	10.475	100,0	3.511	33,5	2.385	22,8	4.579	43,7
2003	10.124	100,0	3.573	35,3	2.257	22,3	4.294	42,4
2004	9.493	100,0	3.264	34,4	2.044	21,5	4.185	44,1
2005	9.296	100,0	3.253	35,1	2.146	23,2	3.870	41,8
2006	8.587	100,0	3.307	38,5	1.922	22,4	3.358	39,1
2007	8.614	100,0	3.291	38,2	2.119	24,6	3.204	37,2
2008	8.081	100,0	3.047	37,7	2.047	25,3	2.987	37,0
2009	8.236	100,0	3.063	37,2	2.160	26,2	3.013	36,6
2010	7.509	100,0	2.803	37,3	1.953	26,0	2.753	36,7
2011	8.478	100,0	2.916	34,4	2.665	31,4	2.897	34,2
2012	7.542	100,0	2.778	36,8	2.292	30,4	2.472	32,8
2013	7.250	100,0	2.859	39,4	1.966	27,1	2.425	33,4
2014	6.698	100,0	2.800	41,8	1.981	29,6	1.917	28,6
2015	6.430	100,0	2.714	42,2	1.916	29,8	1.800	28,0
2016	6.444	100,0	2.612	40,5	2.007	31,1	1.825	28,3
2017	5.787	100,0	2.497	43,1	1.682	29,1	1.608	27,8
2018	5.487	100,0	2.324	42,4	1.751	31,9	1.412	25,7
2019	5.321	100,0	2.601	48,9	1.453	27,3	1.267	23,8
2020	3.388	100,0	1.790	52,8	865	25,5	733	21,6

* W latach 1970-1995 bez chorych zarejestrowanych w poradniach MON i MSW.

Od 1996 roku – także chorzy zarejestrowani w poradniach MON i MSW.

In years 1970-1995 excluding patients registered in dispensaries of Ministries of National Defense and Internal Affairs.

Since 1996 including patients registered in dispensaries of Ministries National Defense and Internal Affairs

Tabela XVII

Zapadalność na gruźlicę układu oddechowego/ płuc* wg stanu bakteriologicznego w Polsce w latach 1972- 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Pulmonary /respiratory tuberculosis cases and pulmonary tuberculosis notification rates by result of bacteriological examination. Poland 1972-2020. Rates per 100.000 population.*

ROK Year	Gruźlica płuc Pulmonary TB		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
			w bakterioskopii i w posiewie/ smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R
1972*	33.458	101,2	9.328	28,2	8.084	24,5	16.046	48,5
1975	24.454	71,9	9.468	27,9	6.812	20,0	8.174	24,0
1980	24.082	67,7	7.698	21,6	6.325	17,8	10.059	28,3
1990	15.316	40,2	4.556	12,0	3.716	9,7	7.044	18,5
1995	15.130	39,2	4.273	11,1	3.664	9,5	7.193	18,6
1996	14.761	38,2	4.137	10,7	3.753	9,7	6.871	17,8
1997	13.396	34,7	4.054	10,5	3.225	8,4	6.117	15,8
1998	12.799	33,1	4.049	10,5	3.228	8,5	5.462	14,1
1999	11.641	30,1	3.711	9,6	2.818	7,3	5.112	14,1
2000	10.960	28,4	3.713	9,6	2.640	6,8	4.607	11,9
2001	10.183	26,4	3.636	9,4	2.258	5,8	4.289	11,1
2002	9.438	24,7	3.432	9,0	2.162	5,7	3.844	10,1
2003	9.207	24,1	3.501	9,2	2.057	5,4	3.649	9,6
2004	8.691	22,8	3.219	8,4	1.889	4,9	3.583	9,4
2005	8.449	22,1	3.253	8,5	1.916	5,0	3.280	8,6
2006	7.879	20,7	3.307	8,7	1.682	4,4	2.890	7,6
2007	7.986	21,0	3.291	8,6	1.909	5,0	2.786	7,3
2008	7.484	19,6	3.047	8,0	1.845	4,8	2.592	6,8
2009	7.654	20,1	3.063	8,0	1.972	5,2	2.619	6,9
2010	6.992	18,3	2.803	7,3	1.782	4,7	2.407	6,3
2011	7.879	20,6	2.916	7,6	2.411	6,3	2.552	6,7
2012	7.018	18,2	2.778	7,2	2.092	5,4	2.148	5,6
2013	6.835	17,8	2.859	7,4	1.804	4,7	2.172	5,6
2014	6.311	16,4	2.800	7,3	1.803	4,7	1.708	4,4
2015	6.078	15,8	2.714	7,1	1.758	4,6	1.606	4,2
2016	6.116	15,9	2.612	6,8	1.863	4,8	1.641	4,3
2017	5.531	14,4	2.472	6,4	1.585	4,1	1.474	3,8
2018	5.244	13,7	2.324	6,1	1.611	4,2	1.309	3,4
2019	5.075	13,2	2.565	6,7	1.361	3,5	1.149	3,0
2020	3.237	8,4	1.771	4,6	802	2,1	664	1,7

* Do 2001 roku gruźlica układu oddechowego. Od 2002 roku gruźlica płuc.
Until 2001- respiratory TB cases. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Tabela XVIII

Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc* wg wyniku badania bakteriologicznego w Polsce w latach 1972-2020.

Pulmonary /respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination. Poland 1972-2020.*

ROK Year	Gruźlica ukł. oddech./płuc Pulmonary TB		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
			w bakterioskopii i w posiewie / smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%
1972	33.458	100,0	9.328	27,9	8.084	24,2	16.046	47,9
1975	24.456	100,0	9.468	38,7	6.812	27,9	8.176	33,4
1980	24.082	100,0	7.698	32,0	6.325	26,3	10.059	41,7
1990	15.316	100,0	4.556	29,7	3.716	24,3	7.044	46,0
1991	15.625	100,0	4.866	31,1	3.771	24,1	6.988	44,7
1992	15.717	100,0	4.990	31,7	3.632	23,1	7.095	45,2
1993	15.953	100,0	4.931	30,9	3.836	24,1	7.186	45,0
1994	15.752	100,0	4.603	29,2	3.657	23,2	7.492	47,6
1995	15.130	100,0	4.273	28,2	3.664	24,2	7.193	47,6
1996	14.761	100,0	4.137	28,0	3.753	25,4	6.871	46,6
1997	13.396	100,0	4.054	30,2	3.225	24,1	6.117	45,7
1998	12.799	100,0	4.049	31,6	3.288	25,7	5.462	42,7
1999	11.641	100,0	3.711	31,9	2.818	24,2	5.112	43,9
2000	10.960	100,0	3.713	33,9	2.640	24,1	4.607	42,0
2001	10.183	100,0	3.636	35,7	2.258	22,2	4.289	42,1
2002	9.438	100,0	3.432	36,4	2.162	22,9	3.844	40,7
2003	9.207	100,0	3.501	38,0	2.057	22,4	3.649	39,6
2004	8.691	100,0	3.219	37,0	1.889	21,7	3.583	41,3
2005	8.449	100,0	3.253	38,5	1.916	22,7	3.280	38,8
2006	7.879	100,0	3.307	42,0	1.682	21,4	2.890	36,7
2007	7.986	100,0	3.291	41,2	1.909	23,9	2.786	34,9
2008	7.484	100,0	3.047	40,7	1.845	24,7	2.592	34,6
2009	7.654	100,0	3.063	40,0	1.972	25,8	2.619	34,2
2010	6.992	100,0	2.803	40,1	1.782	25,5	2.407	34,4
2011	7.879	100,0	2.916	37,0	2.411	30,6	2.552	32,4
2012	7.018	100,0	2.778	39,6	2.092	29,8	2.148	30,6
2013	6.835	100,0	2.859	41,8	1.804	26,4	2.172	31,8
2014	6.311	100,0	2.800	44,4	1.803	28,6	1.708	27,1
2015	6.078	100,0	2.714	44,7	1.758	28,9	1.606	26,4
2016	6.116	100,0	2.612	42,7	1.863	30,5	1.641	26,8
2017	5.531	100,0	2.472	44,7	1.585	28,7	1.474	26,6
2018	5.244	100,0	2.324	44,3	1.611	30,7	1.309	25,0
2019	5.075	100,0	2.565	50,5	1.361	26,8	1.149	22,6
2020	3.237	100,0	1.771	54,7	802	24,8	664	20,5

* Do 2001 roku gruźlica układu oddechowego. Od 2002 roku gruźlica płuc.
Until 2001- respiratory TB cases. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Rycina 4

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc zarejestrowanych w Polsce w 2020r.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2020.**

Gruźlica płuc / Pulmonary TB:	3.237	
Bakterioskopia i posiew (+)/ s+c+	1.771	/54,7/
Tylko posiew (+)/ only culture positive:	802	/24,8/
Not confirmed:	664	/20,5/

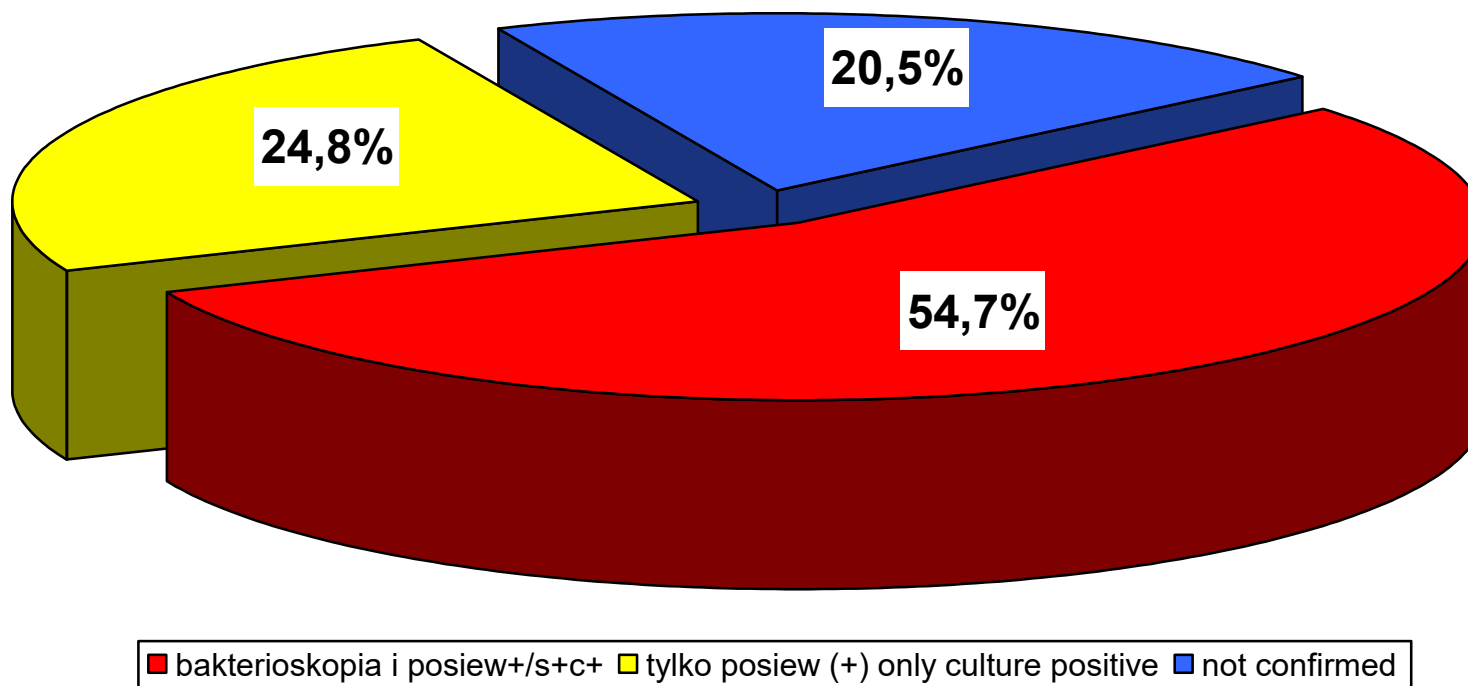

Tabela XIX

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w roku 2020 wg województw.**

Tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage). Poland 2020.

Województwa Voivodeships	Wszystkie przypadki Total registered cases		Przypadki potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed cases				Przypadki niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed cases	
			w bakterioskopii i w posiewie smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba / N	%	liczba / N	%	liczba / N	%	liczba / N	%
POLSKA	3388	100	1790	52,8	865	25,5	733	21,6
1. Dolnośląskie	265	100	184	69,4	58	21,9	23	8,7
2. Kujawsko-pomorskie	173	100	109	63,0	47	27,2	17	9,8
3. Lubelskie	280	100	114	40,7	87	31,1	79	28,2
4. Lubuskie	102	100	49	48,0	14	13,7	39	38,2
5. Łódzkie	241	100	46	19,1	103	42,7	92	38,2
6. Małopolskie	314	100	181	57,6	69	22,0	64	20,4
7. Mazowieckie	599	100	313	52,3	150	25,0	136	22,7
8. Opolskie	82	100	38	46,3	30	36,6	14	17,1
9. Podkarpackie	179	100	99	55,3	35	19,6	45	25,1
10. Podlaskie	65	100	43	66,2	11	16,9	11	16,9
11. Pomorskie	180	100	101	56,1	47	26,1	32	17,8
12. Śląskie	309	100	163	52,8	69	22,3	77	24,9
13. Świętokrzyskie	141	100	64	45,4	34	24,1	43	30,5
14. Warmińsko-mazurskie	93	100	53	57,0	12	12,9	28	30,1
15. Wielkopolskie	217	100	122	56,2	71	32,7	24	11,1
16. Zachodnio-pomorskie	148	100	111	75,0	28	18,9	9	6,1

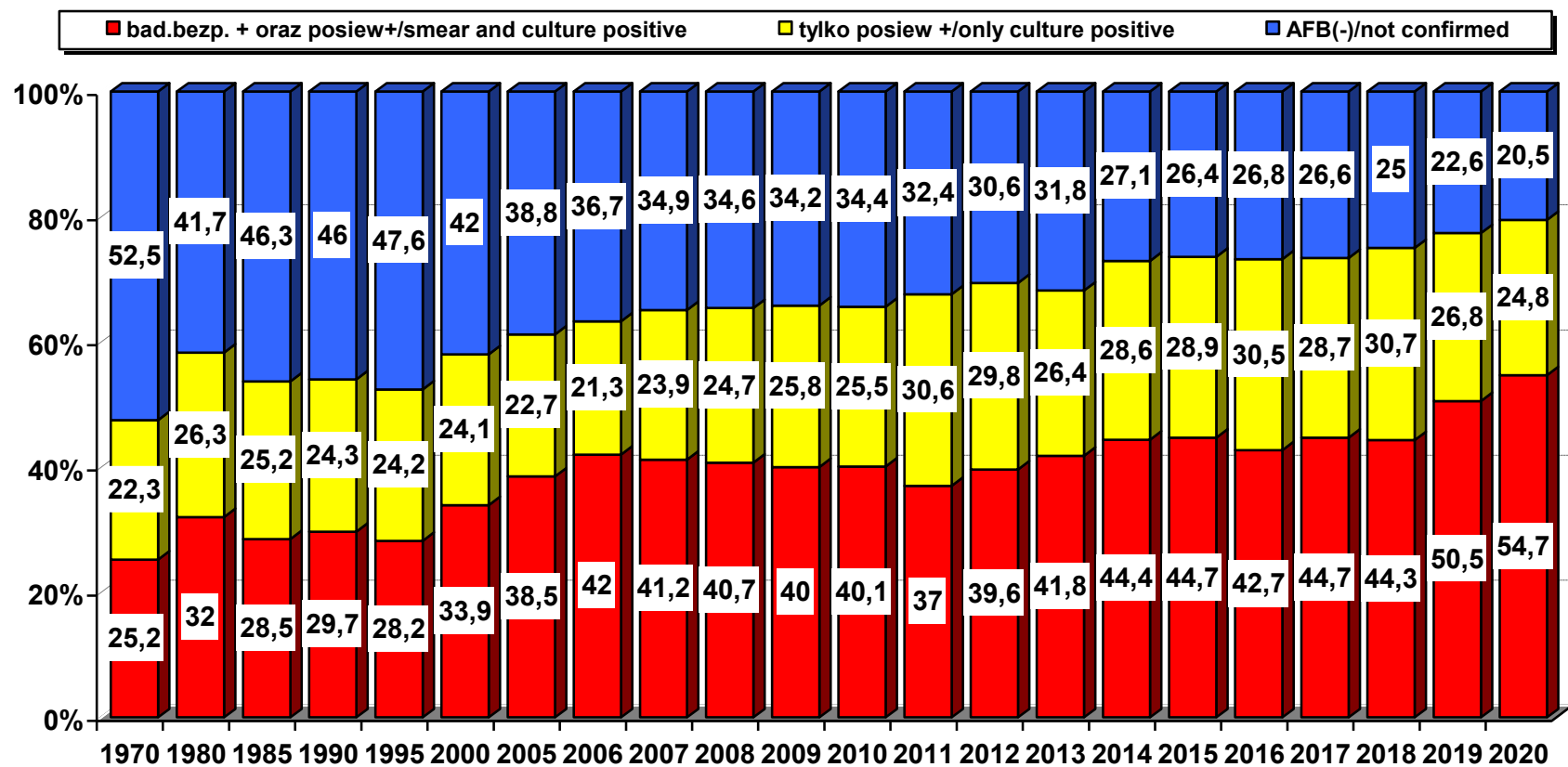
Tabela XX

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc w Polsce w 2020r. wg województw.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage).
Poland 2020.**

Województwa Voivodeships	Wszystkie przypadki Total registered cases		Przypadki potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed cases				Przypadki niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed cases	
			w bakterioskopii i w posiewie smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%
POLSKA	3237	100	1771	54,7	802	24,8	664	20,5
1. Dolnośląskie	256	100	183	71,5	55	21,5	18	7,0
2. Kujawsko-pomorskie	168	100	109	64,9	43	25,6	16	9,5
3. Lubelskie	268	100	113	42,2	83	31,0	72	26,9
4. Lubuskie	97	100	49	50,5	13	13,4	35	36,1
5. Łódzkie	229	100	45	19,7	101	44,1	83	36,2
6. Małopolskie	299	100	178	59,5	65	21,7	56	18,7
7. Mazowieckie	570	100	309	54,2	137	24,0	124	21,8
8. Opolskie	79	100	38	48,1	30	38,0	11	13,9
9. Podkarpackie	172	100	97	56,4	33	19,2	42	24,4
10. Podlaskie	65	100	43	66,2	11	16,9	11	16,9
11. Pomorskie	174	100	100	57,5	44	25,3	30	17,2
12. Śląskie	297	100	160	53,9	66	22,2	71	23,9
13. Świętokrzyskie	123	100	62	50,4	23	18,7	38	30,9
14. Warmińsko-mazurskie	86	100	52	60,5	9	10,5	25	29,1
15. Wielkopolskie	207	100	122	58,9	62	30,0	23	11,1
16. Zachodnio-pomorskie	147	100	111	75,5	27	18,4	9	6,1

Rycina 2

Struktura bakteriologiczna zachorowań na gruźlicę układu oddechowego/płuc w Polsce w latach 1970 – 2020 (do r. 1995 bez MON i MSW).
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total PTB cases). Poland 1970 – 2020.

Rycina 3

**Nowe zachorowania i wznowy gruźlicy płuc
wg stanu bakteriologicznego w Polsce w 2020 roku.**
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2020.

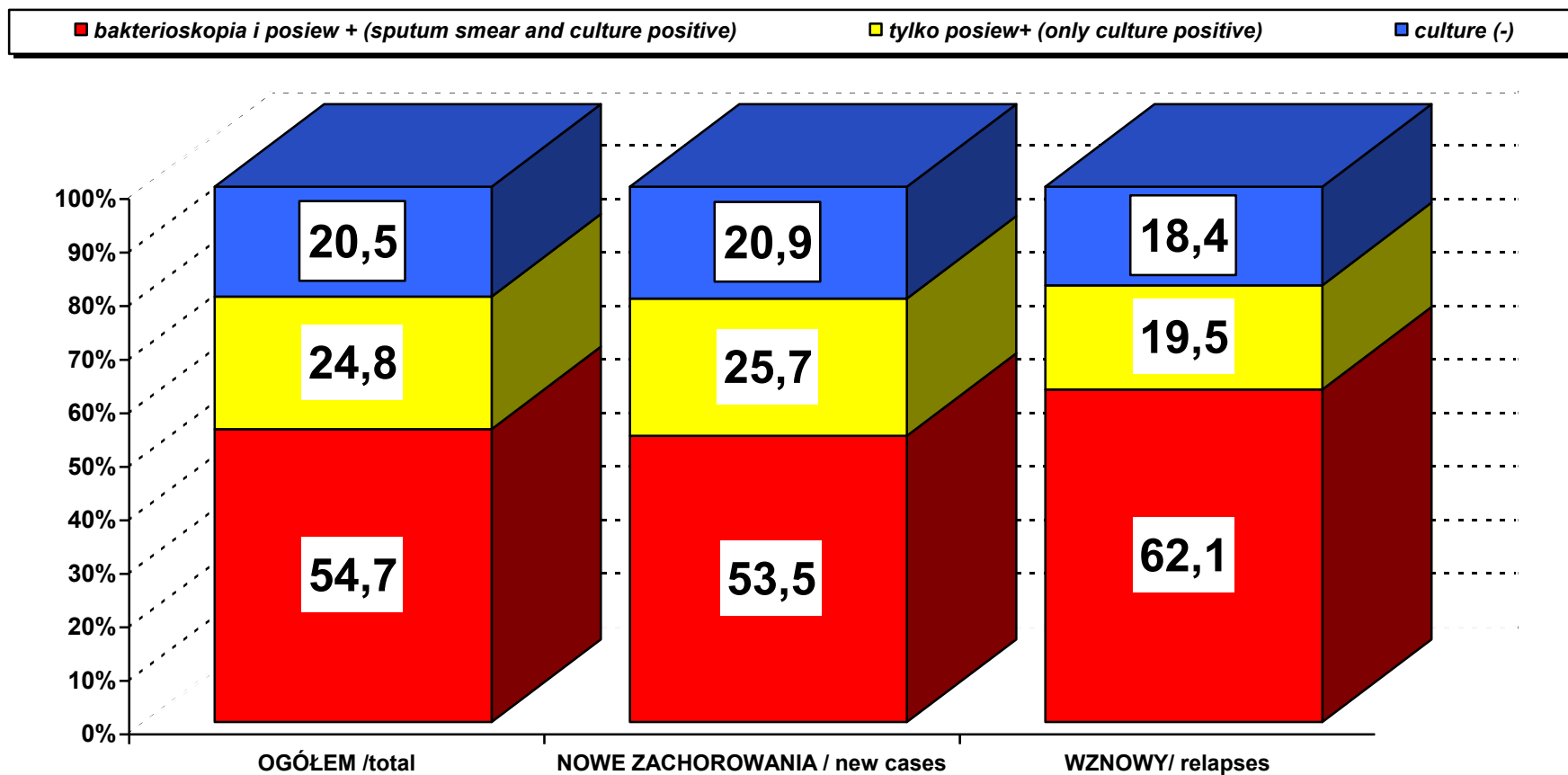

Tabela XXI

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (all forms) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020
Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3388	39	49	941	1503	856	8,8	0,7	2,7	6,9	15,0	12,1
1. Dolnośląskie	265	2	7	94	118	44	9,1	0,5	5,6	9,1	15,6	7,8
2. Kujawsko-pomorskie	173	1	-	58	80	34	8,4	0,3	-	7,9	14,6	9,1
3. Lubelskie	280	1	7	67	107	98	13,3	0,3	6,8	9,0	19,4	24,7
4. Lubuskie	102	-	1	30	46	25	10,1	-	2,1	8,3	17,3	13,8
5. Łódzkie	241	1	3	58	88	91	9,8	0,3	2,7	7,0	13,5	18,2
6. Małopolskie	314	-	-	80	142	92	9,2	-	-	6,4	16,5	15,6
7. Mazowieckie	599	16	5	178	263	137	11,0	1,8	2,0	9,2	19,4	13,7
8. Opolskie	82	-	2	16	41	23	8,4	-	4,7	4,7	14,8	12,2
9. Podkarpackie	179	2	-	44	81	52	8,4	0,6	-	5,7	14,7	14,2
10. Podlaskie	65	6	2	17	29	11	5,5	3,5	3,6	4,1	9,1	5,2
11. Pomorskie	180	4	10	55	79	32	7,7	1,0	8,7	6,5	13,4	7,9
12. Śląskie	309	1	2	92	152	62	6,9	0,2	1,0	5,9	12,4	7,0
13. Świętokrzyskie	141	3	2	34	52	50	11,5	1,8	3,5	7,9	15,8	20,3
14. Warmińsko-mazurskie	93	-	-	20	50	23	6,5	-	-	3,9	13,1	9,5
15. Wielkopolskie	217	1	5	47	109	55	6,2	0,2	2,9	3,7	12,3	9,2
16. Zachodnio-pomorskie	148	1	3	51	66	27	8,7	0,4	3,8	8,5	14,6	8,5

Tabela XXII

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Tuberculosis cases (without relapses) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020.
Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2912	38	49	805	1238	782	7,6	0,6	2,7	5,9	12,4	11,1
17.Dolnośląskie	227	2	7	80	96	42	7,8	0,5	5,6	7,7	12,7	7,5
18.Kujawsko-pomorskie	147	1	-	50	65	31	7,1	0,3	-	6,8	11,9	8,3
19.Lubelskie	242	1	7	57	90	87	11,5	0,3	6,8	7,7	16,3	21,9
20.Lubuskie	93	-	1	28	40	24	9,2	-	2,1	7,7	15,1	13,2
21.Łódzkie	212	1	3	48	74	86	8,7	0,3	2,7	5,8	11,3	17,2
22.Małopolskie	278	-	-	73	121	84	8,1	-	-	5,9	14,0	14,3
23.Mazowieckie	503	15	5	152	207	124	9,3	1,7	2,0	7,9	15,3	12,4
24.Opolskie	70	-	2	13	33	22	7,1	-	4,7	3,8	11,9	11,7
25.Podkarpackie	143	2	-	35	62	44	6,7	0,6	-	4,5	11,2	12,0
26.Podlaskie	57	6	2	15	24	10	4,8	3,5	3,6	3,6	7,6	4,7
27.Pomorskie	155	4	10	48	65	28	6,6	1,0	8,7	5,7	11,0	6,9
28.Śląskie	260	1	2	78	123	56	5,8	0,2	1,0	5,0	10,0	6,4
29.Świętokrzyskie	121	3	2	27	44	45	9,8	1,8	3,5	6,3	13,4	18,2
30.Warmińsko-mazurskie	82	-	-	16	45	21	5,8	-	-	3,1	11,8	8,7
31.Wielkopolskie	194	1	5	42	94	52	5,5	0,2	2,9	3,3	10,6	8,7
32.Zachodnio-pomorskie	128	1	3	43	55	26	7,6	0,4	3,8	7,2	12,1	8,1

Tabela XXIII

Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw.

Współczynniki na 100.000 ludności.

*Pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020**Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3237	37	44	899	1451	806	8,4	0,6	2,4	6,6	14,5	11,4
1. Dolnośląskie	256	2	7	90	116	41	8,8	0,5	5,6	8,7	15,4	7,3
2. Kujawsko-pomorskie	168	1	-	57	76	34	8,1	0,3	-	7,8	13,9	9,1
3. Lubelskie	268	1	4	66	104	93	12,7	0,3	3,9	8,9	18,9	23,4
4. Lubuskie	97	-	1	27	45	24	9,6	-	2,1	7,5	17,0	13,2
5. Łódzkie	229	1	2	54	85	87	9,4	0,3	1,8	6,5	13,0	17,4
6. Małopolskie	299	-	-	78	137	84	8,8	-	-	6,3	15,9	14,3
7. Mazowieckie	570	16	5	164	256	129	10,5	1,8	2,0	8,5	18,9	12,9
8. Opolskie	79	-	2	16	40	21	8,1	-	4,7	4,7	14,5	11,2
9. Podkarpackie	172	2	-	44	79	47	8,1	0,6	-	5,7	14,3	12,9
10. Podlaskie	65	6	2	17	29	11	5,5	3,5	3,6	4,1	9,1	5,2
11. Pomorskie	174	3	9	55	77	30	7,4	0,8	7,8	6,5	13,1	7,4
12. Śląskie	297	1	2	89	145	60	6,6	0,2	1,0	5,7	11,8	6,8
13. Świętokrzyskie	123	3	2	30	44	44	10,0	1,8	3,5	7,0	13,4	17,8
14. Warmińsko-mazurskie	86	-	-	18	46	22	6,1	-	-	3,5	12,1	9,1
15. Wielkopolskie	207	-	5	44	106	52	5,9	-	2,9	3,5	11,9	8,7
16. Zachodnio-pomorskie	147	1	3	50	66	27	8,7	0,4	3,8	8,4	14,6	8,5

Tabela XXIV

**Zapadalność na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.
*Pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.***

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2770	36	44	768	1187	735	7,2	0,6	2,4	5,6	11,9	10,4
1. Dolnośląskie	218	2	7	76	94	39	7,5	0,5	5,6	7,4	12,4	6,9
2. Kujawsko-pomorskie	142	1	-	49	61	31	6,9	0,3	-	6,7	11,1	8,3
3. Lubelskie	230	1	4	56	87	82	10,9	0,3	3,9	7,5	15,8	20,6
4. Lubuskie	89	-	1	26	39	23	8,8	-	2,1	7,2	14,7	12,7
5. Łódzkie	202	1	2	46	71	82	8,2	0,3	1,8	5,5	10,9	16,4
6. Małopolskie	265	-	-	71	116	78	7,8	-	-	5,7	13,4	13,2
7. Mazowieckie	475	15	5	139	200	116	8,8	1,7	2,0	7,2	14,7	11,6
8. Opolskie	67	-	2	13	32	20	6,8	-	4,7	3,8	11,6	10,6
9. Podkarpackie	136	2	-	35	60	39	6,4	0,6	-	4,5	10,9	10,7
10. Podlaskie	57	6	2	15	24	10	4,8	3,5	3,6	3,6	7,6	4,7
11. Pomorskie	149	3	9	48	63	26	6,3	0,8	7,8	5,7	10,7	6,4
12. Śląskie	250	1	2	75	117	55	5,5	0,2	1,0	4,8	9,5	6,2
13. Świętokrzyskie	103	3	2	23	36	39	8,4	1,8	3,5	5,4	10,9	15,8
14. Warmińsko-mazurskie	75	-	-	14	41	20	5,3	-	-	2,7	10,8	8,3
15. Wielkopolskie	185	-	5	40	91	49	5,3	-	2,9	3,2	10,2	8,2
16. Zachodnio-pomorskie	127	1	3	42	55	26	7,5	0,4	3,8	7,0	12,1	8,1

Tabela XXV

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020.

Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2573	7	30	779	1181	576	6,7	0,1	1,7	5,7	11,8	8,2
1. Dolnośląskie	238	1	5	83	110	39	8,2	0,2	4,0	8,0	14,6	6,9
2. Kujawsko-pomorskie	152	-	-	55	70	27	7,3	-	-	7,5	12,8	7,2
3. Lubelskie	196	1	3	56	78	58	9,3	0,3	2,9	7,5	14,2	14,6
4. Lubuskie	62	-	-	18	30	14	6,1	-	-	5,0	11,3	7,7
5. Łódzkie	146	1	1	37	57	50	6,0	0,3	0,9	4,4	8,7	10,0
6. Małopolskie	243	-	-	69	108	66	7,1	-	-	5,6	12,5	11,2
7. Mazowieckie	446	-	3	140	212	91	8,2	-	1,2	7,3	15,6	9,1
8. Opolskie	68	-	2	14	35	17	6,9	-	4,7	4,1	12,6	9,0
9. Podkarpackie	130	-	-	39	60	31	6,1	-	-	5,0	10,9	8,5
10. Podlaskie	54	1	2	15	25	11	4,6	0,6	3,6	3,6	7,9	5,2
11. Pomorskie	144	1	7	48	64	24	6,1	0,3	6,1	5,7	10,9	5,9
12. Śląskie	226	-	2	74	109	41	5,0	-	1,0	4,8	8,9	4,7
13. Świętokrzyskie	85	1	-	25	34	25	6,9	0,6	-	5,8	10,3	10,1
14. Warmińsko-mazurskie	61	-	-	14	34	13	4,3	-	-	2,7	8,9	5,4
15. Wielkopolskie	184	-	3	43	95	43	5,3	-	1,8	3,4	10,7	7,2
16. Zachodnio-pomorskie	138	1	2	49	60	26	8,2	0,4	2,6	8,2	13,2	8,1

Tabela XXVI

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów) w Polsce w roku 2020 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2192	7	30	666	965	524	5,7	0,1	1,7	4,9	9,6	7,4
1. Dolnośląskie	201	1	5	69	89	37	6,9	0,2	4,0	6,7	11,8	6,6
2. Kujawsko-pomorskie	127	-	-	47	56	24	6,1	-	-	6,4	10,2	6,4
3. Lubelskie	168	1	3	48	65	51	8,0	0,3	2,9	6,5	11,8	12,8
4. Lubuskie	58	-	-	18	27	13	5,7	-	-	5,0	10,2	7,2
5. Łódzkie	130	1	1	32	49	47	5,3	0,3	0,9	3,8	7,5	9,4
6. Małopolskie	217	-	-	62	94	61	6,4	-	-	5,0	10,9	10,4
7. Mazowieckie	373	-	3	120	166	84	6,9	-	1,2	6,2	12,2	8,4
8. Opolskie	56	-	2	11	27	16	5,7	-	4,7	3,2	9,8	8,5
9. Podkarpackie	98	-	-	30	43	25	4,6	-	-	3,9	7,8	6,8
10. Podlaskie	47	1	2	14	20	10	4,0	0,6	3,6	3,4	6,3	4,7
11. Pomorskie	122	1	7	42	52	20	5,2	0,3	6,1	5,0	8,8	5,0
12. Śląskie	190	-	2	62	89	37	4,2	-	1,0	4,0	7,3	4,2
13. Świętokrzyskie	68	1	-	19	27	21	5,5	0,6	-	4,4	8,2	8,5
14. Warmińsko-mazurskie	53	-	-	12	29	12	3,7	-	-	2,4	7,6	5,0
15. Wielkopolskie	165	-	3	39	82	41	4,7	-	1,8	3,1	9,2	6,9
16. Zachodnio-pomorskie	119	1	2	41	50	25	7,0	0,4	2,6	6,9	11,0	7,8

Tabela XXVII

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wg metod badania bakteriologicznego i województw w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by methods of bacteriological examination and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers			Współczynniki / Rates		
	Gruźlica płuc ogółem Total PTB	Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie PTB confirmed	Gruźlica płuc rozmaz i posiew dodatnie PTB s+c+	Gruźlica płuc ogółem Total PTB	Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie PTB confirmed	Gruźlica płuc rozmaz i posiew dodatnie PTB s+c+
POLSKA	3237	2573	1771	8,4	6,7	4,6
1. Dolnośląskie	256	238	183	8,8	8,2	6,3
2. Kujawsko-pomorskie	168	152	109	8,1	7,3	5,3
3. Lubelskie	268	196	113	12,7	9,3	5,4
4. Lubuskie	97	62	49	9,6	6,1	4,9
5. Łódzkie	229	146	45	9,4	6,0	1,8
6. Małopolskie	299	243	178	8,8	7,1	5,2
7. Mazowieckie	570	446	309	10,5	8,2	5,7
8. Opolskie	79	68	38	8,1	6,9	3,9
9. Podkarpackie	172	130	97	8,1	6,1	4,6
10. Podlaskie	65	54	43	5,5	4,6	3,7
11. Pomorskie	174	144	100	7,4	6,1	4,3
12. Śląskie	297	226	160	6,6	5,0	3,5
13. Świętokrzyskie	123	85	62	10,0	6,9	5,0
14. Warmińsko-mazurskie	86	61	52	6,1	4,3	3,7
15. Wielkopolskie	207	184	122	5,9	5,3	3,5
16. Zachodnio-pomorskie	147	138	111	8,7	8,2	6,6

Tabela XXVIII

**Zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu w Polsce w 2020 roku
wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
*Sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.***

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	1771	1	20	562	847	341	4,6	0,0	1,1	4,1	8,5	4,8
1. Dolnośląskie	183	-	4	69	86	24	6,3	-	3,2	6,7	11,4	4,3
2. Kujawsko-pomorskie	109	-	-	37	55	17	5,3	-	-	5,0	10,0	4,5
3. Lubelskie	113	-	3	29	47	34	5,4	-	2,9	3,9	8,5	8,6
4. Lubuskie	49	-	-	12	25	12	4,9	-	-	3,3	9,4	6,6
5. Łódzkie	45	-	-	14	21	10	1,8	-	-	1,7	3,2	2,0
6. Małopolskie	178	-	-	55	86	37	5,2	-	-	4,4	10,0	6,3
7. Mazowieckie	309	-	3	101	142	63	5,7	-	1,2	5,2	10,5	6,3
8. Opolskie	38	-	1	8	21	8	3,9	-	2,4	2,3	7,6	4,3
9. Podkarpackie	97	-	-	30	46	21	4,6	-	-	3,9	8,3	5,7
10. Podlaskie	43	-	1	13	20	9	3,7	-	1,8	3,1	6,3	4,2
11. Pomorskie	100	-	4	36	47	13	4,3	-	3,5	4,3	8,0	3,2
12. Śląskie	160	-	-	57	81	22	3,5	-	-	3,7	6,6	2,5
13. Świętokrzyskie	62	-	-	22	24	16	5,0	-	-	5,1	7,3	6,5
14. Warmińsko-mazurskie	52	-	-	11	30	11	3,7	-	-	2,2	7,9	4,6
15. Wielkopolskie	122	-	3	29	63	27	3,5	-	1,8	2,3	7,1	4,5
16. Zachodnio-pomorskie	111	1	1	39	53	17	6,6	0,4	1,3	6,5	11,7	5,3

Tabela XXIX

**Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w 2020 roku
wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Extrapulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	151	2	5	42	52	50	0,4	0,0	0,3	0,3	0,5	0,7
1. Dolnośląskie	9	-	-	4	2	3	0,3	-	-	0,4	0,3	0,5
2. Kujawsko-pomorskie	5	-	-	1	4	-	0,2	-	-	0,1	0,7	-
3. Lubelskie	12	-	3	1	3	5	0,6	-	2,9	0,1	0,5	1,3
4. Lubuskie	5	-	-	3	1	1	0,5	-	-	0,8	0,4	0,6
5. Łódzkie	12	-	1	4	3	4	0,5	-	0,9	0,5	0,5	0,8
6. Małopolskie	15	-	-	2	5	8	0,4	-	-	0,2	0,6	1,4
7. Mazowieckie	29	-	-	14	7	8	0,5	-	-	0,7	0,5	0,8
8. Opolskie	3	-	-	-	1	2	0,3	-	-	-	0,4	1,1
9. Podkarpackie	7	-	-	-	2	5	0,3	-	-	-	0,4	1,4
10. Podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Pomorskie	6	1	1	-	2	2	0,3	0,3	0,9	0,0	0,3	0,5
12. Śląskie	12	-	-	3	7	2	0,3	-	-	0,2	0,6	0,2
13. Świętokrzyskie	18	-	-	4	8	6	1,5	-	-	0,9	2,4	2,4
14. Warmińsko-mazurskie	7	-	-	2	4	1	0,5	-	-	0,4	1,0	0,4
15. Wielkopolskie	10	1	-	3	3	3	0,3	0,2	-	0,2	0,3	0,5
16. Zachodnio-pomorskie	1	-	-	1	-	-	0,1	-	-	0,2	-	-

Tabela XXX

**Zachorowania na gruźlicę pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2020 roku
wg grup wieku i województw.**

Culture confirmed extrapulmonary tuberculosis by age groups and voivodeships. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynnik/ Ratio
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem
POLSKA	82	1	3	28	29	21	0,2
1. Dolnośląskie	4	-	-	3	-	1	0,1
2. Kujawsko-pomorskie	4	-	-	1	3	-	0,2
3. Lubelskie	5	-	1	-	2	2	0,2
4. Lubuskie	1	-	-	1	-	-	0,1
5. Łódzkie	3	-	1	-	2	-	0,1
6. Małopolskie	7	-	-	-	4	3	0,2
7. Mazowieckie	17	-	-	11	3	3	0,3
8. Opolskie	-	-	-	-	-	-	-
9. Podkarpackie	4	-	-	-	1	3	0,2
10. Podlaskie	-	-	-	-	-	-	-
11. Pomorskie	4	1	1	-	1	1	0,2
12. Śląskie	6	-	-	3	3	-	0,1
13. Świętokrzyskie	13	-	-	3	5	5	1,1
14. Warmińsko-mazurskie	4	-	-	2	2	-	0,3
15. Wielkopolskie	9	-	-	3	3	3	0,3
16. Zachodnio-pomorskie	1	-	-	1	-	-	0,1

Tabela XXXI

Zachorowania na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis cases by site of disease, history of previous treatment and voivodeships. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	Gruźlica wszystkich postaci TB all forms			Gruźlica płuc. Pulmonary TB			Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB		
	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses
Polska	3388	2912	476	3237	2770	467	151	142	9
1. Dolnośląskie	265	227	38	256	218	38	9	9	-
2. Kujawsko-pomorskie	173	147	26	168	142	26	5	5	-
3. Lubelskie	280	242	38	268	230	38	12	12	-
4. Lubuskie	102	93	9	97	89	8	5	4	1
5. Łódzkie	241	212	29	229	202	27	12	10	2
6. Małopolskie	314	278	36	299	265	34	15	13	2
7. Mazowieckie	599	503	96	570	475	95	29	28	1
8. Opolskie	82	70	12	79	67	12	3	3	-
9. Podkarpackie	179	143	36	172	136	36	7	7	-
10. Podlaskie	65	57	8	65	57	8	0	-	-
11. Pomorskie	180	155	25	174	149	25	6	6	-
12. Śląskie	309	260	49	297	250	47	12	10	2
13. Świętokrzyskie	141	121	20	123	103	20	18	18	-
14. Warmińsko-mazurskie	93	82	11	86	75	11	7	7	-
15. Wielkopolskie	217	194	23	207	185	22	10	9	1
16. Zachodnio-pomorskie	148	128	20	147	127	20	1	1	-

Tabela XXXII

Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku
wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by site of disease, history of previous treatment and voivodeships.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Gruźlica wszystkich postaci TB all forms			Gruźlica płuc. Pulmonary TB			Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB		
	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses
Polska	8,8	7,6	1,2	8,4	7,2	1,2	0,4	0,4	0,0
1. Dolnośląskie	9,1	7,8	1,3	8,8	7,5	1,3	0,3	0,3	-
2. Kujawsko-pomorskie	8,4	7,1	1,3	8,1	6,9	1,3	0,2	0,2	-
3. Lubelskie	13,3	11,5	1,8	12,7	10,9	1,8	0,6	0,6	-
4. Lubuskie	10,1	9,2	0,9	9,6	8,8	0,8	0,5	0,4	0,1
5. Łódzkie	9,8	8,7	1,2	9,4	8,2	1,1	0,5	0,4	0,1
6. Małopolskie	9,2	8,1	1,1	8,8	7,8	1,0	0,4	0,4	0,1
7. Mazowieckie	11,0	9,3	1,8	10,5	8,8	1,8	0,5	0,5	0,0
8. Opolskie	8,4	7,1	1,2	8,1	6,8	1,2	0,3	0,3	-
9. Podkarpackie	8,4	6,7	1,7	8,1	6,4	1,7	0,3	0,3	-
10. Podlaskie	5,5	4,8	0,7	5,5	4,8	0,7	0,0	-	-
11. Pomorskie	7,7	6,6	1,1	7,4	6,3	1,1	0,3	0,3	-
12. Śląskie	6,9	5,8	1,1	6,6	5,5	1,0	0,3	0,2	0,0
13. Świętokrzyskie	11,5	9,8	1,6	10,0	8,4	1,6	1,5	1,5	-
14. Warmińsko-mazurskie	6,5	5,8	0,8	6,1	5,3	0,8	0,5	0,5	-
15. Wielkopolskie	6,2	5,5	0,7	5,9	5,3	0,6	0,3	0,3	0,0
16. Zachodnio-pomorskie	8,7	7,6	1,2	8,7	7,5	1,2	0,1	0,1	-

Tabela XXXIII

Zapadalność na gruźlicę (bez wznów) w Polsce w 2020 roku wg lokalizacji zmian i województw.**Współczynniki na 100.000 ludności.****Tuberculosis cases and notification rates (without relapses) by site of disease and voivodeships.****Poland 2020. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Gruźlica czynna ogółem TB total		Gruźlica płuc. Pulmonary TB		Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB	
	Liczba / Number	Wsp. /Rate	Liczba / Number	Wsp. /Rate	Liczba / Number	Wsp. /Rate
Polska	2912	7,6	2770	7,2	142	0,4
1. Dolnośląskie	227	7,8	218	7,5	9	0,3
2. Kujawsko-pomorskie	147	7,1	142	6,9	5	0,2
3. Lubelskie	242	11,5	230	10,9	12	0,6
4. Lubuskie	93	9,2	89	8,8	4	0,4
5. Łódzkie	212	8,7	202	8,2	10	0,4
6. Małopolskie	278	8,1	265	7,8	13	0,4
7. Mazowieckie	503	9,3	475	8,8	28	0,5
8. Opolskie	70	7,1	67	6,8	3	0,3
9. Podkarpackie	143	6,7	136	6,4	7	0,3
10. Podlaskie	57	4,8	57	4,8	-	-
11. Pomorskie	155	6,6	149	6,3	6	0,3
12. Śląskie	260	5,8	250	5,5	10	0,2
13. Świętokrzyskie	121	9,8	103	8,4	18	1,5
14. Warmińsko-mazurskie	82	5,8	75	5,3	7	0,5
15. Wielkopolskie	194	5,5	185	5,3	9	0,3
16. Zachodnio-pomorskie	128	7,6	127	7,5	1	0,1

Tabela XXXIV

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.**

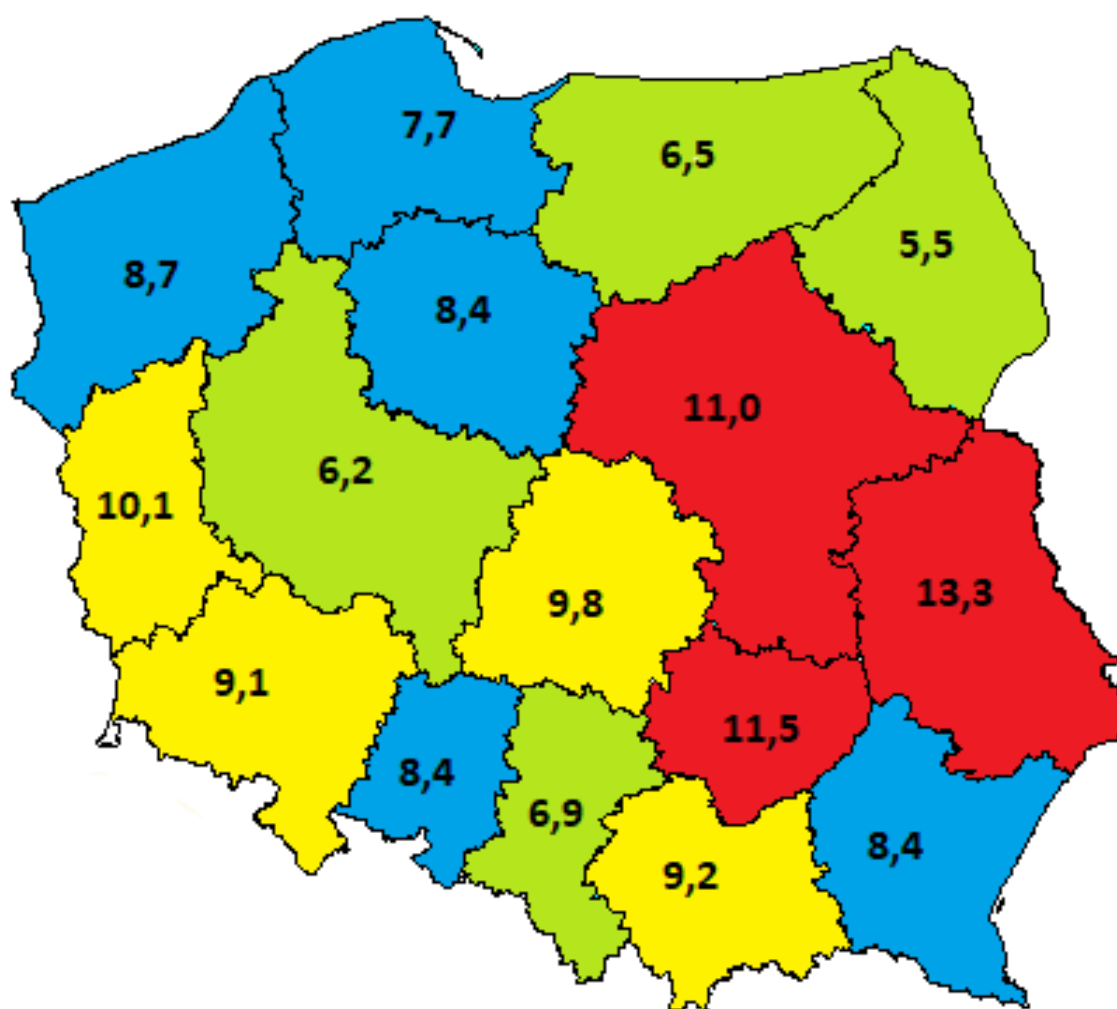
*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,8	Polska	8,8
1. Dolnośląskie	9,1	1. Podlaskie	5,5
2. Kujawsko- pomorskie	8,4	2. Wielkopolskie	6,2
3. Lubelskie	13,3	3. Warmińsko-mazurskie	6,5
4. Lubuskie	10,1	4. Śląskie	6,9
5. Łódzkie	9,8	5. Pomorskie	7,7
6. Małopolskie	9,2	6. Kujawsko-pomorskie	8,4
7. Mazowieckie	11,0	7. Opolskie	8,4
8. Opolskie	8,4	8. Podkarpackie	8,4
9. Podkarpackie	8,4	9. Zachodnio-pomorskie	8,7
10. Podlaskie	5,5	10. Dolnośląskie	9,1
11. Pomorskie	7,7	11. Małopolskie	9,2
12. Śląskie	6,9	12. Łódzkie	9,8
13. Świętokrzyskie	11,5	13. Lubuskie	10,1
14. Warmińsko- mazurskie	6,5	14. Mazowieckie	11,0
15. Wielkopolskie	6,2	15. Świętokrzyskie	11,5
16. Zachodnio- pomorskie	8,7	16. Lubelskie	13,3

Mapa 1

Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku wg województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.

*Tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2020.
Rates per 100.000 population.*

POLSKA – 8,8

TABELA XXXV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	7,6	Polska	7,6
1. Dolnośląskie	7,8	1. Podlaskie	4,8
2. Kujawsko-pomorskie	7,1	2. Wielkopolskie	5,5
3. Lubelskie	11,5	3. Śląskie	5,8
4. Lubuskie	9,2	4. Warmińsko-mazurskie	5,8
5. Łódzkie	8,7	5. Pomorskie	6,6
6. Małopolskie	8,1	6. Podkarpackie	6,7
7. Mazowieckie	9,3	7. Kujawsko-pomorskie	7,1
8. Opolskie	7,1	8. Opolskie	7,1
9. Podkarpackie	6,7	9. Zachodnio-pomorskie	7,6
10. Podlaskie	4,8	10. Dolnośląskie	7,8
11. Pomorskie	6,6	11. Małopolskie	8,1
12. Śląskie	5,8	12. Łódzkie	8,7
13. Świętokrzyskie	9,8	13. Lubuskie	9,2
14. Warmińsko-mazurskie	5,8	14. Mazowieckie	9,3
15. Wielkopolskie	5,5	15. Świętokrzyskie	9,8
16. Zachodnio-pomorskie	7,6	16. Lubelskie	11,5

TABELA XXXVI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci -
mężczyźni - w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 mężczyzn.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex.
Males. Poland 2020. Rates per 100.000 males.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	13,5	Polska	13,5
1. Dolnośląskie	14,5	1. Podlaskie	8,2
2. Kujawsko-pomorskie	11,8	2. Wielkopolskie	8,8
3. Lubelskie	20,8	3. Warmińsko- mazurskie	10,5
4. Lubuskie	16,1	4. Śląskie	10,8
5. Łódzkie	14,2	5. Podkarpackie	11,3
6. Małopolskie	14,2	6. Kujawsko- pomorskie	11,8
7. Mazowieckie	17,2	7. Opolskie	12,4
8. Opolskie	12,4	8. Pomorskie	12,5
9. Podkarpackie	11,3	9. Zachodnio- pomorskie	14,0
10. Podlaskie	8,2	10. Łódzkie	14,2
11. Pomorskie	12,5	11. Małopolskie	14,2
12. Śląskie	10,8	12. Dolnośląskie	14,5
13. Świętokrzyskie	18,0	13. Lubuskie	16,1
14. Warmińsko- mazurskie	10,5	14. Mazowieckie	17,2
15. Wielkopolskie	8,8	15. Świętokrzyskie	18,0
16. Zachodnio- pomorskie	14,0	16. Lubelskie	20,8

Tabela XXXVII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - kobiety
- w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 kobiet.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex.
Females. Poland 2020. Rates per 100.000 females.*

Województwa Voivodeships	Współczynn iki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	4,5	Polska	4,5
1. Dolnośląskie	4,2	1. Warmińsko-mazurskie	2,8
2. Kujawsko-pomorskie	5,2	2. Podlaskie	3,0
3. Lubelskie	6,3	3. Pomorskie	3,1
4. Lubuskie	4,4	4. Śląskie	3,2
5. Łódzkie	5,8	5. Wielkopolskie	3,7
6. Małopolskie	4,5	6. Zachodnio-pomorskie	3,8
7. Mazowieckie	5,4	7. Dolnośląskie	4,2
8. Opolskie	4,5	8. Lubuskie	4,4
9. Podkarpackie	5,6	9. Małopolskie	4,5
10. Podlaskie	3,0	10. Opolskie	4,5
11. Pomorskie	3,1	11. Kujawsko-pomorskie	5,2
12. Śląskie	3,2	12. Świętokrzyskie	5,2
13. Świętokrzyskie	5,2	13. Mazowieckie	5,4
14. Warmińsko-mazurskie	2,8	14. Podkarpackie	5,6
15. Wielkopolskie	3,7	15. Łódzkie	5,8
16. Zachodnio-pomorskie	3,8	16. Lubelskie	6,3

Tabela XXXVIII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania – miasto - w Polsce w roku 2020
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence – urban areas. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	9,0	Polska	9,0
1. Dolnośląskie	9,4	1. Podlaskie	4,5
2. Kujawsko-pomorskie	9,3	2. Warmińsko-mazurskie	6,4
3. Lubelskie	10,5	3. Wielkopolskie	6,8
4. Lubuskie	10,7	4. Podkarpackie	7,4
5. Łódzkie	9,8	5. Śląskie	7,5
6. Małopolskie	9,1	6. Pomorskie	8,4
7. Mazowieckie	12,0	7. Zachodnio-pomorskie	8,8
8. Opolskie	9,0	8. Opolskie	9,0
9. Podkarpackie	7,4	9. Małopolskie	9,1
10. Podlaskie	4,5	10. Kujawsko-pomorskie	9,3
11. Pomorskie	8,4	11. Dolnośląskie	9,4
12. Śląskie	7,5	12. Łódzkie	9,8
13. Świętokrzyskie	11,6	13. Lubelskie	10,5
14. Warmińsko-mazurskie	6,4	14. Lubuskie	10,7
15. Wielkopolskie	6,8	15. Świętokrzyskie	11,6
16. Zachodnio-pomorskie	8,8	16. Mazowieckie	12,0

Tabela XXXIX

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania – wieś - w Polsce w roku 2020.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence – rural areas. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,6	Polska	8,6
1. Dolnośląskie	8,6	1. Śląskie	4,7
2. Kujawsko-pomorskie	7,0	2. Wielkopolskie	5,5
3. Lubelskie	15,7	3. Pomorskie	6,4
4. Lubuskie	9,0	4. Warmińsko-mazurskie	6,7
5. Łódzkie	9,9	5. Kujawsko-pomorskie	7,0
6. Małopolskie	9,3	6. Podlaskie	7,2
7. Mazowieckie	9,2	7. Opolskie	7,6
8. Opolskie	7,6	8. Zachodnio-pomorskie	8,6
9. Podkarpackie	9,2	9. Dolnośląskie	8,6
10. Podlaskie	7,2	10. Lubuskie	9,0
11. Pomorskie	6,4	11. Podkarpackie	9,2
12. Śląskie	4,7	12. Mazowieckie	9,2
13. Świętokrzyskie	11,3	13. Małopolskie	9,3
14. Warmińsko-mazurskie	6,7	14. Łódzkie	9,9
15. Wielkopolskie	5,5	15. Świętokrzyskie	11,3
16. Zachodnio-pomorskie	8,6	16. Lubelskie	15,7

Tabela XL

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2020.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,4	Polska	8,4
1. Dolnośląskie	8,8	1. Podlaskie	5,5
2. Kujawsko-pomorskie	8,1	2. Wielkopolskie	5,9
3. Lubelskie	12,7	3. Warmińsko-mazurskie	6,1
4. Lubuskie	9,6	4. Śląskie	6,6
5. Łódzkie	9,4	5. Pomorskie	7,4
6. Małopolskie	8,8	6. Kujawsko-pomorskie	8,1
7. Mazowieckie	10,5	7. Opolskie	8,1
8. Opolskie	8,1	8. Podkarpackie	8,1
9. Podkarpackie	8,1	9. Zachodnio-pomorskie	8,7
10. Podlaskie	5,5	10. Dolnośląskie	8,8
11. Pomorskie	7,4	11. Małopolskie	8,8
12. Śląskie	6,6	12. Łódzkie	9,4
13. Świętokrzyskie	10,0	13. Lubuskie	9,6
14. Warmińsko-mazurskie	6,1	14. Świętokrzyskie	10
15. Wielkopolskie	5,9	15. Mazowieckie	10,5
16. Zachodnio-pomorskie	8,7	16. Lubelskie	12,7

Tabela XLI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc (bez wznów)
w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates (without relapse).
Poland 2020. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	7,2	Polska	7,2
1. Dolnośląskie	7,5	1. Podlaskie	4,8
2. Kujawsko- pomorskie	6,9	2. Warmińsko- mazurskie	5,3
3. Lubelskie	10,9	3. Wielkopolskie	5,3
4. Lubuskie	8,8	4. Śląskie	5,5
5. Łódzkie	8,2	5. Pomorskie	6,3
6. Małopolskie	7,8	6. Podkarpackie	6,4
7. Mazowieckie	8,8	7. Opolskie	6,8
8. Opolskie	6,8	8. Kujawsko- pomorskie	6,9
9. Podkarpackie	6,4	9. Dolnośląskie	7,5
10. Podlaskie	4,8	10. Zachodnio- pomorskie	7,5
11. Pomorskie	6,3	11. Małopolskie	7,8
12. Śląskie	5,5	12. Łódzkie	8,2
13. Świętokrzyskie	8,4	13. Świętokrzyskie	8,4
14. Warmińsko- mazurskie	5,3	14. Lubuskie	8,8
15. Wielkopolskie	5,3	15. Mazowieckie	8,8
16. Zachodnio- pomorskie	7,5	16. Lubelskie	10,9

Tabela XLII

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie. Polska 2020 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.

Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	6,9	Polska	6,9
1. Dolnośląskie	8,3	1. Warmińsko-mazurskie	4,6
2. Kujawsko-pomorskie	7,5	2. Podlaskie	4,6
3. Lubelskie	9,6	3. Śląskie	5,1
4. Lubuskie	6,2	4. Wielkopolskie	5,5
5. Łódzkie	6,1	5. Łódzkie	6,1
6. Małopolskie	7,3	6. Lubuskie	6,2
7. Mazowieckie	8,5	7. Podkarpackie	6,3
8. Opolskie	6,9	8. Pomorskie	6,3
9. Podkarpackie	6,3	9. Opolskie	6,9
10. Podlaskie	4,6	10. Małopolskie	7,3
11. Pomorskie	6,3	11. Kujawsko-pomorskie	7,5
12. Śląskie	5,1	12. Świętokrzyskie	8,0
13. Świętokrzyskie	8,0	13. Zachodnio-pomorskie	8,2
14. Warmińsko-mazurskie	4,6	14. Dolnośląskie	8,3
15. Wielkopolskie	5,5	15. Mazowieckie	8,5
16. Zachodnio-pomorskie	8,2	16. Lubelskie	9,6

Tabela XLIII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów). Polska 2020 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	5,9	Polska	5,9
1. Dolnośląskie	7,1	1. Podlaskie	4,0
2. Kujawsko-pomorskie	6,3	2. Warmińsko-mazurskie	4,0
3. Lubelskie	8,2	3. Śląskie	4,3
4. Lubuskie	5,7	4. Podkarpackie	4,8
5. Łódzkie	5,4	5. Wielkopolskie	4,9
6. Małopolskie	6,5	6. Łódzkie	5,4
7. Mazowieckie	7,2	7. Pomorskie	5,4
8. Opolskie	5,7	8. Lubuskie	5,7
9. Podkarpackie	4,8	9. Opolskie	5,7
10. Podlaskie	4,0	10. Kujawsko-pomorskie	6,3
11. Pomorskie	5,4	11. Małopolskie	6,5
12. Śląskie	4,3	12. Świętokrzyskie	6,6
13. Świętokrzyskie	6,6	13. Dolnośląskie	7,1
14. Warmińsko-mazurskie	4,0	14. Zachodnio-pomorskie	7,1
15. Wielkopolskie	4,9	15. Mazowieckie	7,2
16. Zachodnio-pomorskie	7,1	16. Lubelskie	8,2

Tabela XLIV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu. Polska 2020 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.

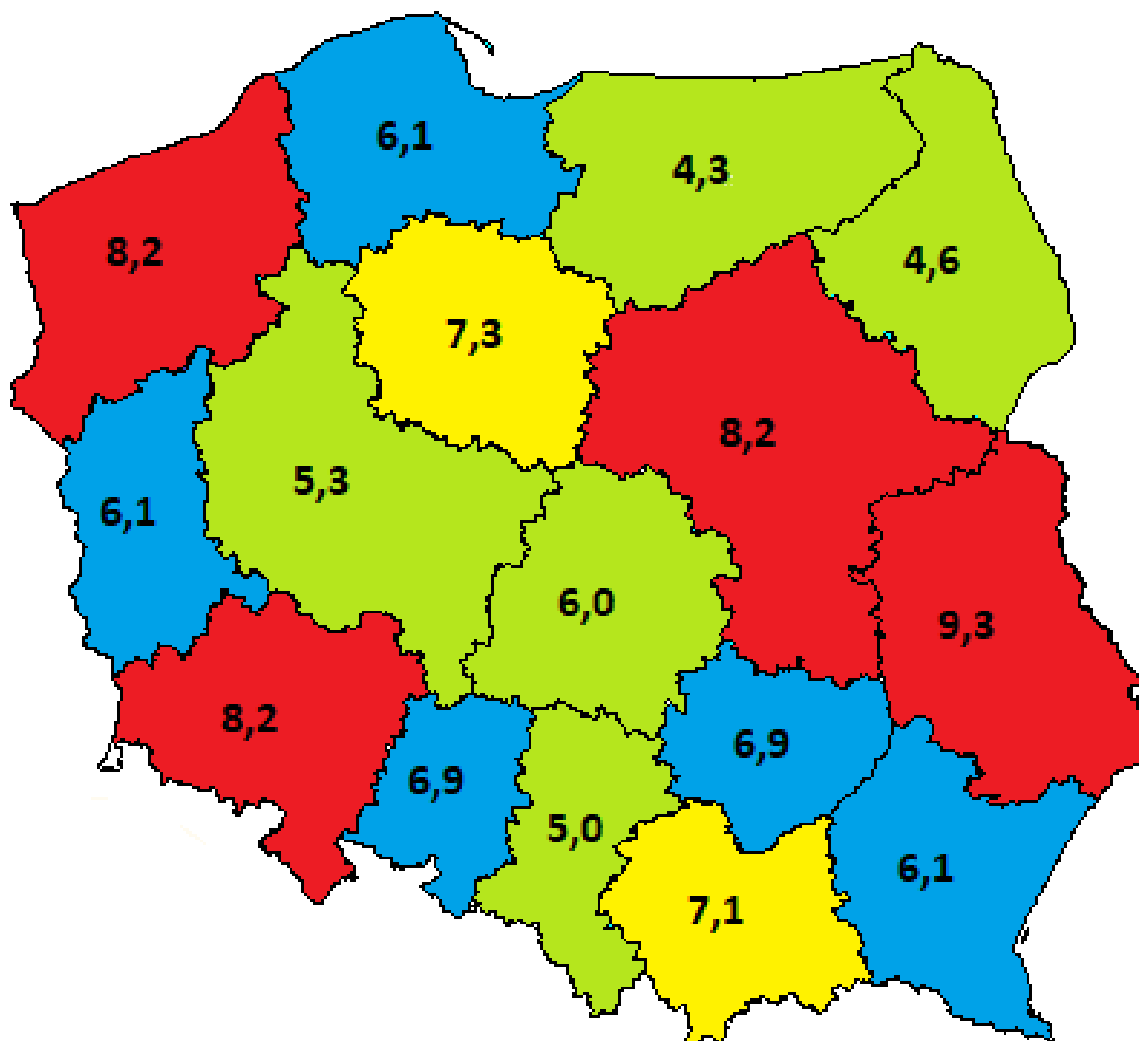
Rank-list of voivodeships by sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	4,6	Polska	4,6
1. Dolnośląskie	6,3	1. Łódzkie	1,8
2. Kujawsko-pomorskie	5,3	2. Śląskie	3,5
3. Lubelskie	5,4	3. Wielkopolskie	3,5
4. Lubuskie	4,9	4. Podlaskie	3,7
5. Łódzkie	1,8	5. Warmińsko- mazurskie	3,7
6. Małopolskie	5,2	6. Opolskie	3,9
7. Mazowieckie	5,7	7. Pomorskie	4,3
8. Opolskie	3,9	8. Podkarpackie	4,6
9. Podkarpackie	4,6	9. Lubuskie	4,9
10. Podlaskie	3,7	10. Świętokrzyskie	5
11. Pomorskie	4,3	11. Małopolskie	5,2
12. Śląskie	3,5	12. Kujawsko-pomorskie	5,3
13. Świętokrzyskie	5,0	13. Lubelskie	5,4
14. Warmińsko-mazurskie	3,7	14. Mazowieckie	5,7
15. Wielkopolskie	3,5	15. Dolnośląskie	6,3
16. Zachodnio-pomorskie	6,6	16. Zachodnio-pomorskie	6,6

Mapa 2

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2020 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności.

*Culture confirmed tuberculosis notification rates by voivodeships.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.*

POLSKA - 6,7

< 6

6 - 7

> 7 - 8

> 8

Tabela XLV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Rank-list of voivodeships by culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	6,7	Polska	6,7
1. Dolnośląskie	8,2	1. Warmińsko-mazurskie	4,3
2. Kujawsko-pomorskie	7,3	2. Podlaskie	4,6
3. Lubelskie	9,3	3. Śląskie	5,0
4. Lubuskie	6,1	4. Wielkopolskie	5,3
5. Łódzkie	6,0	5. Łódzkie	6,0
6. Małopolskie	7,1	6. Lubuskie	6,1
7. Mazowieckie	8,2	7. Podkarpackie	6,1
8. Opolskie	6,9	8. Pomorskie	6,1
9. Podkarpackie	6,1	9. Opolskie	6,9
10. Podlaskie	4,6	10. Świętokrzyskie	6,9
11. Pomorskie	6,1	11. Małopolskie	7,1
12. Śląskie	5,0	12. Kujawsko-pomorskie	7,3
13. Świętokrzyskie	6,9	13. Dolnośląskie	8,2
14. Warmińsko-mazurskie	4,3	14. Mazowieckie	8,2
15. Wielkopolskie	5,3	15. Zachodnio-pomorskie	8,2
16. Zachodnio-pomorskie	8,2	16. Lubelskie	9,3

Tabela XLVI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę pozapłucną
w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Rank-list of voivodeships by extrapulmonary tuberculosis notification rates.
Poland 2020. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	0,4	Polska	0,4
1. Dolnośląskie	0,3	1. Podlaskie	-
2. Kujawsko- pomorskie	0,2	2. Zachodnio- pomorskie	0,1
3. Lubelskie	0,6	3. Kujawsko- pomorskie	0,2
4. Lubuskie	0,5	4. Dolnośląskie	0,3
5. Łódzkie	0,5	5. Opolskie	0,3
6. Małopolskie	0,4	6. Podkarpackie	0,3
7. Mazowieckie	0,5	7. Pomorskie	0,3
8. Opolskie	0,3	8. Śląskie	0,3
9. Podkarpackie	0,3	9. Wielkopolskie	0,3
10. Podlaskie	-	10. Małopolskie	0,4
11. Pomorskie	0,3	11. Lubuskie	0,5
12. Śląskie	0,3	12. Łódzkie	0,5
13. Świętokrzyskie	1,5	13. Mazowieckie	0,5
14. Warmińsko- mazurskie	0,5	14. Warmińsko- mazurskie	0,5
15. Wielkopolskie	0,3	15. Lubelskie	0,6
16. Zachodnio- pomorskie	0,1	16. Świętokrzyskie	1,5

Rycina 4

Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc
wg województw. Polska 2020 rok.

Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total PTB notified cases by voivodships. Poland 2020.

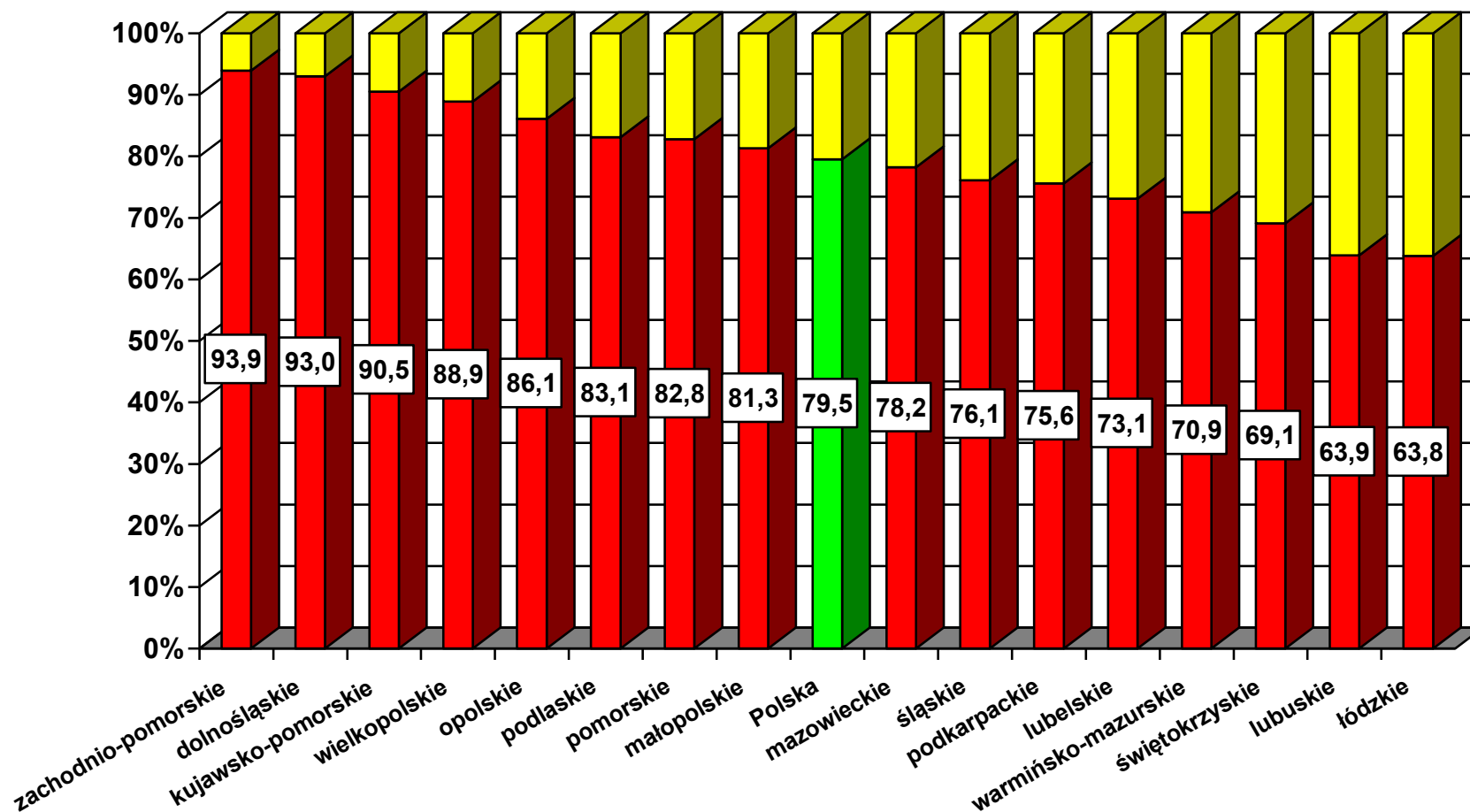

Tabela XLVII

Ranking województw wg udziału gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wśród chorych na gruźlicę. Polska 2020 rok.

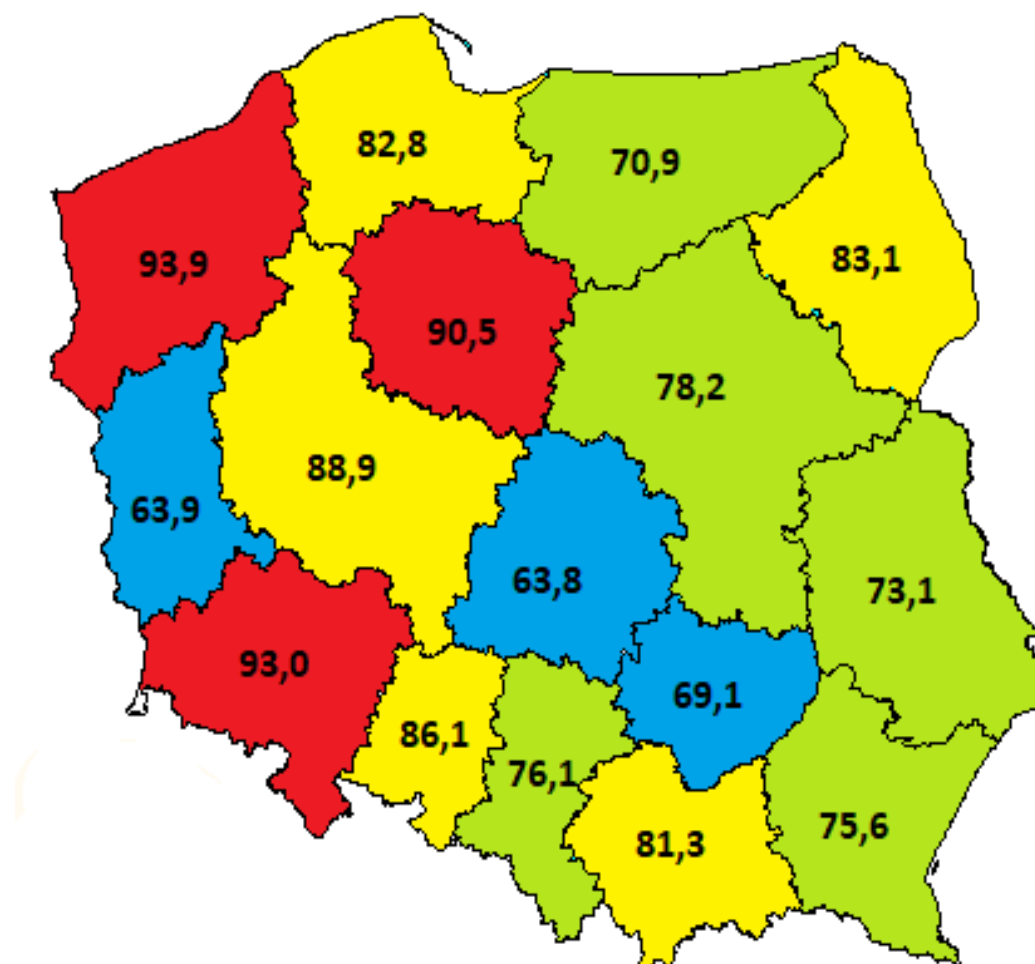
Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed tuberculosis cases in total registered TB cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	78,4%	Polska	78,4%
1. Dolnośląskie	91,3%	1. Zachodnio-pomorskie	93,9%
2. Kujawsko-pomorskie	90,2%	2. Dolnośląskie	91,3%
3. Lubelskie	71,8%	3. Kujawsko-pomorskie	90,2%
4. Lubuskie	61,8%	4. Wielkopolskie	88,9%
5. Łódzkie	61,8%	5. Podlaskie	83,1%
6. Małopolskie	79,6%	6. Opolskie	82,9%
7. Mazowieckie	77,3%	7. Pomorskie	82,2%
8. Opolskie	82,9%	8. Małopolskie	79,6%
9. Podkarpackie	74,9%	9. Mazowieckie	77,3%
10. Podlaskie	83,1%	10. Śląskie	75,1%
11. Pomorskie	82,2%	11. Podkarpackie	74,9%
12. Śląskie	75,1%	12. Lubelskie	71,8%
13. Świętokrzyskie	69,5%	13. Warmińsko-mazurskie	69,9%
14. Warmińsko-mazurskie	69,9%	14. Świętokrzyskie	69,5%
15. Wielkopolskie	88,9%	15. Łódzkie	61,8%
16. Zachodnio-pomorskie	93,9%	16. Lubuskie	61,8%

Mapa 3

Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2020 rok.

Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total registered pulmonary TB cases. Poland 2020.

POLSKA - 79,5%

Tabela XLVIII

**Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc.
Polska 2020 rok.**

Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	79,5%	Polska	79,5%
1. Dolnośląskie	93,0%	1. Zachodnio-pomorskie	93,9%
2. Kujawsko-pomorskie	90,5%	2. Dolnośląskie	93,0%
3. Lubelskie	73,1%	3. Kujawsko-pomorskie	90,5%
4. Lubuskie	63,9%	4. Wielkopolskie	88,9%
5. Łódzkie	63,8%	5. Opolskie	86,1%
6. Małopolskie	81,3%	6. Podlaskie	83,1%
7. Mazowieckie	78,2%	7. Pomorskie	82,8%
8. Opolskie	86,1%	8. Małopolskie	81,3%
9. Podkarpackie	75,6%	9. Mazowieckie	78,2%
10. Podlaskie	83,1%	10. Śląskie	76,1%
11. Pomorskie	82,8%	11. Podkarpackie	75,6%
12. Śląskie	76,1%	12. Lubelskie	73,1%
13. Świętokrzyskie	69,1%	13. Warmińsko-mazurskie	70,9%
14. Warmińsko-mazurskie	70,9%	14. Świętokrzyskie	69,1%
15. Wielkopolskie	88,9%	15. Lubuskie	63,9%
16. Zachodnio-pomorskie	93,9%	16. Łódzkie	63,8%

Tabela XLIX

**Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc.
Polska 2020 rok.**

Rank-list of voivodeships by percentage of sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	54,7%	Polska	54,7%
1. Dolnośląskie	71,5%	1. Zachodnio-pomorskie	75,5%
2. Kujawsko-pomorskie	64,9%	2. Dolnośląskie	71,5%
3. Lubelskie	42,2%	3. Podlaskie	66,2%
4. Lubuskie	50,5%	4. Kujawsko-pomorskie	64,9%
5. Łódzkie	19,7%	5. Warmińsko-mazurskie	60,5%
6. Małopolskie	59,5%	6. Małopolskie	59,5%
7. Mazowieckie	54,2%	7. Wielkopolskie	58,9%
8. Opolskie	48,1%	8. Pomorskie	57,5%
9. Podkarpackie	56,4%	9. Podkarpackie	56,4%
10. Podlaskie	66,2%	10. Mazowieckie	54,2%
11. Pomorskie	57,5%	11. Śląskie	53,9%
12. Śląskie	53,9%	12. Lubuskie	50,5%
13. Świętokrzyskie	50,4%	13. Świętokrzyskie	50,4%
14. Warmińsko-mazurskie	60,5%	14. Opolskie	48,1%
15. Wielkopolskie	58,9%	15. Lubelskie	42,2%
16. Zachodnio-pomorskie	75,5%	16. Łódzkie	19,7%

Tabela L

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce w 2020 roku.
Współczynnik na 100.000 dzieci.**

*Rank-list of voivodeships by pediatric tuberculosis notification rates.
Poland 2020. Rates per 100.000 children.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	0,7	Polska	0,7
1. Dolnośląskie	0,5	1. Lubuskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	0,3	2. Małopolskie	-
3. Lubelskie	0,3	3. Opolskie	-
4. Lubuskie	-	4. Warmińsko-mazurskie	-
5. Łódzkie	0,3	5. Śląskie	0,2
6. Małopolskie	-	6. Wielkopolskie	0,2
7. Mazowieckie	1,8	7. Łódzkie	0,3
8. Opolskie	-	8. Kujawsko-pomorskie	0,3
9. Podkarpackie	0,6	9. Lubelskie	0,3
10. Podlaskie	3,5	10. Zachodnio-pomorskie	0,4
11. Pomorskie	1,0	11. Dolnośląskie	0,5
12. Śląskie	0,2	12. Podkarpackie	0,6
13. Świętokrzyskie	1,8	13. Pomorskie	1,0
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Świętokrzyskie	1,8
15. Wielkopolskie	0,2	15. Mazowieckie	1,8
16. Zachodnio-pomorskie	0,4	16. Podlaskie	3,5

Tabela LI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
u młodzieży (15-19 lat) w Polsce w 2020 roku.
Współczynnik na 100.000 młodocianych.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old).
Poland 2020. Rates per 100.000 adolescents.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczyn niki Rates
Polska	2,7	Polska	2,7
1. Dolnośląskie	5,6	1. Kujawsko-pomorskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	-	2. Małopolskie	-
3. Lubelskie	6,8	3. Podkarpackie	-
4. Lubuskie	2,1	4. Warmińsko-mazurskie	-
5. Łódzkie	2,7	5. Śląskie	1,0
6. Małopolskie	-	6. Mazowieckie	2,0
7. Mazowieckie	2,0	7. Lubuskie	2,1
8. Opolskie	4,7	8. Łódzkie	2,7
9. Podkarpackie	-	9. Wielkopolskie	2,9
10. Podlaskie	3,6	10. Świętokrzyskie	3,5
11. Pomorskie	8,7	11. Podlaskie	3,6
12. Śląskie	1,0	12. Zachodnio-pomorskie	3,8
13. Świętokrzyskie	3,5	13. Opolskie	4,7
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Dolnośląskie	5,6
15. Wielkopolskie	2,9	15. Lubelskie	6,8
16. Zachodnio-pomorskie	3,8	16. Pomorskie	8,7

Rycina 5

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci ogółem, dzieci i młodocianych w Polsce w latach 1957-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates – children, adolescents and total population. Poland 1957 – 2020. Rates per 100.000.

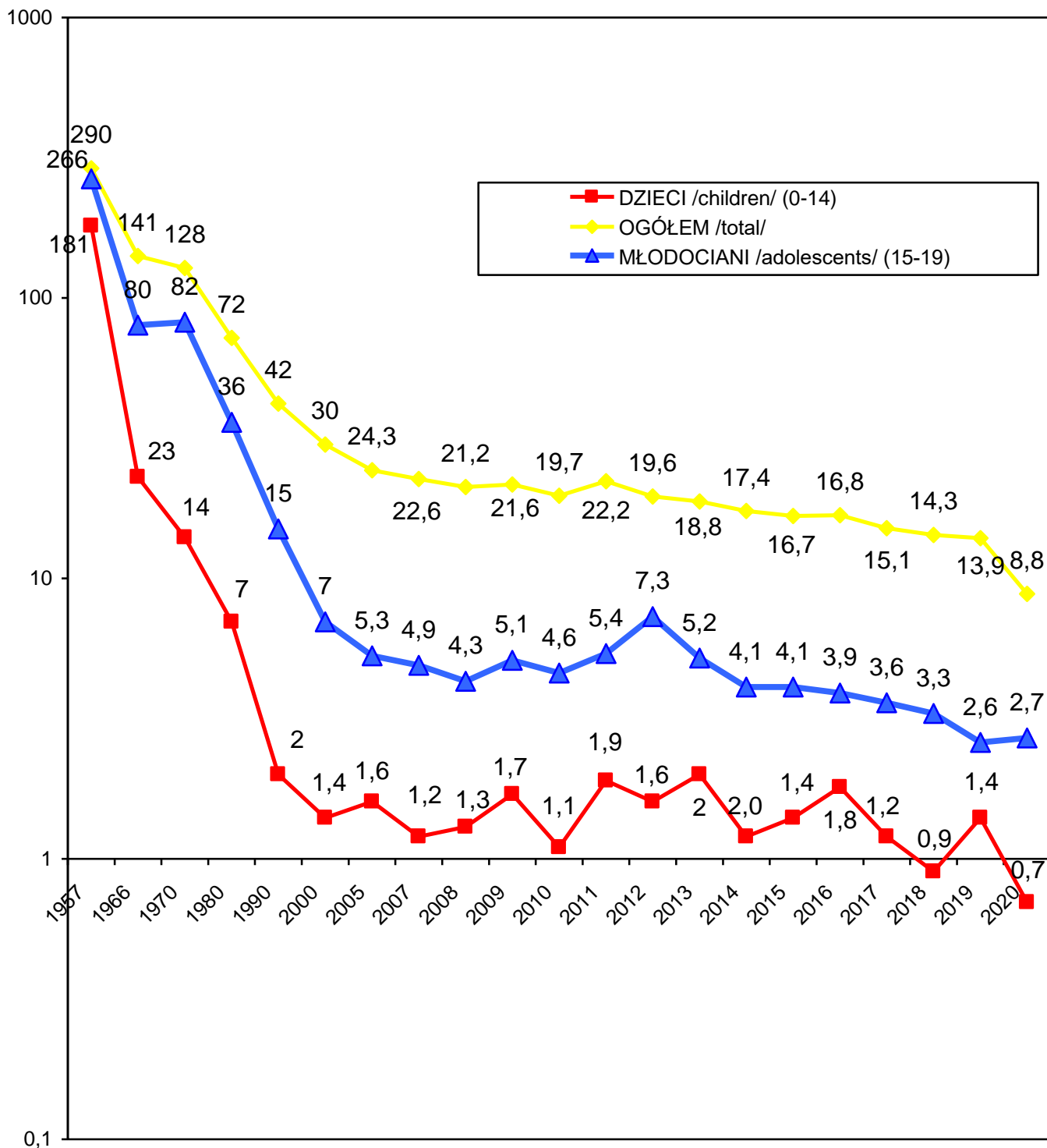

Tabela LII

Ranking województw wg udziału (w %) ponownych zachorowań (wznów) wśród ogółu chorych na gruźlicę zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of relapses in total tuberculosis notified cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	14,0%	Polska	14,0%
1. Dolnośląskie	14,3%	1. Lubuskie	8,8%
2. Kujawsko-pomorskie	15,0%	2. Wielkopolskie	10,6%
3. Lubelskie	13,6%	3. Małopolskie	11,5%
4. Lubuskie	8,8%	4. Warmińsko-mazurskie	11,8%
5. Łódzkie	12,0%	5. Łódzkie	12,0%
6. Małopolskie	11,5%	6. Podlaskie	12,3%
7. Mazowieckie	16,0%	7. Zachodnio-pomorskie	13,5%
8. Opolskie	14,6%	8. Lubelskie	13,6%
9. Podkarpackie	20,1%	9. Pomorskie	13,9%
10. Podlaskie	12,3%	10. Świętokrzyskie	14,2%
11. Pomorskie	13,9%	11. Dolnośląskie	14,3%
12. Śląskie	15,9%	12. Opolskie	14,6%
13. Świętokrzyskie	14,2%	13. Kujawsko-pomorskie	15,0%
14. Warmińsko-mazurskie	11,8%	14. Śląskie	15,9%
15. Wielkopolskie	10,6%	15. Mazowieckie	16,0%
16. Zachodnio-pomorskie	13,5%	16. Podkarpackie	20,1%

Tabela LIII

Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku wg płci, wieku i historii poprzedniego leczenia.

Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland in 2020 by sex, age groups and history of previous treatment.

		Grupy wieku – Age groups					Razem Total
		0-14	15-19	20-44	45-64	65+	
Nowe zachor. New cases	M – M	-	1	64	15	-	80
	K – F	-	1	23	5	4	33
	R - T	-	2	87	20	4	113
Wznowy Relapse	M – M	-	-	1	1	-	2
	K – F	-	-	-	1	-	1
	R - T	-	-	1	2	-	3
Ogółem Total	M – M	-	1	65	1	-	82
	K – F	-	1	23	6	4	34
	R - T	-	2	88	22	4	116

Tabela LIV

Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2020 roku wg wieku i stanu bakteriologicznego.

Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland in 2020 by age groups and bacteriological status.

		Grupy wieku – Age groups					
		0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total
Nowe zachor. New cases	P/conf	-	1	71	18	2	92
	N/conf	-	1	16	2	2	21
	R - T	-	2	87	20	4	113
Wznowy Relapse	P/conf	-	1	1	1	-	3
	N/conf	-	-	-	1	-	1
	R - T	-	-	1	2	-	3
Ogółem Total	P/conf	-	2	72	19	2	95
	N/conf	-	1	16	3	2	22
	R - T	-	2	88	22	4	116

P/conf – potwierdzony bakteriologicznie

N/conf – niepotwierdzony bakteriologicznie

Rycina 9

Struktura kliniczna zachorowań na gruźlicę w Polsce w 2020 roku.
Clinical profile of tuberculosis cases. Poland 2020.

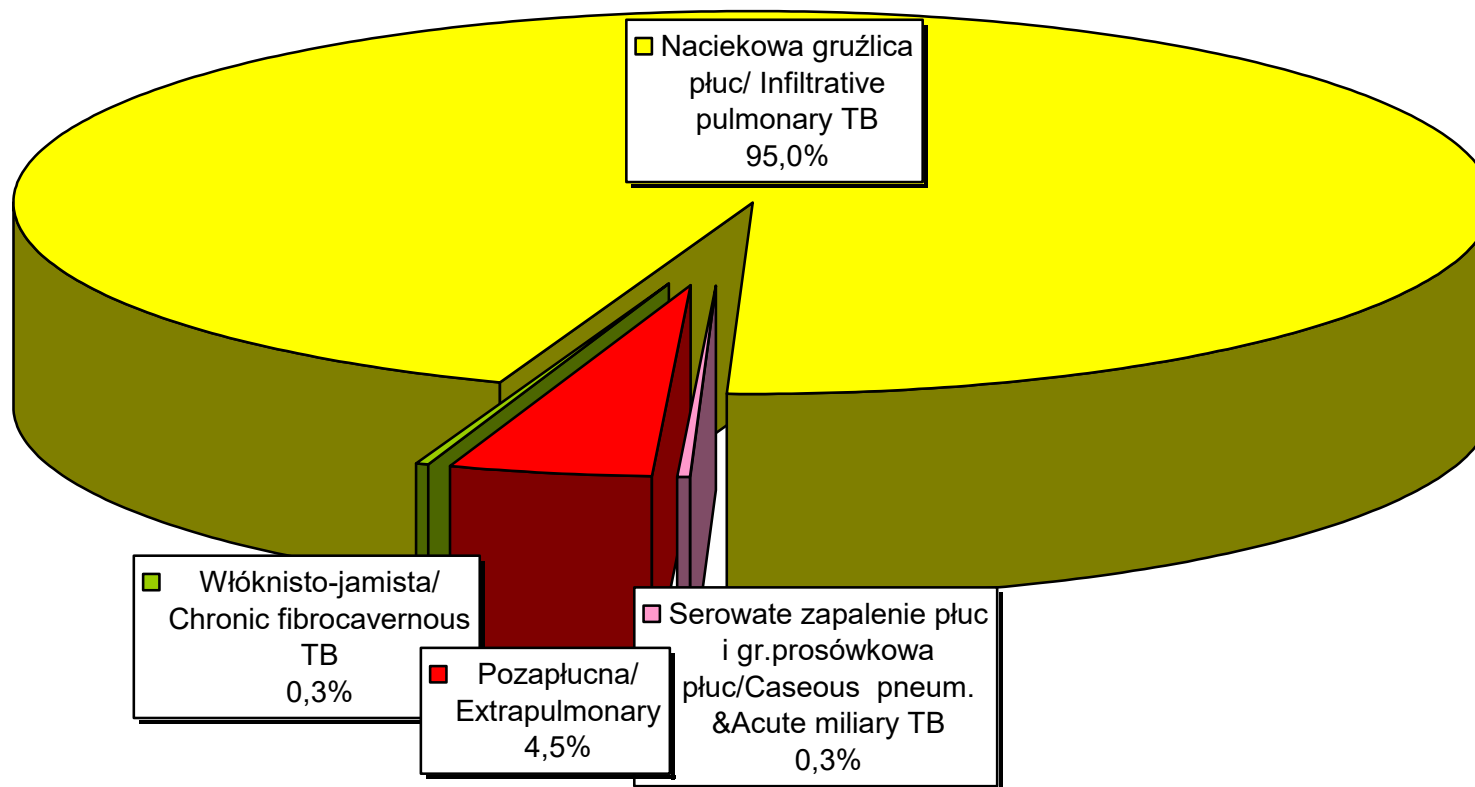

Tabela LV

**Udział (w %) ostrych postaci gruźlicy w ogólnej zapadalności na gruźlicę
w Polsce w 2020 roku wg województw.**

*Percentage of acute severe forms of tuberculosis cases in total tuberculosis cases by
voivodeships. Poland 2020.*

Województwa Voivodeships	Gruźlica prosówkowa płuc ostra Acute military pulm.TB		Serowate zapalenie płuc Caseous pneum.		Gruźlicze zapalenie opon mózg. Mening.TB	
	Liczba Number	%	Liczba Number	%	Liczba Number	%
Polska	10	0,3%	-	-	5	0,1%
1. Dolnośląskie	2	0,8%	-	-	1	0,4%
2. Kujawsko-pomorskie	2	1,2%	-	-	-	-
3. Lubelskie	3	1,1%	-	-	1	0,4%
4. Lubuskie	-	-	-	-	-	-
5. Łódzkie	-	-	-	-	1	0,4%
6. Małopolskie	-	-	-	-	-	-
7. Mazowieckie	-	-	-	-	2	0,3%
8. Opolskie	-	-	-	-	-	-
9. Podkarpackie	1	0,6%	-	-	-	-
10. Podlaskie	-	-	-	-	-	-
11. Pomorskie	-	-	-	-	-	-
12. Śląskie	1	0,3%	-	-	-	-
13. Świętokrzyskie	-	-	-	-	-	-
14. Warmińsko-mazurskie	-	-	-	-	-	-
15. Wielkopolskie	1	0,5%	-	-	-	-
16. Zachodnio-pomorskie	-	-	-	-	-	-

Tabela LVI

Ranking województw wg udziału (w %) gruźlicy włóknisto-jamistej w gruźlicy płuc w Polsce w 2020 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of chronic fibrocavernous pulmonary tuberculosis cases in total PTB cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	0,3%	Polska	0,3%
1. Dolnośląskie	-	1. Dolnośląskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	-	2. Kujawsko-pomorskie	-
3. Lubelskie	-	3. Lubelskie	-
4. Lubuskie	-	4. Lubuskie	-
5. Łódzkie	0,4%	5. Małopolskie	-
6. Małopolskie	-	6. Mazowieckie	-
7. Mazowieckie	-	7. Opolskie	-
8. Opolskie	-	8. Podkarpackie	-
9. Podkarpackie	-	9. Podlaskie	-
10. Podlaskie	-	10. Pomorskie	-
11. Pomorskie	-	11. Warmińsko-mazurskie	-
12. Śląskie	1,0%	12. Wielkopolskie	-
13. Świętokrzyskie	3,5%	13. Zachodnio-pomorskie	-
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Łódzkie	0,4%
15. Wielkopolskie	-	15. Śląskie	1,0%
16. Zachodnio-pomorskie	-	16. Świętokrzyskie	3,5%

Tabela LVII

**Chorzy z lekoopornością prątków zarejestrowani wg województw
w Polsce na dzień 31 XII 2020 (chorobowość wg sprawozdania MZ-13).
Antituberculous drug resistant cases by voivodeships. Poland 2020 (prevalence).**

Województwa Voivodeships	Liczba lekoopornych na co najmniej 1lek p/prątkowy /Cases resistant to at least one antiTB drug/	Województwa Voivodeships	Liczba chorych z wielolekoopornością MDR-TB cases
Polska	104	Polska	40
1. Dolnośląskie	20	1. Dolnośląskie	3
2. Kujawsko-pomorskie	9	2. Kujawsko-pomorskie	2
3. Lubelskie	4	3. Lubelskie	1
4. Lubuskie	0	4. Lubuskie	0
5. Łódzkie	9	5. Łódzkie	1
6. Małopolskie	16	6. Małopolskie	6
7. Mazowieckie	19	7. Mazowieckie	18
8. Opolskie	0	8. Opolskie	0
9. Podkarpackie	13	9. Podkarpackie	5
10. Podlaskie	1	10. Podlaskie	0
11. Pomorskie	0	11. Pomorskie	0
12. Śląskie	4	12. Śląskie	0
13. Świętokrzyskie	1	13. Świętokrzyskie	1
14. Warmińsko-mazurskie	2	14. Warmińsko-mazurskie	0
15. Wielkopolskie	0	15. Wielkopolskie	0
16. Zachodnio-pomorskie	6	16. Zachodnio-pomorskie	3

Tabela LVIII

Umieralność z powodu gruźlicy wszystkich postaci w Polsce wg grup wieku w latach 1950-2019.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from tuberculosis (all forms) by age groups. Poland 1950-2019. Rates per 100.000 population.

	W grupach wieku / Age groups						W grupach wieku / Age groups					
	Razem Total	0 - 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65+	Razem Total	0 - 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65+
	Liczby bezwzględne / Numbers						Współczynniki / Rates					
1950	26.265	3.056	1.647	12.070	7.727	1.765	105,8	41,9	68,3	128,5	174,5	135,9
1955	14.828	1.413	365	5.164	6.012	1.874	54,4	16,7	15,9	52,4	115,8	125,4
1960	11.602	408	85	3.562	5.371	2.176	39,2	4,1	4,4	35,0	92,2	127,6
1965	11.768	120	35	2.539	5.312	3.762	37,4	1,2	1,2	23,5	90,2	175,3
1970	8.306	38	21	1.131	3.313	3.803	25,3	0,4	0,6	9,7	53,4	140,2
1975	4.372	16	8	440	1.539	2.369	12,9	0,2	0,2	3,5	23,0	73,0
1980	2.945	3	3	352	1.070	1.517	8,3	0,0	0,1	2,6	15,0	42,2
1985	2.005	4	-	222	782	997	5,4	0,0	-	1,6	10,1	28,5
1990	1.349	1	2	166	542	638	3,5	0,0	0,1	1,2	7,2	16,6
1995	1.130	1	-	195	467	467	2,9	0,0	-	1,4	5,9	10,9
2000	1.041	-	-	138	417	486	2,7	-	-	1,0	4,7	10,3
2010	575	-	-	79	284	212	1,5	-	-	0,6	2,7	4,1
2011	640	3	1	77	303	256	1,7	0,1	0,04	0,5	2,8	4,9
2012	630	-	-	69	322	239	1,6	-	-	0,5	3,0	4,4
2013	532	-	1	60	266	205	1,4	-	0,0	0,4	2,5	3,7
2014	526	-	1	53	252	220	1,4	-	0,0	0,4	2,4	3,8
2015	537	-	-	91	249	197	1,4	-	-	0,6	2,4	3,3
2016	543	1	-	92	244	206	1,4	0,0	-	0,6	2,4	3,3
2017	490	-	-	70	223	197	1,3	-	-	0,5	2,2	3,1
2018	519	-	-	65	257	197	1,4	-	-	0,5	2,5	3,0
2019	456	-	-	61	211	184	1,2	-	-	0,4	2,1	2,7

Rycina 10

Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce w latach 1965-2019. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) in Poland 1965-2019. Rates per 100.000 population.

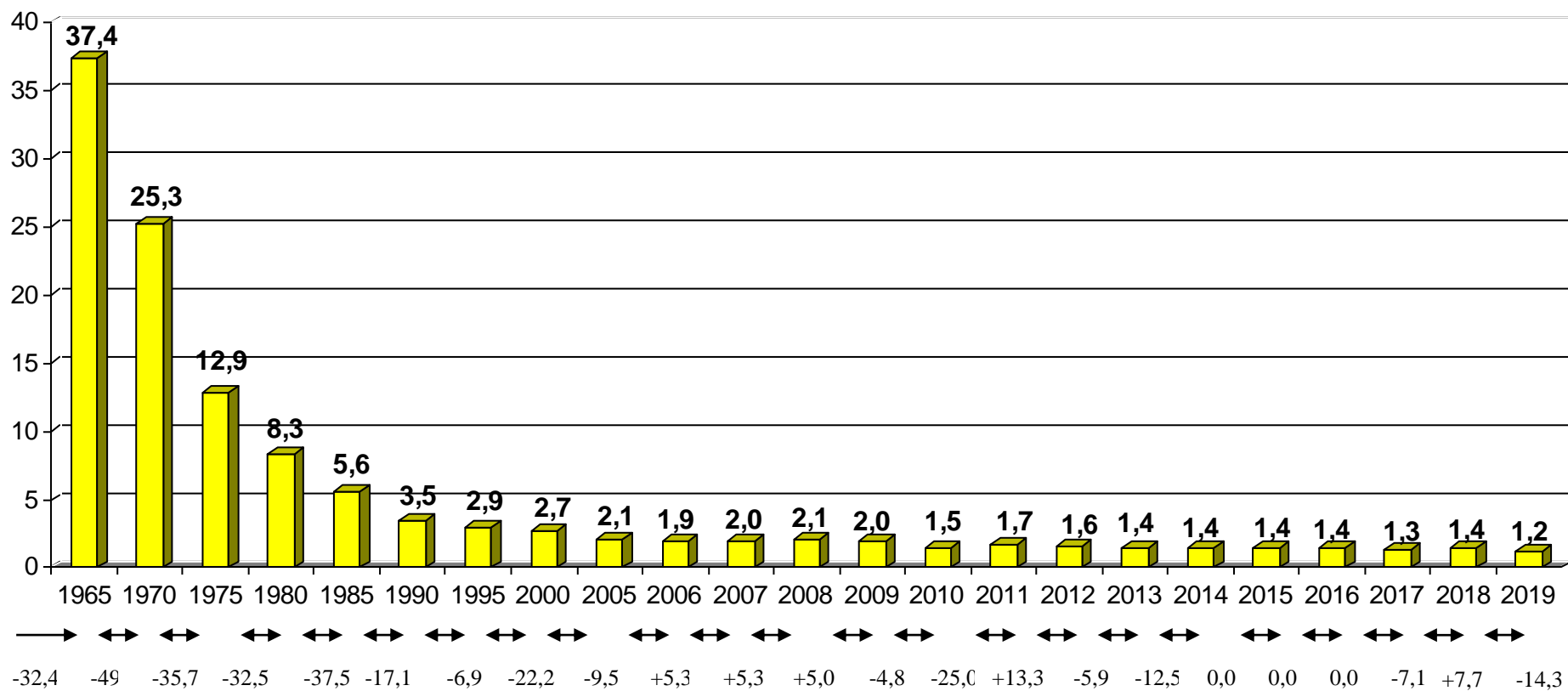

Tabela LIX

Umieralność z powodu gruźlicy wg lokalizacji zmian, wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2019 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.

*Mortality from pulmonary and extrapulmonary tuberculosis by age groups, sex and place of residence. Poland 2019.
Rates per 100.000 population.*

	Gruźlica (TB)					
	Liczba zgonów / Number of deaths			Współczynniki / Rates		
	Płuc Pulm. TB	Pozapłucna Extrapulm.	Razem Total	Płuc Pulm. TB	Pozapłucna Extrapulm.	Razem Total
Ogółem	440	16	456	1,1	0,0	1,2
0-14	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-
20-44	59	2	61	0,4	0,0	0,4
45-64	205	6	211	2,0	0,1	2,1
65+	176	8	184	2,6	0,1	2,7
Mężczyźni Male	349	10	359	1,9	0,1	1,9
Kobiety Female	91	6	97	0,5	0,0	0,5
Miasto Urban area	276	10	286	1,2	0,0	1,2
Wieś Rural area	164	6	170	1,1	0,0	1,1

Tabela LX

**Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce wg płci, miejsca zamieszkania i województw w 2019 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from tuberculosis (all forms) by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2019. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Ogółem Total		Mężczyźni Male		Kobiety Female		Miasto Urban areas		Wieś Rural areas	
	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate
O G Ó Ł E M	456	1,2	359	1,9	97	0,5	286	1,2	170	1,1
1. Dolnośląskie	37	1,3	30	2,2	7	0,5	27	1,4	10	1,1
2. Kujaw.-pomorskie	19	0,9	14	1,4	5	0,5	15	1,2	4	0,5
3. Lubelskie	23	1,1	17	1,7	6	0,6	7	0,7	16	1,4
4. Lubuskie	15	1,5	9	1,8	6	1,2	13	2,0	2	0,6
5. Łódzkie	36	1,5	29	2,5	7	0,5	21	1,4	15	1,6
6. Małopolskie	36	1,1	26	1,6	10	0,6	18	1,1	18	1,0
7. Mazowieckie	52	1,0	41	1,6	11	0,4	32	0,9	20	1,0
8. Opolskie	12	1,2	10	2,1	2	0,4	5	1,0	7	1,5
9. Podkarpackie	20	0,9	16	1,5	4	0,4	3	0,3	17	1,4
10. Podlaskie	8	0,7	7	1,2	1	0,2	5	0,7	3	0,6
11. Pomorskie	25	1,1	21	1,8	4	0,3	17	1,1	8	0,9
12. Śląskie	91	2,0	75	3,4	16	0,7	80	2,3	11	1,0
13. Świętokrzyskie	24	1,9	16	2,7	8	1,3	7	1,2	17	2,5
14. Warm.-mazurskie	17	1,2	14	2,0	3	0,4	7	0,8	10	1,7
15. Wielkopolskie	18	0,5	14	0,8	4	0,2	12	0,6	6	0,4
16. Zach.-pomorskie	23	1,4	20	2,4	3	0,3	17	1,5	6	1,1

Tabela LXI

Umieralność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2015-2019.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from tuberculosis (all forms) by voivodeships. Poland 2015-2019. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	537	543	490	519	456	1,4	1,4	1,3	1,4	1,2
1. Dolnośląskie	42	40	49	51	37	1,4	1,4	1,7	1,8	1,3
2. Kujawsko-pomorskie	11	13	20	12	19	0,5	0,6	1,0	0,6	0,9
3. Lubelskie	34	25	32	30	23	1,6	1,2	1,5	1,4	1,1
4. Lubuskie	11	14	14	14	15	1,1	1,4	1,4	1,4	1,5
5. Łódzkie	41	49	28	44	36	1,6	2,0	1,1	1,8	1,5
6. Małopolskie	43	39	35	46	36	1,3	1,2	1,0	1,4	1,1
7. Mazowieckie	82	93	71	58	52	1,5	1,7	1,3	1,1	1,0
8. Opolskie	8	4	9	13	12	0,8	0,4	0,9	1,3	1,2
9. Podkarpackie	13	17	20	22	20	0,6	0,8	0,9	1,0	0,9
10. Podlaskie	13	15	23	9	8	1,1	1,3	1,9	0,8	0,7
11. Pomorskie	28	34	22	51	25	1,2	1,5	0,9	2,2	1,1
12. Śląskie	124	111	87	90	91	2,7	2,4	1,9	2,0	2,0
13. Świętokrzyskie	20	24	18	10	24	1,6	1,9	1,4	0,8	1,9
14. Warmińsko-mazurskie	24	20	15	24	17	1,7	1,4	1,0	1,7	1,2
15. Wielkopolskie	19	18	26	29	18	0,5	0,5	0,7	0,8	0,5
16. Zachodnio-pomorskie	24	27	21	16	23	1,4	1,6	1,2	0,9	1,4

Tabela LXII

Ranking województw wg umieralności z powodu gruźlicy w Polsce w roku 2019.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by mortality from tuberculosis (all forms).
Poland 2019. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	1,2	Polska	1,2
1. Dolnośląskie	1,3	1. Wielkopolskie	0,5
2. Kujawsko-pomorskie	0,9	2. Podlaskie	0,7
3. Lubelskie	1,1	3. Kujawsko-pomorskie	0,9
4. Lubuskie	1,5	4. Podkarpackie	0,9
5. Łódzkie	1,5	5. Mazowieckie	1,0
6. Małopolskie	1,1	6. Lubelskie	1,1
7. Mazowieckie	1,0	7. Małopolskie	1,1
8. Opolskie	1,2	8. Pomorskie	1,1
9. Podkarpackie	0,9	9. Opolskie	1,2
10. Podlaskie	0,7	10. Warmińsko-	1,2
11. Pomorskie	1,1	11. Dolnośląskie	1,3
12. Śląskie	2,0	12. Zachodnio-pomorskie	1,4
13. Świętokrzyskie	1,9	13. Lubuskie	1,5
14. Warmińsko-mazurskie	1,2	14. Łódzkie	1,5
15. Wielkopolskie	0,5	15. Świętokrzyskie	1,9
16. Zachodnio-pomorskie	1,4	16. Śląskie	2,0

Tabela LXIII

Stopień objęcia szczepieniami BCG noworodków w Polsce w roku w 2020 wg województw (%).

BCG vaccination coverage of newborns by voivodeships. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw	%
POLSKA	91,1	POLSKA	91,1
1. Dolnośląskie	89,3	1. Kujawsko-Pomorskie	94,6
2. Kujawsko-pomorskie	94,6	2. Warmińsko-Mazurskie	92,7
3. Lubelskie	90,7	3. Łódzkie	92,0
4. Lubuskie	91,0	4. Zachodniopomorskie	91,7
5. Łódzkie	92,0	5. Pomorskie	91,6
6. Małopolskie	91,1	6. Opolskie	91,5
7. Mazowieckie	90,0	7. Podlaskie	91,5
8. Opolskie	91,5	8. Świętokrzyskie	91,5
9. Podkarpackie	88,6	9. Śląskie	91,5
10. Podlaskie	91,5	10. Wielkopolskie	91,3
11. Pomorskie	91,6	11. Małopolskie	91,1
12. Śląskie	91,5	12. Lubuskie	91,0
13. Świętokrzyskie	91,5	13. Lubelskie	90,7
14. Warmińsko- mazurskie	92,7	14. Mazowieckie	90,0
15. Wielkopolskie	91,3	15. Dolnośląskie	89,3
16. Zach.-pomorskie	91,7	16. Podkarpackie	88,6

Tabela LXIV

Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc wykrytych z objawów chorobowych w Polsce w 2020 roku.

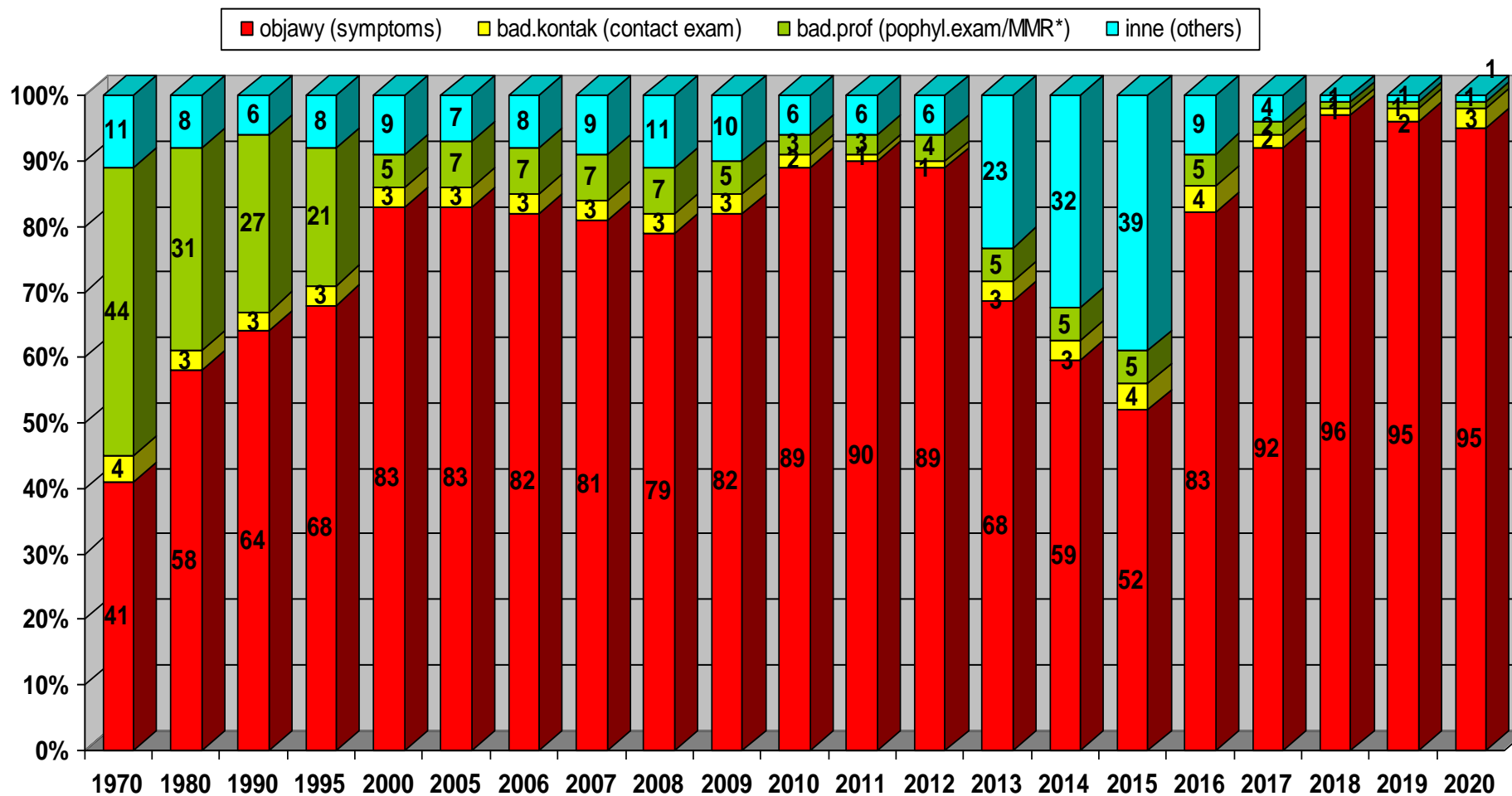
Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	95,2	Polska	95,2
1. Dolnośląskie	95,3	1. Pomorskie	98,9
2. Kujawsko-pomorskie	92,3	2. Warmińsko-mazurskie	98,8
3. Lubelskie	95,9	3. Świętokrzyskie	97,6
4. Lubuskie	93,8	4. Wielkopolskie	97,1
5. Łódzkie	96,9	5. Łódzkie	96,9
6. Małopolskie	93,0	6. Opolskie	96,2
7. Mazowieckie	93,5	7. Śląskie	96,0
8. Opolskie	96,2	8. Zachodnio-pomorskie	95,9
9. Podkarpackie	94,8	9. Lubelskie	95,9
10. Podlaskie	89,2	10. Dolnośląskie	95,3
11. Pomorskie	98,9	11. Podkarpackie	94,8
12. Śląskie	96,0	12. Lubuskie	93,8
13. Świętokrzyskie	97,6	13. Mazowieckie	93,5
14. Warmińsko-mazurskie	98,8	14. Małopolskie	93,0
15. Wielkopolskie	97,1	15. Kujawsko-pomorskie	92,3
16. Zachodnio-pomorskie	95,9	16. Podlaskie	89,2

Rycina 11

Metody wykrywania chorych na gruźlicę układu oddechowego / płuc w Polsce w latach 1970-2020.

Methods of case finding of respiratory / pulmonary tuberculosis, Poland 1970-2020.

* Do 2000 roku badania radiofotograficzne

* Until 2000 - MMR

Tabela LXV

Ranking województw wg udziału chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną oraz niepotwierdzoną bakteriologicznie, wykrytych z objawów chorobowych (wśród - odpowiednio - wszystkich chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie lub wszystkich chorych na gruźlicę płuc niepotwierdzoną bakteriologicznie) w Polsce w 2020 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms in culture positive and culture negative pulmonary TB cases. Poland 2020.

Województwa Voivodeships	culture+	culture(-)	Ranking województw Rank-list	culture+	Ranking województw Rank-list	culture (-)
Polska	96,2%	91,1%	Polska	96,2%	Polska	91,1%
1. Dolnośląskie	95,8%	88,9%	1. Świętokrzyskie	100,0%	1. Warmińsko-mazurskie	100,0%
2. Kujawsko-pomorskie	92,8%	87,5%	2. Pomorskie	99,3%	2. Pomorskie	96,7%
3. Lubelskie	96,4%	94,4%	3. Opolskie	98,5%	3. Śląskie	95,8%
4. Lubuskie	95,2%	91,4%	4. Warmińsko-mazurskie	98,4%	4. Wielkopolskie	95,7%
5. Łódzkie	97,9%	95,2%	5. Łódzkie	97,9%	5. Łódzkie	95,2%
6. Małopolskie	93,4%	91,1%	6. Wielkopolskie	97,3%	6. Lubelskie	94,4%
7. Mazowieckie	96,0%	84,7%	7. Zachodnio-pomorskie	97,1%	7. Świętokrzyskie	92,1%
8. Opolskie	98,5%	81,8%	8. Lubelskie	96,4%	8. Lubuskie	91,4%
9. Podkarpackie	96,2%	90,5%	9. Podkarpackie	96,2%	9. małopolskie	91,1%
10. Podlaskie	94,4%	63,6%	10. Śląskie	96,0%	10. Podkarpackie	90,5%
11. Pomorskie	99,3%	96,7%	11. Mazowieckie	96,0%	11. Dolnośląskie	88,9%
12. Śląskie	96,0%	95,8%	12. Dolnośląskie	95,8%	12. Kujawsko-pomorskie	87,5%
13. Świętokrzyskie	100,0%	92,1%	13. Lubuskie	95,2%	13. Mazowieckie	84,7%
14. Warmińsko.-mazurskie	98,4%	100,0%	14. Podlaskie	94,4%	14. Opolskie	81,8%
15. Wielkopolskie	97,3%	95,7%	15. Małopolskie	93,4%	15. Zachodnio-pomorskie	77,8%
16. Zach.-pomorskie	97,1%	77,8%	16. Kujawsko-pomorskie	92,8%	16. Podlaskie	63,6%

Tabela LXVI

Umieralność z powodu wybranych przyczyn w Polsce w latach: 1980, 1990, 2000, 2019.

Współczynniki na 100.000 ludności.

*Mortality by selected causes. Poland 1980-2019.**Rates per 100.000 population.*

Przyczyna zgonu (Deaths by causes)	1980		1990		2000		2019	
	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.
Zgony z powodu wszystkich przyczyn (Death from all causes)	350.203	984,3	388.440	1.019,0	368.028	952,3	409.709	1067,3
Gruźlica ogółem (A15-A19) (Tuberculosis total)	2.945	8,3	1.349	3,5	1.041	2,7	456	1,2
w tym: gruźlica płuc (A15-A16) (Pulmonary TB)	2.867	8,1	1.318	3,4	1.016	2,6	440	1,0
Nowotwory ogółem (C00-D48) (Cancer total)	60.936	171,3	73.741	193,4	86.272	223,2	108.702	283,2
w tym: nowotwory układu oddechowego (C30-C34) (Cancer of respiratory tract)	13.377	37,6	19.301	50,6	21.752	56,3	24.780	64,6
Choroby układu krążenia (I00-I99) (Cardiovascular diseases)	168.785	474,4	203.614	534,2	175.407	453,9	161.589	421,0
Choroby układu oddechowego (J00-J99) (Respiratory diseases)	19.533	54,9	15.675	41,1	18.310	47,4	27.219	70,9
Choroby układu trawiennego (K00-K93) (Digestive tract diseases)	12.646	35,5	12.001	31,5	14.653	37,9	17.598	45,8
Wypadki i zatrucia (V01-Y98) (Accidents and poisonings)	26.996	75,9	29.817	78,2	25.763	66,7	19.935	51,9

Tabela LXVII

**Umieralność z powodu chorób układu oddechowego wg wybranych przyczyn w Polsce
w latach 1980, 1990, 2000, 2019. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from selected respiratory diseases – Poland 1980, 1990, 2000, 2019.

Rates per 100.000 population.

Przyczyny zgonu Causes of death	1980		1990		2000		2019	
	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.
Choroby układu oddechowego łącznie z gruźlicą i nowotworami układu oddechowego Respiratory diseases – total (including pulmonary tuberculosis, cor pulmonale and cancer of respiratory organs)	46.301	130,2	43.372	113,8	44.298	114,6	53.432	139,2
<u>z tego (of which):</u>	2.867	8,1	1.318	3,4	1.016	2,6	440	1,1
- gruźlica układu oddechowego (pulmonary TB) A15-A16								
- nowotwory narządów oddechowych (cancer of respiratory organs) C30-C34	13.377	37,6	19.301	50,6	21.752	56,3	24.780	64,6
- zespół serca płucnego cor pulmonale syndrom I-27	10.524	29,6	7.078	18,6	3.220	8,3	993	2,6
- choroby układu oddechowego (respiratory diseases) J00-J99	19.533	54,9	15.675	41,1	18.310	47,4	27.219	70,9
<u>w tym:</u> - ostre zapalenie górnych dróg oddechowych (acute respiratory infections) J00-J06	150	0,4	111	0,3	16	0,0	8	0,0
- zapalenie płuc (pneumonia) J12-J18	7.750	21,8	5.741	15,1	8.630	22,3	18.240	47,5
- grypa (influenza) J10 – J11	174	0,5	43	0,1	358	0,9	225	0,6
Przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych Chronic lower respir. tract. dis. J40 – J44	6.711	18,8	6.478	17,1	6.132	15,9	6007	15,6
Astma/ asthma J45 – J46	3.441	9,7	2.342	6,1	1.390	3,6	555	1,4

Tabela LXVIII

Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40 - J44) i astmy oskrzelowej w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2019. Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) and asthma. Poland 1980, 1990, 2000, 2019.

Rates per 100.000 population.

Przyczyny zgonu Causes of death	1980			1990			2000			2019		
	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%
przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych J40 – J44 chronic lower respir. tract. dis.	6.711	18,8	66,1	6.478	17,1	73,4	6.132	15,9	81,5	6.007	15,6	91,5
w tym: przewlekłe zapalenie oskrzeli i POChP J41,42, J44 chronic bronchitis and COPD	4.355	12,2	42,9	5.322	14,0	60,3	5.778	15,0	76,8	5.938	15,5	90,5
rozedma płuc J43 emphysema	2.301	6,5	22,7	1.132	3,0	12,8	345	0,9	4,6	69	0,2	1,1
zapalenie oskrzeli nieostre i nieprzewlekłe J40 bronchitis not spec. as acute or chronic	55	0,1	0,5	24	0,06	0,3	9	0,0	0,1	-	-	-
astma oskrzelowa J45-J46 asthma	3.441	9,7	33,9	2.342	6,1	26,6	1.390	3,6	18,5	555	1,4	8,5

Tabela LXIX

**Umieralność z powodu zapalenia płuc (J12-J18) w Polsce w latach 1965 – 2019 w wybranych grupach wieku wg płci.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from pneumonia by sex and age groups. Poland 1965-2019. Rates per 100.000 population.

Rok	Wiek		Ogółem Total	< 1	1 - 9	10 - 19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥70
	Płeć											
1965	Mężcz.	M	31,9	864,3	9,4	1,2	1,7	2,9	5,5	16,6	58,3	256,5
	Kobiety	F	25,8	641,7	9,2	1,0	1,2	1,6	3,7	9,6	33,8	188,9
	Razem	T	28,7	756,0	9,3	1,1	1,4	2,2	4,5	12,8	44,4	213,4
1970	Mężcz.	M	31,2	701,2	6,7	1,8	2,0	2,9	7,9	22,7	67,7	258,9
	Kobiety	F	26,9	551,1	6,9	1,4	1,9	2,2	4,1	11,3	39,7	194,4
	Razem	T	29,0	628,2	6,8	1,6	2,0	2,6	5,9	16,5	52,0	217,7
1980	Mężcz.	M	23,6	181,7	1,9	1,2	1,4	3,2	8,6	17,4	54,6	234,2
	Kobiety	F	20,1	153,6	2,6	1,0	1,3	1,8	3,8	8,0	25,1	162,9
	Razem	T	21,8	184,1	3,3	1,2	1,7	2,5	6,2	12,3	38,1	189,1
1990	Mężcz.	M	16,2	78,3	1,4	0,9	1,6	3,5	6,6	15,5	33,0	197,7
	Kobiety	F	14,0	69,5	1,3	0,5	1,0	1,5	2,8	6,1	16,0	126,4
	Razem	T	15,1	74,0	1,4	0,7	1,3	2,5	4,7	10,6	23,3	151,5
2000	Mężcz.	M	21,6	24,9	1,2	0,9	1,0	2,9	7,8	12,5	40,6	253,1
	Kobiety	F	23,0	18,3	0,5	0,5	0,6	1,4	2,1	6,0	17,7	198,0
	Razem	T	22,3	21,7	0,9	0,6	0,9	2,1	5,0	9,1	27,8	217,6
2019	Mężcz.	M	52,8	14,7	1,2	1,7	2,5	5,9	12,7	30,2	79,3	400,8
	Kobiety	F	42,6	8,4	0,9	1,0	1,3	2,0	3,8	11,8	28,9	256,3
	Razem	T	47,5	11,6	1,1	1,4	1,9	4,0	8,3	20,8	52,0	309,8

Tabela LXX

**Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-J44) w Polsce w latach 1965 – 2019
wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) by sex and age groups. Poland 1965-2019.

Rates per 100.000 population.

Rok	Wiek		Ogółem	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥70
	Płeć									
1965	Mężcz.	M	19,2	24,2	1,0	2,1	3,1	9,7	32,9	135,5
	Kobiety	F	15,1	18,1	0,6	0,8	2,0	5,6	18,1	103,0
	Razem	T	17,1	21,2	0,8	1,4	2,5	7,5	24,5	114,8
1970	Mężcz.	M	22,7	1,3	0,3	0,9	3,4	26,1	111,4	323,8
	Kobiety	F	9,9	0,6	0,2	0,2	0,9	5,0	23,5	120,3
	Razem	T	16,1	1,0	0,2	0,5	2,1	14,6	62,1	194,1
1980	Mężcz.	M	28,1	0,4	0,2	0,5	6,3	28,5	116,3	352,5
	Kobiety	F	10,1	0,3	0,1	0,2	1,0	6,3	21,8	93,7
	Razem	T	18,9	0,3	0,1	0,3	3,6	16,5	62,1	173,9
1990	Mężcz.	M	25,7	0,1	0,1	0,5	3,2	26,6	100,4	331,2
	Kobiety	F	8,7	0,1	0,2	0,4	1,1	5,4	19,5	76,4
	Razem	T	17,0	0,1	0,1	0,4	2,1	15,5	54,3	166,1
2000	Mężcz.	M	23,7	0,1	0,1	0,3	1,5	13,5	82,1	266,6
	Kobiety	F	8,5	0,0	0,0	0,0	0,6	5,3	16,5	62,3
	Razem	T	15,9	0,0	0,0	0,2	1,1	9,2	45,3	135,0
2019	Mężcz.	M	19,7	-	-	0,2	0,6	7,9	37,8	156,7
	Kobiety	F	11,9	-	-	-	0,3	3,9	19,7	67,6
	Razem	T	15,6	-	-	0,1	0,4	5,9	28,0	96,5

Tabela LXXI

**Umieralność z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (J44) w Polsce w latach 1999 – 2019
wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from chronic obstructive pulmonary disease (J44) by sex and age groups. Poland 1999-2019. Rates per 100.000 population.

Rok	Płeć	Wiek	Ogółem		< 20		20-29		30-39		40-49		50-59		60-69		≥70	
			L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.
1999	Mężcz.	M	3039	16,2	-	-	1	0,0	6	0,2	40	1,3	192	10,2	910	61,4	1890	179,2
	Kobiety	F	1102	5,5	2	0,0	-	-	-	-	20	0,6	63	3,1	243	12,8	774	40,3
	Razem	T	4141	10,7	2	0,0	1	0,0	6	0,1	60	1,0	255	6,5	1153	34,2	2664	89,5
2000	Mężcz.	M	3402	18,1	2	0,0	-	-	8	0,3	37	1,2	205	10,4	971	66,3	2179	198,8
	Kobiety	F	1229	6,2	2	0,0	1	0,0	1	0,0	14	0,4	88	4,1	243	13,0	880	44,4
	Razem	T	4631	12,0	4	0,0	1	0,0	9	0,2	51	0,8	293	7,1	1214	36,4	3059	99,3
2006	Mężcz.	M	4850	26,3	-	-	-	-	6	0,2	62	2,3	325	12,2	906	67,2	3551	279,1
	Kobiety	F	1877	9,5	1	0,0	2	0,1	-	-	25	0,9	136	4,7	283	16,5	1430	62,3
	Razem	T	6727	17,6	1	0,0	2	0,0	6	0,1	87	1,6	461	8,3	1189	38,9	4981	139,6
2009	Mężcz.	M	5419	29,4	-	-	3	0,1	3	0,1	42	1,7	397	14,3	998	65,3	3976	297,1
	Kobiety	F	2417	12,3	-	-	-	-	2	0,1	16	0,6	189	6,3	389	20,5	1821	75,5
	Razem	T	7836	20,5	-	-	3	0,0	5	0,1	58	1,2	586	10,1	1387	40,5	5797	154,6
2019	Mężcz.	M	3600	19,4	-	-	-	-	5	0,2	15	0,5	179	7,7	884	37,0	2517	154,7
	Kobiety	F	2317	6,0	-	-	-	-	2	0,0	9	0,2	92	1,9	545	10,5	1669	37,9
	Razem	T	5917	10,4	-	-	-	-	7	0,1	24	0,3	271	3,8	1429	18,8	4186	69,5

Tabela LXXII

Umieralność z powodu astmy (J45-J46) w Polsce w latach 1965 – 2019 wg płci i wieku.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from asthma by sex and age groups. Poland 1965-2019. Rates per 100.000.

Rok	Wiek		Ogółem	< 1	1 - 9	10 - 19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥ 70
	Płeć											
1965	Mężcz.	M	21,0	2,1	0,2	0,1	0,3	0,8	2,9	24,1	118,8	364,8
	Kobiety	F	10,3	2,6	0,1	0,1	0,1	0,5	2,2	6,2	29,2	145,5
	Razem	T	15,5	2,4	0,2	0,1	0,2	0,6	2,5	14,5	68,1	225,0
1970	Mężcz.	M	19,7	1,1	0,1	0,1	0,3	0,7	2,7	19,1	94,7	303,0
	Kobiety	F	9,0	0,8	0,1	0,1	0,2	0,8	1,0	6,4	23,4	102,5
	Razem	T	14,2	0,9	0,1	0,1	0,3	0,7	2,0	12,2	54,9	174,8
1980	Mężcz.	M	13,8	-	0,04	0,2	0,3	0,6	2,8	13,3	53,1	179,8
	Kobiety	F	5,7	-	0,1	0,1	0,2	0,6	1,5	4,2	12,2	50,1
	Razem	T	9,7	-	0,1	0,2	0,3	0,6	2,1	8,4	29,8	97,8
1990	Mężcz.	M	8,4	0,4	0,1	0,2	0,2	0,4	1,3	9,7	29,9	108,2
	Kobiety	F	4,0	-	-	0,3	0,4	0,4	1,0	3,0	9,0	32,0
	Razem	T	6,1	0,2	0,05	0,3	0,3	0,4	1,1	6,2	18,0	58,9
2000	Mężcz.	M	4,2	0,5	-	0,2	0,2	0,3	1,3	4,2	12,5	42,3
	Kobiety	F	3,0	-	0,05	-	0,1	0,4	1,0	3,2	8,1	16,8
	Razem	T	3,6	0,3	0,02	0,1	0,2	0,4	1,1	3,7	10,0	25,9
2019	Mężcz.	M	1,2	-	0,1	-	0,1	0,2	0,4	1,0	2,6	7,3
	Kobiety	F	1,7	-	-	-	-	-	0,1	0,4	2,2	9,1
	Razem	T	1,4	-	0,0	-	0,0	0,1	0,3	0,7	2,4	8,4

Tabela LXXIII

Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych w Polsce w latach 1960-2018.
Registered new cases and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2018.

Lata Years	Nowe zachorowania wg Międzynarodowej Klasyfikacji Registered new cases - absolute numbers			Zgony wg Międzynarodowej Klasyfikacji Deaths - absolute numbers		
	C00 – D09 cancer total	C30-C34 resp. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer	C00-D09 cancer total	C30-C34 respir. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer
1960	29.421	2.725	2.055	26.402	2.826	2.600
1965	37.644	4.601	3.676	38.970	5.213	4.693
1970	56.090	8.801	6.812	44.888	7.606	6.644
1975	61.464	10.871	8.446	51.768	10.415	9.174
1980	64.959	12.958	10.567	59.698	13.377	11.958
1985	76.938	16.651	13.804	66.980	16.565	14.823
1990	83.470	19.426	16.509	72.914	19.301	17.344
1991	92.552	20.881	17.755	73.959	19.644	17.749
1992	94.861	21.121	17.891	73.864	19.534	17.540
1993	103.459	23.151	19.738	75.690	20.270	18.295
1994	103.167	22.925	19.608	76.403	20.455	18.431
1995	105.186	23.213	19.949	78.094	21.103	19.036
2003	121.144	23.328	20.597	88.305	22.719	21.035
2004	121.300	22.997	20.359	89.815	22.980	21.206
2005	125.672	22.862	20.102	90.396	23.334	21.515
2006	126.019	22.864	20.286	91.632	23.653	21.775
2007	128.883	22.553	19.946	92.936	23.934	22.149
2008	131.063	22.094	19.493	93.060	24.254	22.523
2009	138.032	23.305	20.643	93.297	24.049	22.348
2010	140.564	23.304	20.871	92.611	24.026	22.374
2011	144.336	23.254	20.837	92.198	23.830	22.251
2012	152.855	24.441	21.870	94.740	24.232	22.650
2013	156.487	24.031	21.556	94.125	24.328	22.655
2014	159.208	24.605	22.032	95.565	24.870	23.210
2015	163.281	24.797	21.997	100.601	25.516	23.745
2016	164.140	24.703	22.232	99.965	25.584	23.833
2017	164.875	24.052	21.568	99.644	25.077	23.351
2018	167.446	23.523	21.260	101.391	24.466	23.722

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXIV

Zapadalność i umieralność z powodu wszystkich nowotworów złośliwych, nowotworów narządów oddechowych i płuca w Polsce w latach 1960-2018. Współczynniki na 100.000 ludności. Incidence and mortality from cancer (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2018. Rate per 100.000 population.

Lata Years	Zapadalność / Notification Rate			Umieralność / Mortality		
	C00 – D09 cancer total	C30-C34 resp. org. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer	C00-D09 cancer total	C30-C34 resp. org. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer
1960	98,4	9,1	6,8	89,3	9,5	8,7
1965	119,5	14,6	11,7	123,7	16,6	14,9
1970	172,4	27,1	20,9	138,0	23,4	20,4
1975	180,7	32,0	24,8	152,2	30,6	27,0
1980	182,6	36,4	29,7	167,8	37,6	33,6
1985	206,8	44,8	37,1	180,0	44,5	39,8
1990	219,0	51,0	43,3	191,3	50,6	45,5
1991	242,0	54,6	46,4	193,4	51,4	46,4
1992	247,2	55,0	46,6	192,5	50,9	45,7
1993	269,0	60,2	51,3	196,8	52,7	47,6
1994	267,7	59,5	50,9	198,2	53,1	47,8
1995	272,6	60,2	51,7	202,4	54,7	49,3
2003	317,1	61,1	53,8	231,2	59,5	55,0
2004	317,7	60,2	53,3	235,2	60,2	55,5
2005	329,3	59,9	52,7	236,9	61,1	56,4
2006	330,5	60,0	53,2	240,3	62,0	57,1
2007	338,1	59,2	52,3	243,8	62,8	58,1
2008	343,9	58,0	51,2	244,2	63,6	59,1
2009	361,8	61,1	54,1	244,5	63,0	58,6
2010	364,9	60,5	54,2	240,4	62,4	58,1
2011	374,6	60,4	54,1	239,3	61,9	57,8
2012	396,7	63,4	56,8	245,9	62,9	58,8
2013	406,4	62,4	56,0	244,5	63,2	58,8
2014	413,7	63,9	57,2	248,3	64,6	60,3
2015	424,6	64,5	57,2	261,6	66,4	61,7
2016	427,1	64,3	57,9	260,1	66,6	62,0
2017	429,1	62,6	56,1	259,3	65,3	60,8
2018	435,9	61,2	55,3	263,9	66,3	61,8

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXV

Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2018.
Registered new cases and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2018.

Lata years	Nowe zachorowania New cases – absolute numbers				Zgony Deaths – absolute numbers			
	C30-C34		C33-C34		C30-C34		C33-C34	
	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)
1960	2.290	435	1.700	355	2.267	559	2.080	520
1965	3.825	776	3.047	629	4.316	897	3.880	813
1970	7.527	1.274	5.805	1.007	6.396	1.210	5.625	1.019
1975	9.334	1.537	7.228	1.218	8.809	1.606	7.807	1.367
1980	11.169	1.789	9.063	1.504	11.357	2.020	10.146	1.812
1985	14.282	2.369	11.773	2.031	14.147	2.418	12.618	2.205
1990	16.410	3.016	13.832	2.677	16.260	3.041	14.539	2.805
1991	17.427	3.454	14.726	3.029	16.494	3.150	14.852	2.897
1992	17.664	3.457	14.867	3.024	16.431	3.103	14.688	2.852
1993	19.194	3.957	16.242	3.496	16.907	3.363	15.193	3.102
1994	18.828	4.097	15.972	3.636	16.995	3.460	15.250	3.181
1995	19.000	4.213	16.211	3.738	17.467	3.636	15.686	3.350
2003	18.123	5.205	15.762	4.781	17.814	4.905	16.301	4.688
2004	18.026	4.971	15.741	4.618	18.138	4.842	16.565	4.641
2005	17.644	5.218	15.289	4.813	18.165	5.169	16.562	4.953
2006	17.403	5.461	15.200	5.086	18.327	5.326	16.658	5.117
2007	16.935	5.618	14.683	5.263	18.172	5.761	16.583	5.566
2008	16.365	5.729	14.161	5.332	18.379	5.875	16.880	5.643
2009	17.002	6.303	14.731	5.912	17.884	6.165	16.392	5.956
2010	16.888	6.416	14.819	6.052	17.637	6.389	16.204	6.170
2011	16.610	6.644	14.544	6.293	17.377	6.453	15.988	6.263
2012	17.372	7.069	15.197	6.673	17.567	6.665	16.206	6.444
2013	16.682	7.349	14.631	6.925	17.427	6.901	16.002	6.653
2014	16.849	7.756	14.699	7.333	17.280	7.590	15.847	7.363
2015	16.797	8.000	14.479	7.518	17.755	7.761	16.261	7.484
2016	16.558	8.145	14.487	7.745	17.704	7.880	16.190	7.643
2017	15.899	8.153	13.812	7.756	16.993	8.084	15.514	7.837
2018	15.305	8.218	13.445	7.815	17.116	8.350	15.631	8.091

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXVI

**Zapadalność i umieralność z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci
w Polsce w latach 1960-2018. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Incidence and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.000 population.

Lata Years	Zapadalność (<i>Incidence</i>)				Umieralność (<i>Mortality</i>)			
	C30-C34		C33-C34		C30-C34		C33-C34	
	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)
1960	15,9	2,8	11,8	2,3	15,7	3,6	14,4	3,4
1965	25,0	4,8	19,9	3,9	28,1	5,6	25,3	5,0
1970	47,7	7,6	36,8	6,0	40,5	7,2	35,6	6,1
1975	56,4	8,8	43,7	7,0	53,2	9,1	47,2	7,8
1980	64,5	9,8	52,3	8,2	65,5	11,1	58,5	9,9
1985	78,8	12,5	64,9	10,7	77,9	12,7	69,5	11,6
1990	88,4	15,4	74,5	13,7	87,6	15,6	78,3	14,4
1991	93,5	17,6	79,0	15,4	88,5	16,1	79,7	14,8
1992	94,6	17,6	79,6	15,4	87,9	15,7	78,6	14,5
1993	102,5	20,1	86,7	17,7	90,2	17,0	81,1	15,7
1994	100,3	20,7	85,1	18,4	90,6	17,5	81,3	16,1
1995	101,2	21,3	86,3	18,9	93,0	18,4	83,5	16,9
2003	98,0	26,4	85,2	24,4	96,3	24,9	88,3	23,9
2004	97,6	25,2	85,2	23,4	98,2	24,6	85,2	23,4
2005	95,6	26,5	82,8	24,4	98,4	26,2	89,7	25,1
2006	94,4	27,7	82,4	25,8	99,4	27,0	90,4	26,0
2007	92,0	28,5	79,7	26,7	98,7	29,2	90,0	28,3
2008	88,9	29,1	76,9	27,1	99,8	29,8	91,7	28,6
2009	92,3	31,9	80,0	30,0	97,1	31,2	89,0	30,2
2010	90,6	32,3	79,5	30,5	94,6	32,2	86,9	31,1
2011	89,1	33,4	78,0	31,7	93,2	32,5	85,7	31,5
2012	93,1	35,6	81,5	33,6	94,2	33,5	86,9	32,4
2013	89,5	37,0	78,5	34,9	93,5	34,7	85,9	33,5
2014	90,5	39,1	78,9	36,9	92,8	38,2	85,1	37,1
2015	90,3	40,3	77,8	37,9	95,4	39,1	87,4	37,7
2016	89,1	41,1	77,9	39,0	95,2	39,7	87,1	38,5
2017	85,5	41,1	74,3	39,1	91,4	40,8	83,5	39,5
2018	82,4	41,4	72,3	39,4	92,1	42,1	84,1	40,8

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXVII

Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2018.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Lung cancer notification rates by age groups and sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.00 population.

Wiek, płeć Rok	Ogółem		< 20		20 - 29		30 - 39		40 - 49		50 - 59		60 - 69		70 - 79		> 80	
	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F
1960	11,8	2,3	0,3	0,1	2,9	0,4	2,3	0,7	11,7	2,2	44,1	6,3	74,7	12,4	57,6	8,3	36,9	6,0
1970	36,8	6,0	0,0	0,1	0,4	0,1	4,3	1,3	28,9	4,3	95,6	11,1	228,6	24,3	242,5	35,4	177,1	36,2
1980	52,3	8,2	0,1	0,1	0,6	0,2	5,3	1,3	42,8	4,8	148,2	17,5	256,0	30,7	346,2	40,0	223,1	36,5
1990	74,5	13,7	0,1	0,1	0,5	0,2	5,5	1,9	42,5	9,0	204,3	23,5	392,5	48,9	420,4	69,9	335,6	61,3
2000	81,5	20,8	0,0	0,2	0,4	0,5	3,6	1,6	36,7	14,2	155,3	41,4	390,7	64,6	513,1	77,3	360,7	75,6
2002	81,9	22,2	0,0	0,1	0,5	0,3	2,6	1,3	35,0	13,8	150,1	46,8	378,3	66,1	492,3	77,7	373,2	72,7
2003	85,2	24,3	0,0	0,0	0,3	0,1	3,1	1,6	33,9	14,9	154,5	50,8	378,0	70,9	525,2	84,3	398,1	76,7
2004	85,2	23,4	0,0	0,0	0,5	0,4	2,8	1,3	34,6	14,2	149,2	46,5	376,9	67,6	516,9	81,2	382,0	76,9
2005	82,8	24,4	0,1	0,1	0,5	0,3	2,3	1,4	29,5	14,0	147,1	50,3	362,4	72,1	498,0	79,9	354,7	72,1
2006	82,4	25,8	0,1	0,0	0,3	0,1	2,4	1,5	28,8	13,8	142,5	51,5	351,3	77,1	485,3	82,2	371,4	78,6
2007	79,7	26,7	0,0	0,1	0,2	0,3	1,9	1,4	28,0	12,4	136,7	54,3	324,5	83,7	464,2	81,6	348,6	69,5
2008	76,9	27,1	0,0	0,0	0,2	0,3	2,0	1,1	23,1	11,2	128,3	53,2	307,6	88,6	441,8	79,2	345,2	69,8
2009	80,0	30,0	-	0,0	0,3	0,1	1,4	1,5	23,1	11,8	132,7	55,9	311,4	95,4	452,8	91,5	345,3	79,8
2010	79,5	30,5	0,0	0,0	0,4	0,1	1,6	1,2	19,8	9,6	124,8	55,5	310,3	104,0	447,3	91,6	338,8	69,0
2011	77,9	31,6	0,0	0,0	0,5	0,3	1,4	1,0	17,3	10,2	113,8	54,9	298,0	108,5	448,9	93,7	331,9	70,0
2012	81,4	33,5	0,0	0,0	0,3	0,3	1,7	1,4	16,0	8,9	116,8	52,7	314,3	114,4	438,7	103,0	355,7	78,2
2013	78,4	34,8	0,0	-	0,4	0,3	1,3	1,1	13,4	7,9	106,0	52,6	299,3	123,8	425,1	107,4	339,8	68,6
2014	78,8	36,9	0,0	-	0,2	0,3	1,2	1,0	14,1	7,5	102,9	51,1	289,1	128,2	428,7	115,7	344,6	79,1
2015	77,7	37,8	0,0	-	0,4	0,3	1,3	1,3	11,5	7,5	96,5	50,0	285,2	131,1	414,5	118,7	331,6	75,2
2016	77,8	39,0	0,0	0,0	0,3	0,3	1,4	1,0	10,5	7,1	90,0	49,0	287,2	130,9	413,5	134,9	300,9	68,5
2017	74,2	39,1	0,1	0,03	0,4	0,3	1,2	1,1	8,2	6,0	79,2	43,8	264,5	130,8	395,2	135,7	310,1	72,7
2018	72,2	39,3	0,1	0,03	0,3	0,3	0,9	1,0	8,2	5,7	75,9	39,5	249,8	126,0	383,6	148,0	284,2	72,8

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

LXXVIII

Umieralność z powodu Tabela nowotworów złośliwych płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2018.

Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer mortality rates by age groups and sex. Poland 1960-2018. Rates per 100.00 population.

Wiek, płeć Rok	Ogółem		< 20		20 - 29		30 - 39		40 - 49		50 - 59		60 - 69		70 - 79		> 80	
	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.
1960	14,4	3,4	0,2	0,1	0,6	0,4	1,7	1,2	11,7	3,6	48,5	7,2	104,1	16,8	106,4	19,1	50,1	14,1
1970	35,6	6,1	0,2	0,2	0,3	0,1	3,8	0,9	24,0	4,2	89,8	10,9	223,0	25,0	258,6	37,5	159,5	35,1
1980	58,5	9,9	0,0	0,0	0,6	0,4	4,4	0,7	44,2	5,4	154,6	20,1	306,3	37,5	410,0	51,6	228,9	44,6
1990	78,3	14,4	0,0	0,1	0,3	0,5	4,8	1,7	39,5	8,4	208,6	24,2	415,6	52,1	478,6	73,9	355,7	60,9
2000	85,1	20,2	0,0	0,0	0,3	0,2	2,5	1,3	33,7	12,8	146,0	36,2	411,3	61,2	577,4	81,8	416,8	87,3
2003	88,3	23,9	0,0	-	0,2	0,1	2,0	0,1	31,9	12,4	140,5	41,8	397,9	68,4	583,0	96,0	465,1	92,7
2004	89,6	23,6	0,0	0,0	0,2	0,2	2,3	0,6	30,4	12,0	142,7	42,2	390,6	66,3	589,8	89,0	474,8	95,9
2005	89,7	25,1	-	0,0	0,2	0,0	1,7	1,0	29,3	12,9	139,9	44,7	388,7	71,6	573,5	90,7	498,3	99,0
2006	90,4	26,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1,7	1,1	26,7	11,2	139,3	43,7	383,5	78,7	572,6	90,8	487,4	102,5
2007	90,0	28,3	-	-	0,1	0,1	1,9	0,6	25,8	11,3	136,6	49,3	350,6	83,4	582,1	96,4	488,9	106,1
2008	91,7	28,6	-	-	0,1	0,1	1,0	0,7	25,1	10,2	136,4	47,2	347,7	88,3	575,7	98,7	515,7	98,6
2009	89,0	30,2	-	0,0	0,1	0,1	1,0	0,7	21,4	10,8	129,3	48,8	327,2	91,1	559,2	101,4	493,0	103,9
2010	86,9	31,1	0,0	0,0	0,2	0,0	1,1	0,7	17,9	9,1	121,2	49,4	314,4	95,5	536,4	104,1	499,5	103,1
2011	85,6	31,5	0,0	0,0	0,1	0,0	1,0	0,6	18,3	7,2	115,8	50,8	304,0	94,3	514,8	108,1	489,3	97,2
2012	86,8	32,4	0,0	0,0	0,1	0,1	0,8	0,8	15,4	7,5	117,1	45,2	302,9	103,7	515,7	107,6	477,2	100,8
2013	85,8	33,5	-	-	0,1	0,1	0,6	0,7	12,9	6,6	108,2	47,8	304,9	106,0	493,9	110,7	475,2	96,7
2014	85,0	37,0	-	-	0,1	0,1	1,4	0,6	12,5	6,1	98,9	46,9	289,1	119,0	496,0	125,0	487,7	106,5
2015	87,3	37,7	0,0	-	0,1	0,1	0,9	0,6	10,7	5,3	98,9	45,8	296,8	119,3	493,8	128,3	493,9	106,9
2016	87,0	38,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,9	0,7	9,4	5,7	92,8	42,0	295,5	115,9	481,7	138,5	476,9	113,0
2017	83,4	39,5	-	-	0,04	-	1,0	0,5	8,1	5,2	85,7	41,9	273,9	118,6	451,9	140,9	466,1	111,7
2018	84,0	40,7	-	-	0,2	0,0	0,9	0,7	7,3	3,8	70,7	33,6	263,9	120,6	470,6	155,5	502,3	118,5

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXIX

Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - kobiety 2018 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.

Województwa	Zachorowania na nowotwory złośliwe w roku 2018				Zgony na nowotwory złośliwe w roku 2018			
	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.
POLSKA	83.876	423,0	7.815	39,4	46.028	232,1	8.091	40,8
1. Dolnośląskie	7.026	466,5	740	49,1	3.906	259,3	750	49,8
2. Kujawsko- pomorskie	5.211	486,1	557	52,0	2.647	246,9	533	49,7
3. Lubelskie	4.360	398,8	290	26,5	2.260	206,7	354	32,4
4. Lubuskie	1.841	353,2	162	31,1	1.235	237,0	255	48,9
5. Łódzkie	6.112	472,6	578	44,7	3.382	261,5	585	45,2
6. Małopolskie	6.326	362,0	544	31,1	3.628	207,6	514	29,4
7. Mazowieckie	10.221	363,5	902	32,1	6.514	231,7	1180	42,0
8. Opolskie	2.241	439,4	218	42,7	1.160	227,4	182	35,7
9. Podkarpackie	4.411	406,1	284	26,1	1.880	173,1	260	23,9
10. Podlaskie	2.099	346,2	129	21,3	1.318	217,4	212	35,0
11. Pomorskie	5.380	450,4	617	51,7	2.805	234,8	545	45,6
12. Śląskie	10.495	446,3	997	42,4	5.857	249,1	909	38,7
13. Świętokrzyskie	2.902	455,2	224	35,1	1.342	210,5	212	33,3
14. Warmińsko- mazurskie	3.119	426,6	382	52,2	1.616	221,0	319	43,6
15. Wielkopolskie	8.274	461,7	756	42,2	4.338	242,0	789	44,0
16. Zachodnio- pomorskie	3.858	440,9	435	49,7	2.140	244,6	492	56,2

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXX

Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - mężczyźni 2018 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.

Województwa	Zachorowania na nowotwory złośliwe w roku 2018				Zgony na nowotwory złośliwe w roku 2018			
	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.
POLSKA	83.570	449,7	13.445	72,3	55.363	297,9	15.631	84,1
1. Dolnośląskie	6.723	482,0	1.232	88,3	4.582	328,5	1.309	93,8
2. Kujawsko-pomorskie	5.280	523,9	1.037	102,9	3.184	315,9	947	94,0
3. Lubelskie	4.685	455,6	647	62,9	2.919	283,9	877	85,3
4. Lubuskie	1.848	373,9	296	59,9	1.454	294,2	456	92,3
5. Łódzkie	5.584	474,3	981	83,3	3.834	325,7	1.135	96,4
6. Małopolskie	6.399	388,2	1.016	61,6	4.449	269,9	1.138	69,0
7. Mazowieckie	9.278	359,6	1.364	52,9	7.366	285,5	2.199	85,2
8. Opolskie	2.387	499,4	341	71,3	1.337	279,7	310	64,9
9. Podkarpackie	4.735	454,2	608	58,3	2.591	248,5	650	62,3
10. Podlaskie	2.074	359,8	278	48,2	1.686	292,5	506	87,8
11. Pomorskie	5.943	524,2	981	86,5	3.310	291,9	904	79,7
12. Śląskie	10.344	472,6	1.669	76,3	7.045	321,9	1.789	81,7
13. Świętokrzyskie	3.337	549,9	537	88,5	1.866	307,5	551	90,8
14. Warmińsko-mazurskie	2.844	406,2	623	89,0	2.050	292,8	628	89,7
15. Wielkopolskie	8.482	499,4	1.216	71,6	5.131	302,1	1.460	86,0
16. Zachodnio-pomorskie	3.627	438,0	619	74,8	2.559	309,0	772	93,2

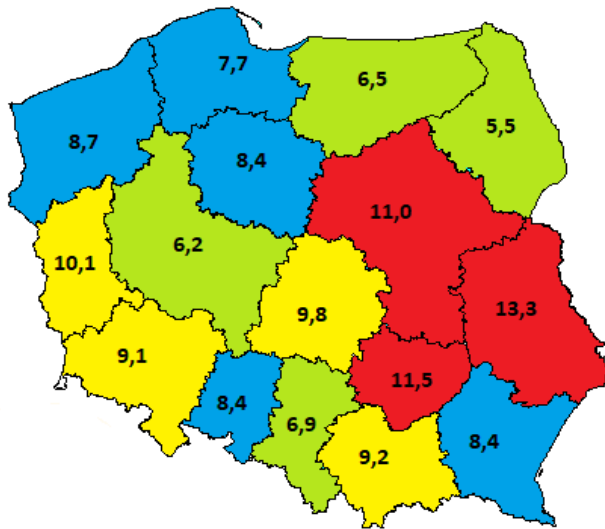
Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXXI

Ludność Polski wg województw, płci i wieku – stan na 30 VI 2020 rok.
Population by sex, age groups and voivodeships. Poland 30 VI 2020.

Województwa voivodships	Ogółem total	Mężcz. male	Kobiety female	Miasto urban	Wieś rural	Grupy wieku/ age groups				
						0 – 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65 <
POLSKA	38.354173	18.551702	19.802471	23.001184	15.352989	5.884069	1.798052	13.608196	10.005400	7.058456
1. Dolnośląskie	2.898525	1.393553	1.504972	1.980238	918287	423511	124122	1.033900	755072	561920
2. Kujawsko- pomorskie	2.069273	1.002719	1.066554	1.216455	852818	312970	100843	734093	547610	373757
3. Lubelskie	2.103342	1.019386	1.083956	976867	1.126475	308854	103160	743304	550659	397365
4. Lubuskie	1.010177	491384	518793	655126	355051	154171	47611	361380	265446	181569
5. Łódzkie	2.448713	1.166646	1.282067	1.528771	919942	351734	109129	834321	652645	500884
6. Małopolskie	3.413931	1.657004	1.756927	1644396	1.769535	551484	168093	1.242776	862684	588894
7. Mazowieckie	5.428031	2.597574	2.830457	3.499449	1.928582	894259	251743	1.927248	1.356428	998353
8. Opolskie	980771	474178	506593	521632	459139	131951	42289	341862	276688	187981
9. Podkarpackie	2.125901	1.041069	1.084832	881092	1.244809	322032	108051	777765	552297	365756
10. Podlaskie	1.176576	573322	603254	716075	460501	172576	56015	417855	317762	212368
11. Pomorskie	2.346717	1.142321	1.204396	1.486908	859809	394689	115037	844028	589011	403952
12. Śląskie	4.508078	2.172329	2.335749	3.450542	1.057536	655759	195603	1.549520	1.226612	880584
13. Świętokrzyskie	1.230044	599632	630412	559400	670644	168868	57246	427915	329408	246607
14. Warmińsko- mazurskie	1.420514	694815	725699	840464	580050	216938	70833	510442	381356	240945
15. Wielkopolskie	3.500361	1.702955	1.797406	1.885853	1.614508	579380	170165	1.264459	888225	598132
16. Zachodnio- pomorskie	1.693219	822815	870404	1.157916	535303	244893	78112	597328	453497	319389

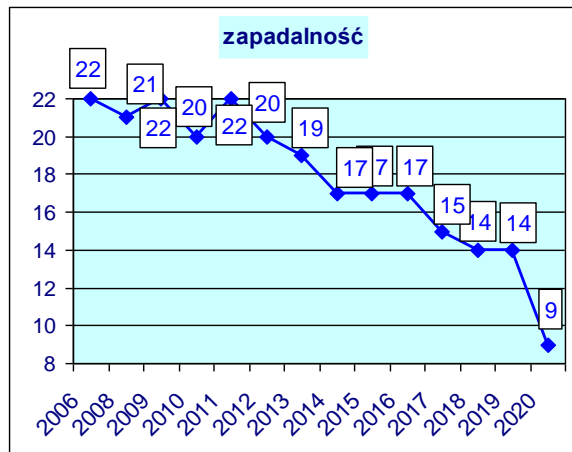
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w Polsce w 2020r.

Powierzchnia w km ²	312.705
Ludność 30 VI 2020	38.354.173
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	55 230

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	95,2%
z kontaktów	2,5%
w badaniach profilaktycznych	1,1%
w innych badaniach	1,2%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	3388
współczynnik zapadalności	8,8
w tym:	
nowe zachorowania - liczba	2.912
współczynnik	7,6
wznowy - liczba	476
współczynnik	1,2
gruźlica płuc - liczba	3.237
współczynnik	8,4
gruźlica pozapłucna - liczba	151
współczynnik	0,4
% ogółu zachorowań	4,5%

zachorowania wśród dzieci

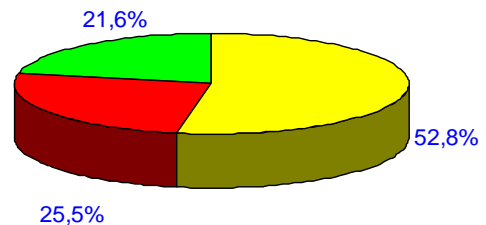
liczba	39
współczynnik	0,7

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	2655
współczynnik	6,9
% ogółu zachorowań	78,4%
w tym:	
gruźlica płuc - liczba	2573
współczynnik	6,7
% ogółu gruźlicy płuc	79,5%
gruźlica pozapłucna - liczba	82
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	54,3%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	104
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	40

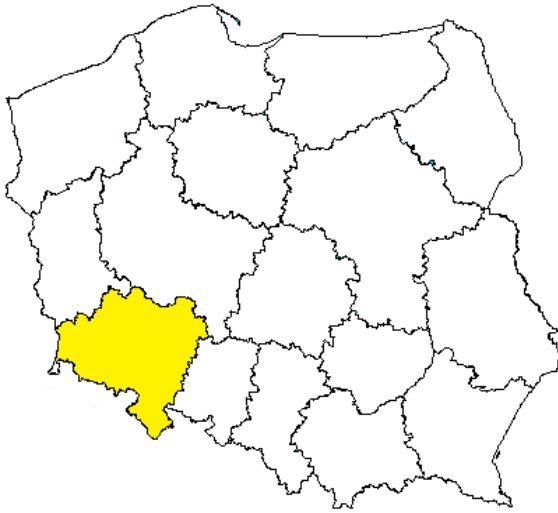
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	456
współczynnik	1,2

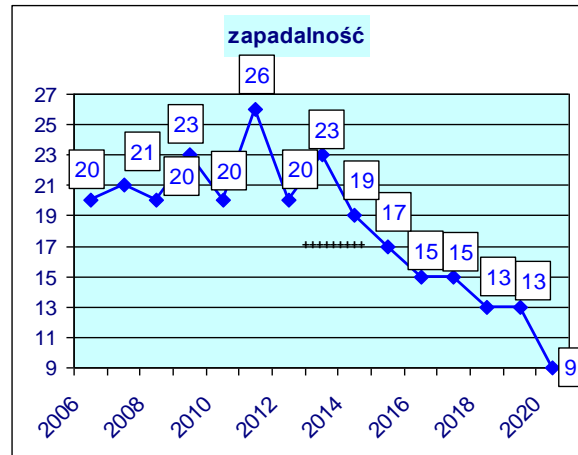
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. dolnośląskim w 2020r.

Powierzchnia w km2 19.947
 Ludność 30 VI 2020 2 898 525
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r. 60 562

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	95,3
z kontaktów	3,5
w badaniach profilaktycznych	0,4
w innych badaniach	0,8

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	265
współczynnik zapadalności	9,1
miejsce w rankingu	10
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	227
współczynnik	7,8
wznowy - liczba	38
współczynnik	1,3
gruźlica płuc - liczba	256
współczynnik	8,8
gruźlica pozapłucna - liczba	9
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	3,4%

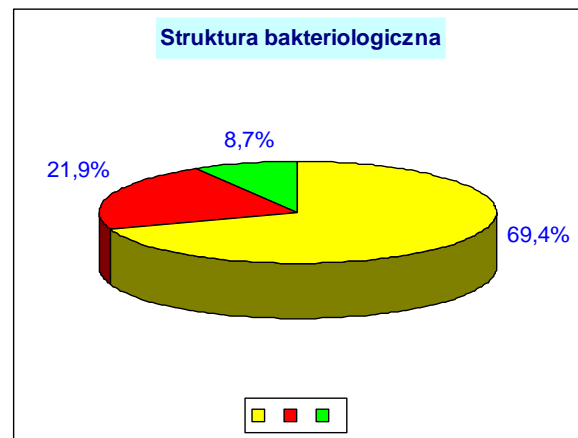
zachorowania wśród dzieci

liczba	2
współczynnik	0,5

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	242
współczynnik	8,3
% ogółu zachorowań	91,3%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	238
współczynnik	8,2
% ogółu gruźlicy płuc	93,0%
miejsce w rankingu	2
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	44,4%

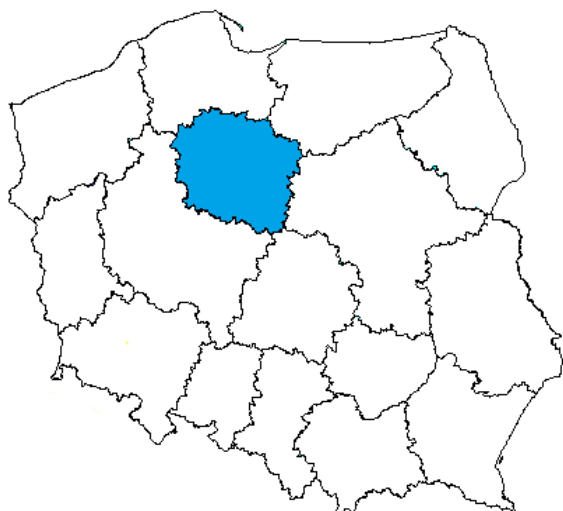
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	20
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	3

Umieralność - 2019

liczba	37
współczynnik	1,3

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. kujawsko-pomorskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	17.971
Ludność 30 VI 2020	2 069 273
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	44 854

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	173
współczynnik zapadalności	8,4
miejsce w rankingu	6
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	147
współczynnik	7,1
wznowy - liczba	26
współczynnik	1,3
gruźlica płuc - liczba	168
współczynnik	8,1
gruźlica pozapłucna - liczba	5
współczynnik	0,2
% ogółu zachorowań	2,9%

zachorowania wśród dzieci

liczba	1
współczynnik	0,3

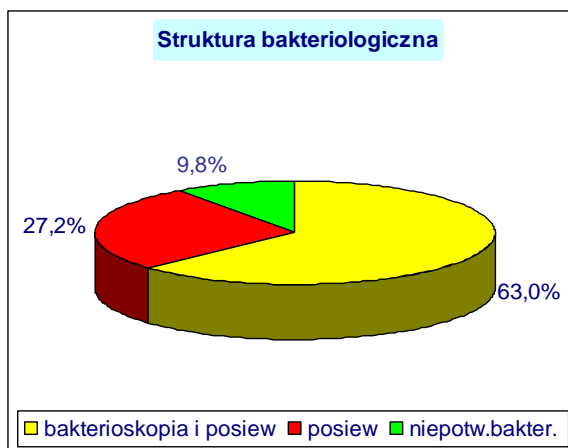
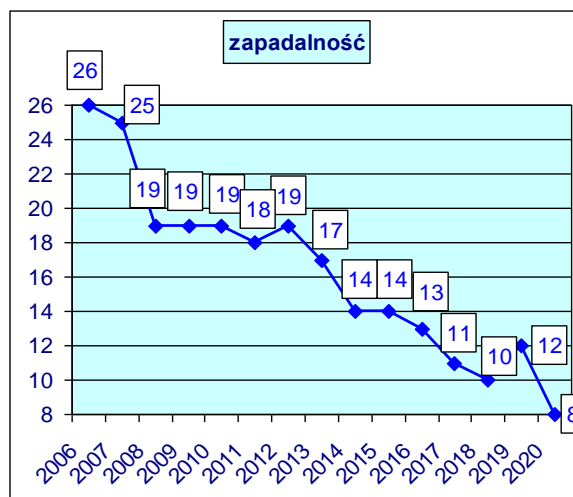
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	156
współczynnik	7,5
% ogółu zachorowań	90,2%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	152
współczynnik	7,3
% ogółu gruźlicy płuc	90,5%
miejsce w rankingu	3
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	80,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	9
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	2

Wykrywanie gruźlicy płuc

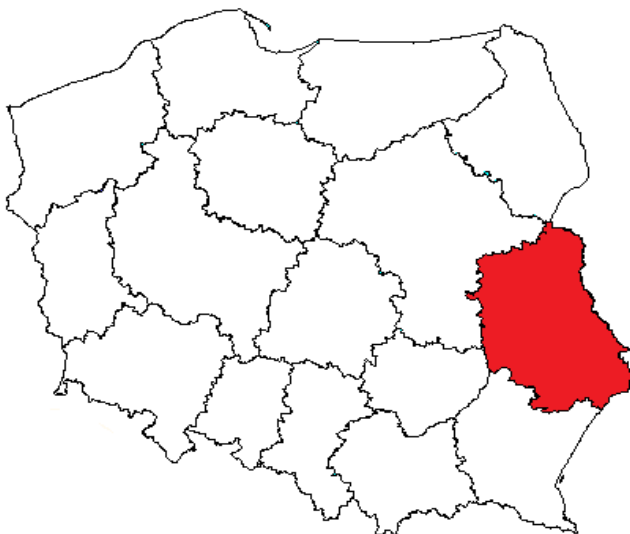
z objawów	92,3
z kontaktów	5,4
w badaniach profilaktycznych	1,2
w innych badaniach	1,2

Umieralność - 2019

liczba	19
współczynnik	0,9

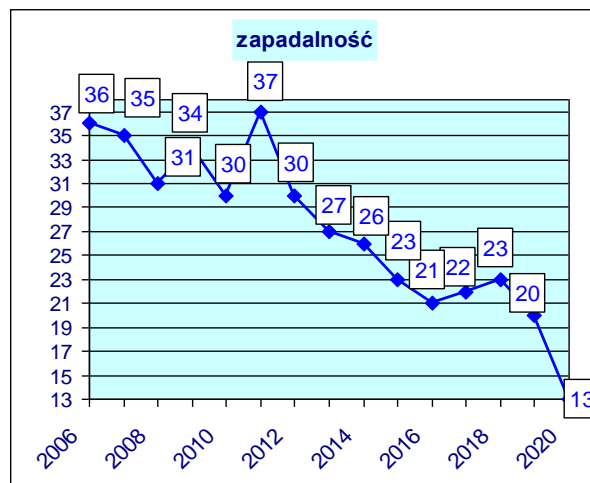
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. lubelskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	25.123
Ludność 30 VI 2020	2 103 342
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	37 458

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	95,9
z kontaktów	2,6
w badaniach profilaktycznych	0,7
w innych badaniach	0,7

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	280
współczynnik zapadalności	13,3
miejsce w rankingu	16
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	242
współczynnik	11,5
wznovy - liczba	38
współczynnik	1,8
gruźlica płuc - liczba	268
współczynnik	12,7
gruźlica pozapłucna - liczba	12
współczynnik	0,6
% ogółu zachorowań	4,3%

zachorowania wśród dzieci

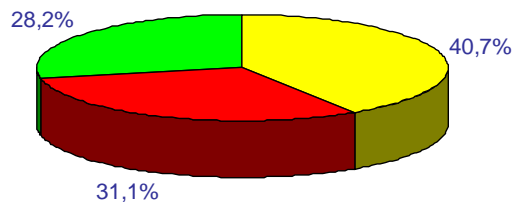
liczba	1
współczynnik	0,3

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	201
współczynnik	9,6
% ogółu zachorowań	71,8%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	196
współczynnik	9,3
% ogółu gruźlicy płuc	73,1%
miejsce w rankingu	12
gruźlica pozapłucna - liczba	5
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	41,7%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	4
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

Struktura bakteriologiczna

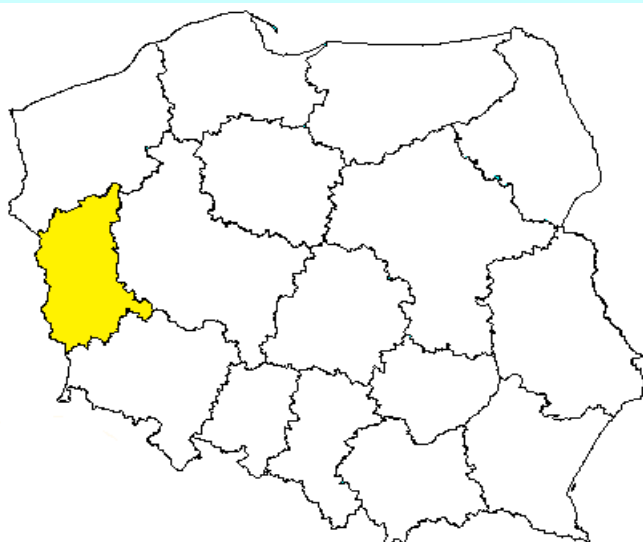

■ bakterioskopia i posiew ■ posiew ■ niepotw.bakter.

Umieralność - 2019

liczba	23
współczynnik	1,1

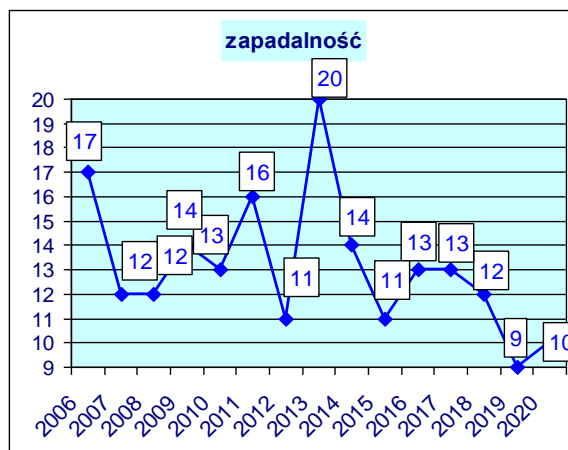
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. lubuskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	13.988
Ludność 30 VI 2020	1 010 177
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	45 443

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	93,8
z kontaktów	3,1
w badaniach profilaktycznych	3,1
w innych badaniach	0,0

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	102
współczynnik zapadalności	10,1
miejsce w rankingu	13

w tym:

nowe zachorowania - liczba	93
współczynnik	9,2
wznovy - liczba	9
współczynnik	0,9
gruźlica płuc - liczba	97
współczynnik	9,6
gruźlica pozapłucna - liczba	5
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	4,9%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

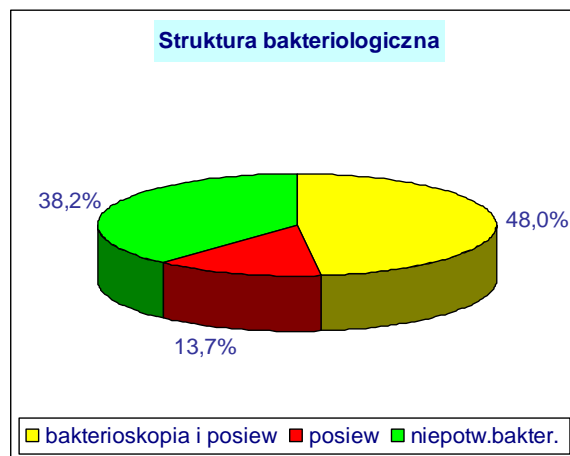
ogółem liczba	63
współczynnik	6,2
% ogółu zachorowań	61,8%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	62
współczynnik	6,1
% ogółu gruźlicy płuc	63,9%
miejsce w rankingu	15
gruźlica pozapłucna - liczba	1
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	20,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	-
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

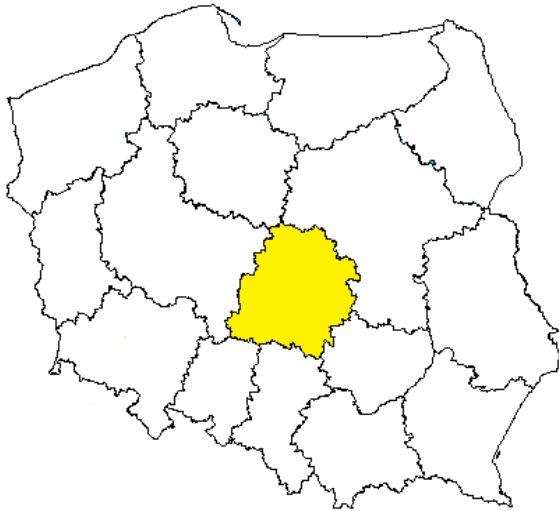
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	15
współczynnik	1,5

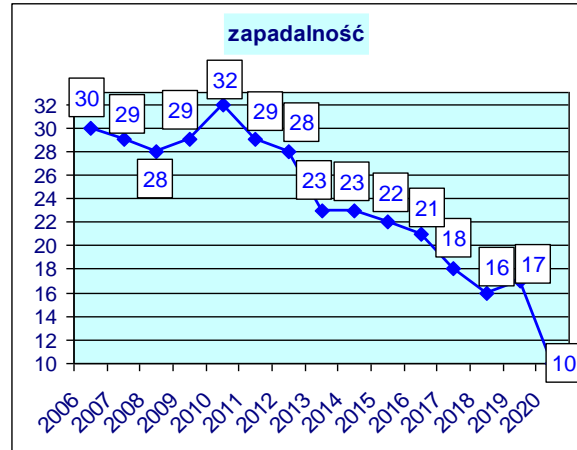
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. łódzkim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	18.219
Ludność 30 VI 2020	2 448 713
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	51 397

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	96,9
z kontaktów	2,2
w badaniach profilaktycznych	0,0
w innych badaniach	0,9

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	241
współczynnik zapadalności	9,8
miejsce w rankingu	12
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	212
współczynnik	8,7
wznowy - liczba	29
współczynnik	1,2
gruźlica płuc - liczba	229
współczynnik	9,4
gruźlica pozapłucna - liczba	12
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	5,0%

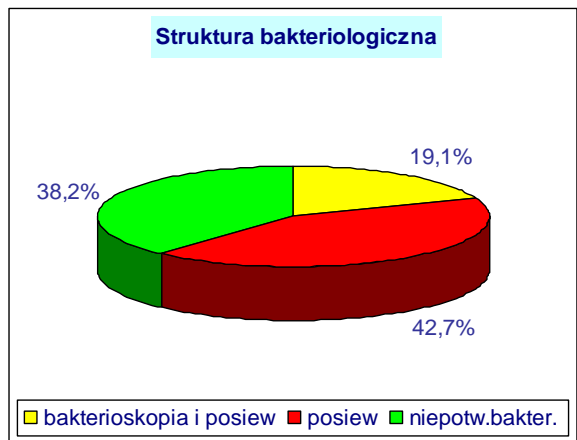
zachorowania wśród dzieci

liczba	1
współczynnik	0,3

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	149
współczynnik	6,1
% ogółu zachorowań	61,8%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	146
współczynnik	6,0
% ogółu gruźlicy płuc	63,8%
miejsce w rankingu	16
gruźlica pozapłucna - liczba	3
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	25,0%

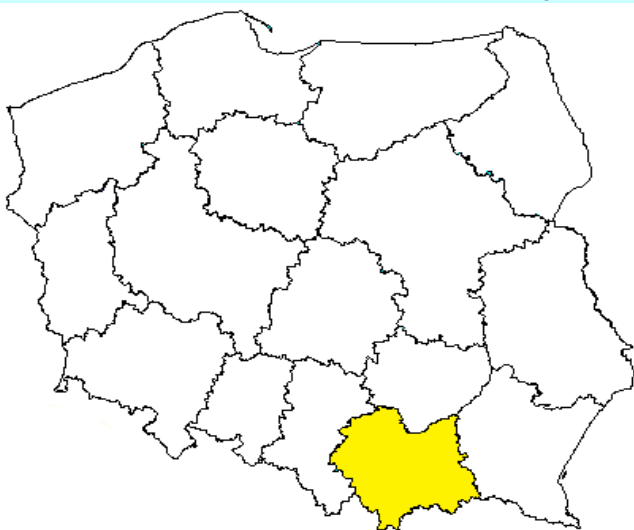
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	9
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

Umieralność - 2019

liczba	36
współczynnik	1,5

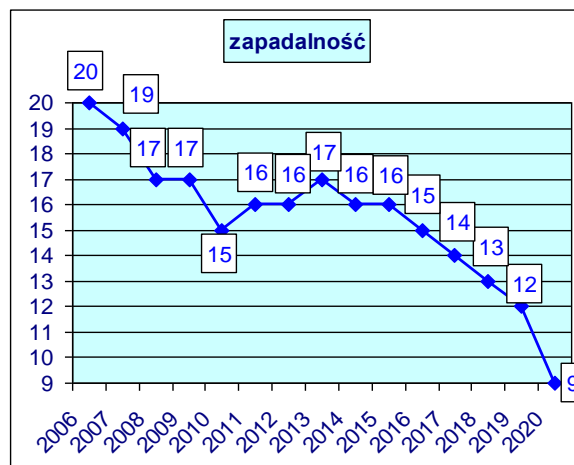
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. małopolskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	15.183
Ludność 30 VI 2020	3 413 931
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	50 861

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	93,0
z kontaktów	3,0
w badaniach profilaktycznych	3,0
w innych badaniach	1,0

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	314
współczynnik zapadalności	9,2
miejsce w rankingu	11
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	278
współczynnik	8,1
wznowy - liczba	36
współczynnik	1,1
gruźlica płuc - liczba	299
współczynnik	8,8
gruźlica pozapłucna - liczba	15
współczynnik	0,4
% ogółu zachorowań	4,8%

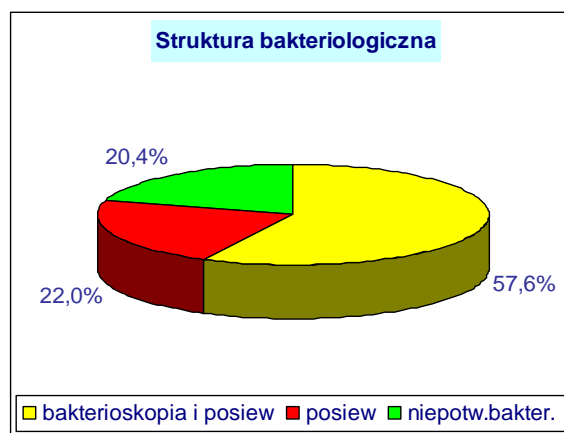
zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	250
współczynnik	7,3
% ogółu zachorowań	79,6%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	243
współczynnik	7,1
% ogółu gruźlicy płuc	81,3%
miejsce w rankingu	8
gruźlica pozapłucna - liczba	7
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	46,7%

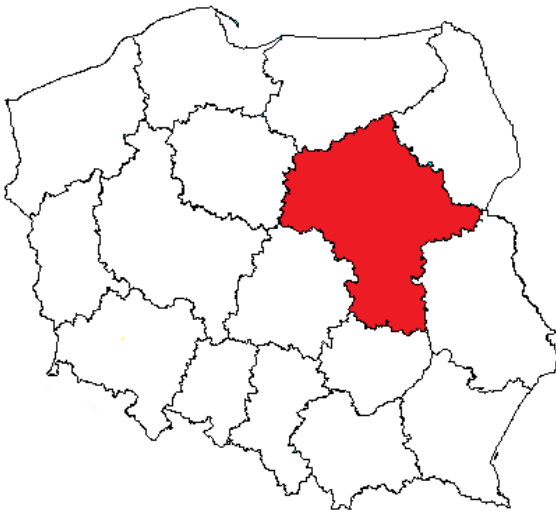
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	16
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	6

Umieralność - 2019

liczba	36
współczynnik	1,1

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. mazowieckim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	35.559
Ludność 30 VI 2020	5 428 031
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	46 780

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	599
współczynnik zapadalności	11,0
miejsce w rankingu	14

w tym:

nowe zachorowania - liczba	503
współczynnik	9,3
wznowy - liczba	96
współczynnik	1,8
gruźlica płuc - liczba	570
współczynnik	10,5
gruźlica pozapłucna - liczba	29
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	4,8%

zachorowania wśród dzieci

liczba	16
współczynnik	1,8

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	463
współczynnik	8,5
% ogółu zachorowań	77,3%

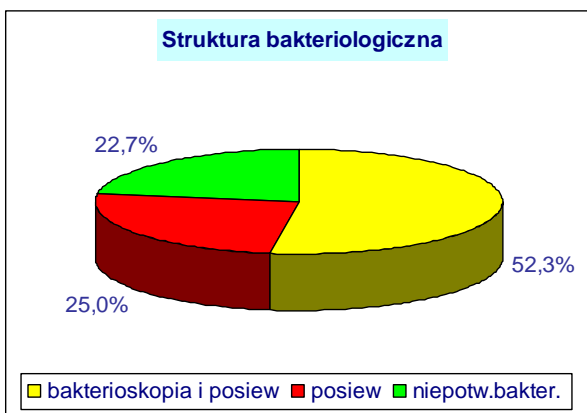
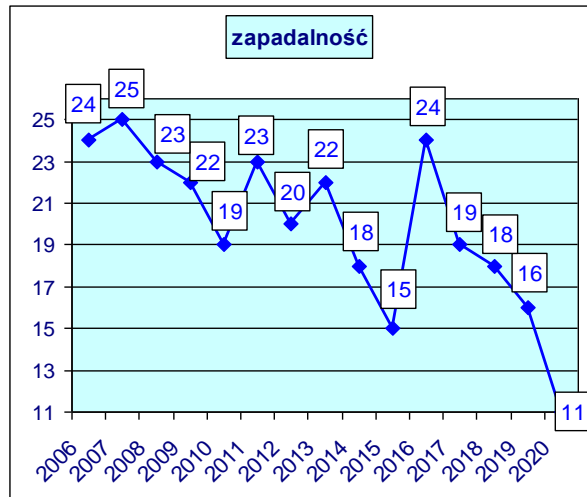
w tym:

gruźlica płuc - liczba	446
współczynnik	8,2
% ogółu gruźlicy płuc	78,2%
miejsce w rankingu	9
gruźlica pozapłucna - liczba	17
współczynnik	0,3
% gruźlicy pozapłucnej	58,6%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	19
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	18

Wykrywanie gruźlicy płuc

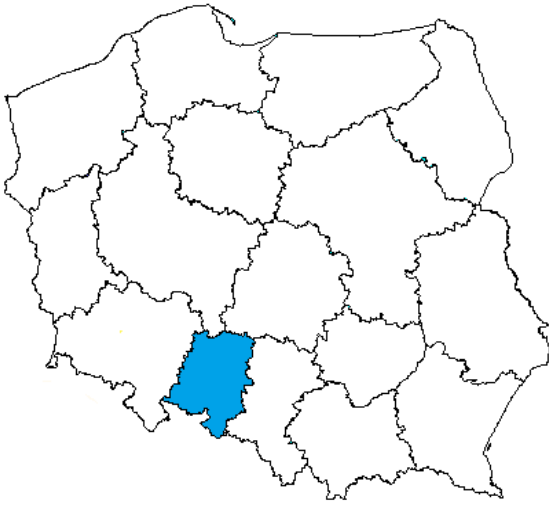
z objawów	93,5
z kontaktów	3,7
w badaniach profilaktycznych	1,9
w innych badaniach	0,9

Umieralność - 2019

liczba	52
współczynnik	1

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. opolskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	9.412
Ludność 30 VI 2020	980 771
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	43 879

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	82
współczynnik zapadalności	8,4
miejsce w rankingu	7
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	70
współczynnik	7,1
wznowy - liczba	12
współczynnik	1,2
gruźlica płuc - liczba	79
współczynnik	8,1
gruźlica pozapłucna - liczba	3
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	3,7%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

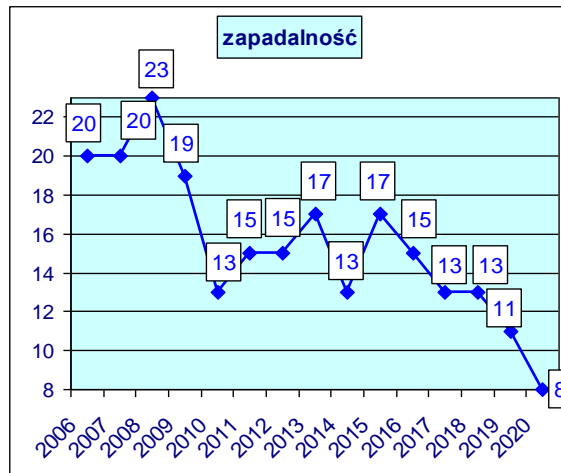
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	68
współczynnik	6,9
% ogółu zachorowań	82,9%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	68
współczynnik	6,9
% ogółu gruźlicy płuc	86,1%
miejsce w rankingu	5
gruźlica pozapłucna - liczba	-
współczynnik	-
% gruźlicy pozapłucnej	-

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	-
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

Wykrywanie gruźlicy płuc

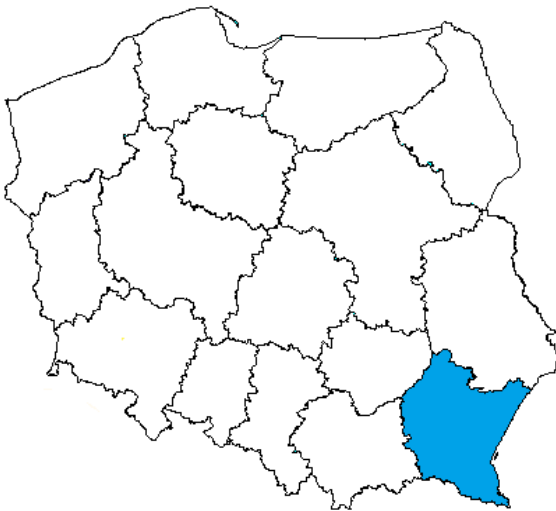
z objawów	96,2
z kontaktów	1,3
w badaniach profilaktycznych	1,3
w innych badaniach	1,3

Umieralność - 2019

liczba	12
współczynnik	1,2

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. podkarpackim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	17.846
Ludność 30 VI 2020	2 125 901
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	39 019

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	179
współczynnik zapadalności	8,4
miejsce w rankingu	8
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	143
współczynnik	6,7
wznowy - liczba	36
współczynnik	1,7
gruźlica płuc - liczba	172
współczynnik	8,1
gruźlica pozapłucna - liczba	7
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	3,9%

zachorowania wśród dzieci

liczba	2
współczynnik	0,6

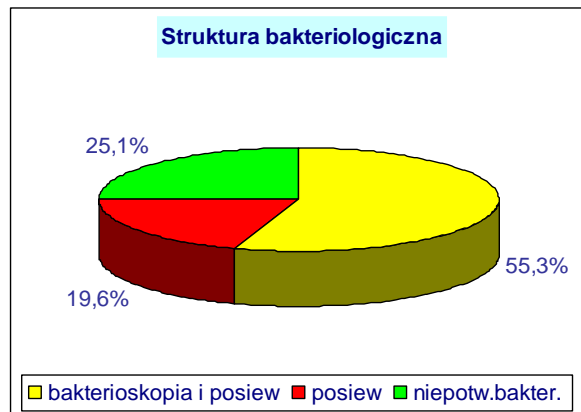
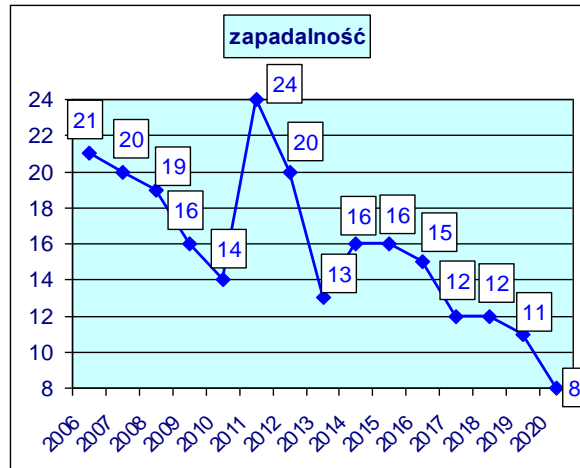
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	134
współczynnik	6,3
% ogółu zachorowań	74,9%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	130
współczynnik	6,1
% ogółu gruźlicy płuc	75,6%
miejsce w rankingu	11
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	57,1%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	13
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	5

Wykrywanie gruźlicy płuc

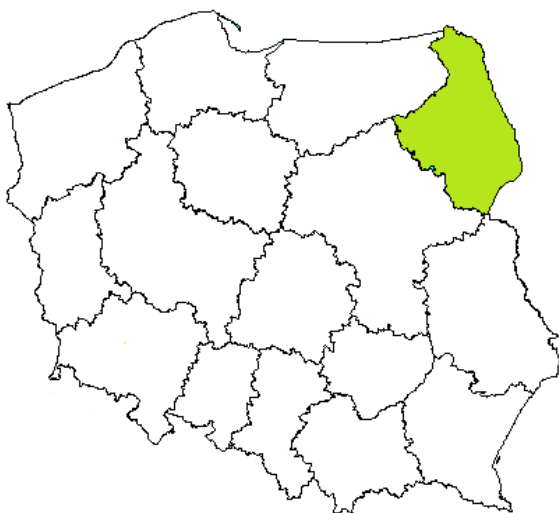
z objawów	94,8
z kontaktów	1,2
w badaniach profilaktycznych	1,2
w innych badaniach	2,9

Umieralność - 2019

liczba	20
współczynnik	0,9

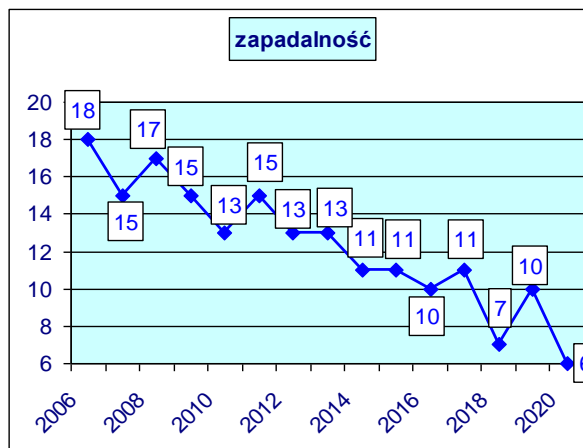
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. podlaskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	20.187
Ludność 30 VI 2020	1 176 576
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	39 622

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	89,2
z kontaktów	6,2
w badaniach profilaktycznych	-
w innych badaniach	4,6

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	65
współczynnik zapadalności	5,5
miejsce w rankingu	1
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	57
współczynnik	4,8
wznowy - liczba	8
współczynnik	0,7
gruźlica płuc - liczba	65
współczynnik	5,5
gruźlica pozapłucna - liczba	-
współczynnik	-
% ogółu zachorowań	-

zachorowania wśród dzieci

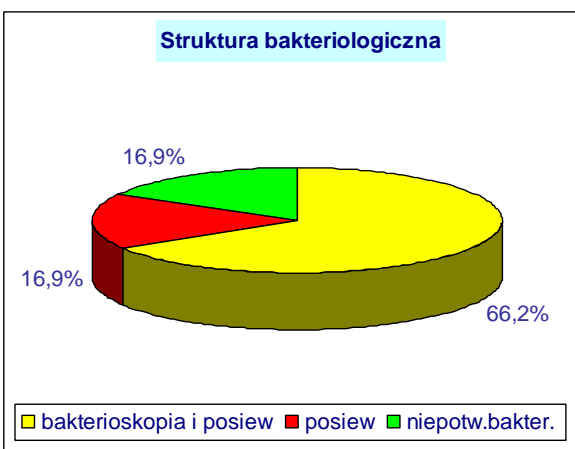
liczba	6
współczynnik	3,5

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	54
współczynnik	4,6
% ogółu zachorowań	83,1%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	54
współczynnik	4,6
% ogółu gruźlicy płuc	83,1%
miejsce w rankingu	6
gruźlica pozapłucna - liczba	-
współczynnik	-
% gruźlicy pozapłucnej	-

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	1
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	0

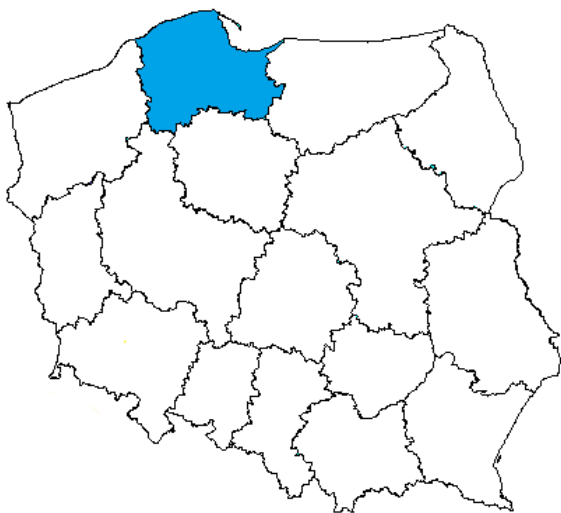
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	8
współczynnik	0,7

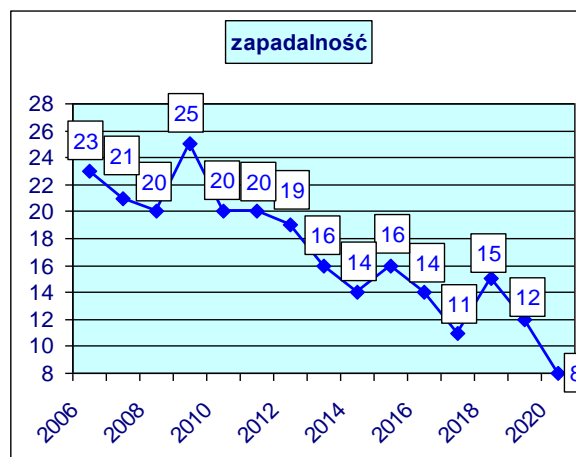
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. pomorskim w 2020r.

Powierzchnia w km2	18.323
Ludność 30 VI 2020	2 346 717
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	53 669

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	98,9
z kontaktów	1,1
w badaniach profilaktycznych	-
w innych badaniach	-

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	180
współczynnik zapadalności	7,7
miejsce w rankingu	5
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	155
współczynnik	6,6
wznowy - liczba	25
współczynnik	1,1
gruźlica płuc - liczba	174
współczynnik	7,4
gruźlica pozapłucna - liczba	6
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	3,3%

zachorowania wśród dzieci

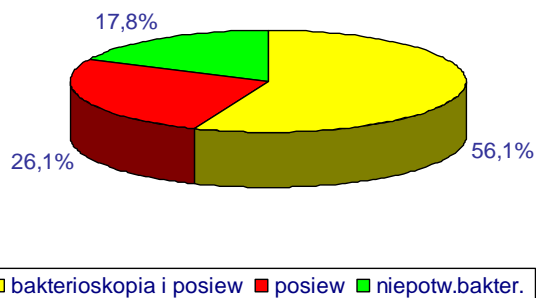
liczba	4
współczynnik	1,0

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	148
współczynnik	6,3
% ogółu zachorowań	82,2%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	144
współczynnik	6,1
% ogółu gruźlicy płuc	82,8%
miejsce w rankingu	7
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	66,7%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	-
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

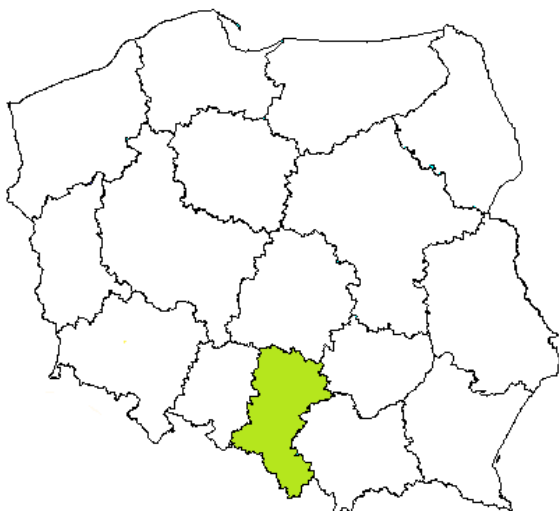
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	25
współczynnik	1,1

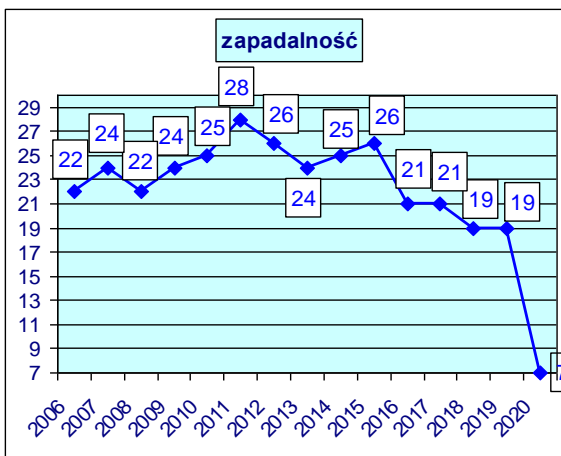
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. śląskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	12.333
Ludność 30 VI 2020	4 508 078
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	57 384

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	96,0
z kontaktów	0,7
w badaniach profilaktycznych	0,7
w innych badaniach	2,7

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	309
współczynnik zapadalności	6,9
miejsce w rankingu	4
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	260
współczynnik	5,8
wznowy - liczba	49
współczynnik	1,1
gruźlica płuc - liczba	297
współczynnik	6,6
gruźlica pozapłucna - liczba	12
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	3,9%

zachorowania wśród dzieci

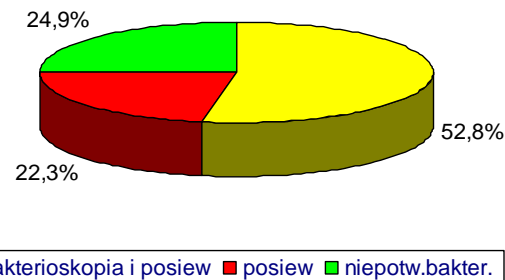
liczba	1
współczynnik	0,2

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	232
współczynnik	5,1
% ogółu zachorowań	75,1%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	226
współczynnik	5,0
% ogółu gruźlicy płuc	76,1%
miejsce w rankingu	10
gruźlica pozapłucna - liczba	6
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	50,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	4
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	0

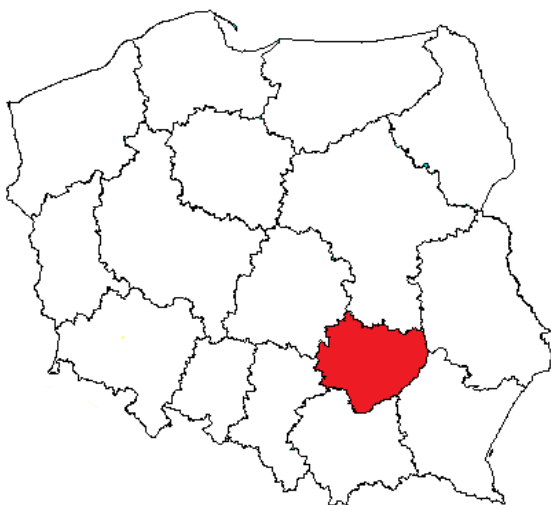
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	91
współczynnik	2,0

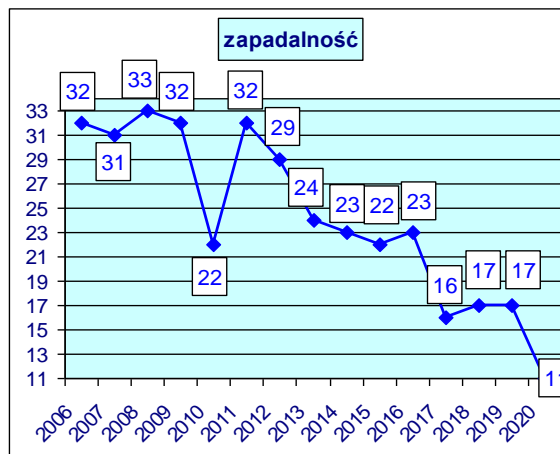
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. świętokrzyskim w 2020r.

Powierzchnia w km2	11.710
Ludność 30 VI 2020	1 230 044
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	39 926

Wykrywanie gruźlicy płuc

Z objawów	97,6
Z kontaktów	0,8
w badaniach profilaktycznych	-
w innych badaniach	1,6

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	141
współczynnik zapadalności	11,5
miejsce w rankingu	15

w tym:

nowe zachorowania - liczba	121
współczynnik	9,8
wznowy - liczba	20
współczynnik	1,6
gruźlica płuc - liczba	123
współczynnik	10,0
gruźlica pozapłucna - liczba	18
współczynnik	1,5
% ogółu zachorowań	12,8%

zachorowania wśród dzieci

liczba	3
współczynnik	1,8

Zapadalność potw. bakteriologicznie

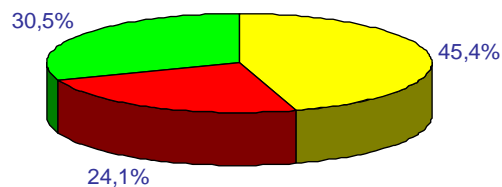
ogółem liczba	98
współczynnik	8,0
% ogółu zachorowań	69,5%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	85
współczynnik	6,9
% ogółu gruźlicy płuc	69,1%
miejsce w rankingu	14
gruźlica pozapłucna - liczba	13
współczynnik	1,1
% gruźlicy pozapłucnej	72,2%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	1
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

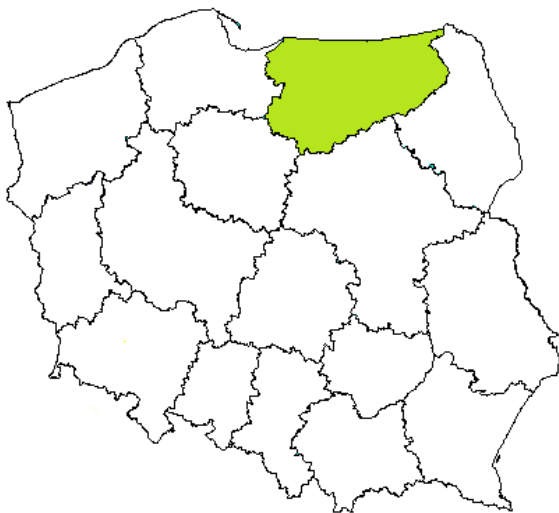
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	24
współczynnik	1,9

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. warmińsko-mazurskim w 2020r.

Powierzchnia w km ²	24.173
Ludność 30 VI 2020	1 420 514
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	38 094

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	93
współczynnik zapadalności	6,5
miejsce w rankingu	3
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	82
współczynnik	5,8
wznowy - liczba	11
współczynnik	0,8
gruźlica płuc - liczba	86
współczynnik	6,1
gruźlica pozapłucna - liczba	7
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	7,5%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

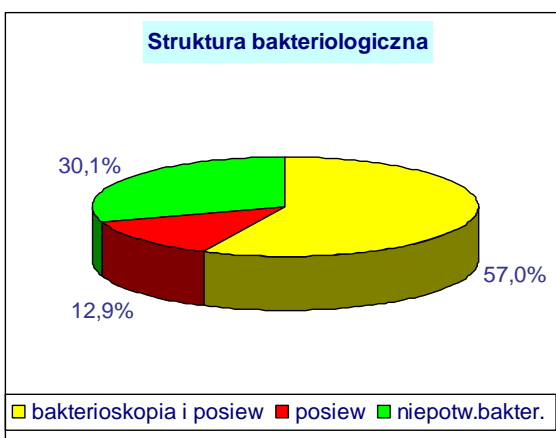
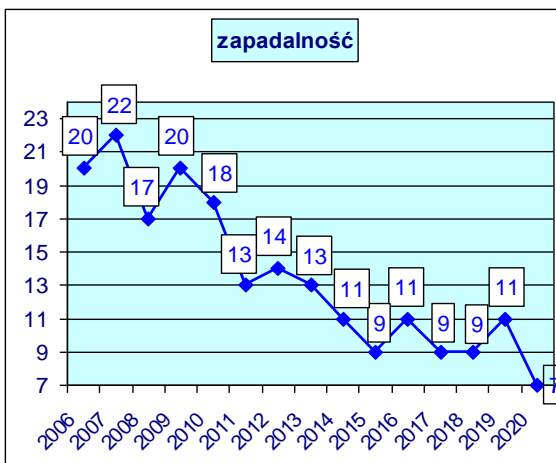
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	65
współczynnik	4,6
% ogółu zachorowań	69,9%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	61
współczynnik	4,3
% ogółu gruźlicy płuc	70,9%
miejsce w rankingu	13
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,3
% gruźlicy pozapłucnej	57,1%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	2
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

Wykrywanie gruźlicy płuc

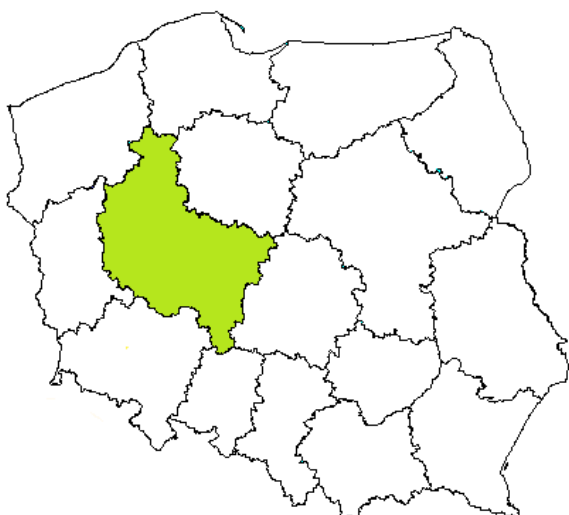
z objawów	98,8
z kontaktów	1,2
w badaniach profilaktycznych	-
w innych badaniach	-

Umieralność - 2019

liczba	17
współczynnik	1,2

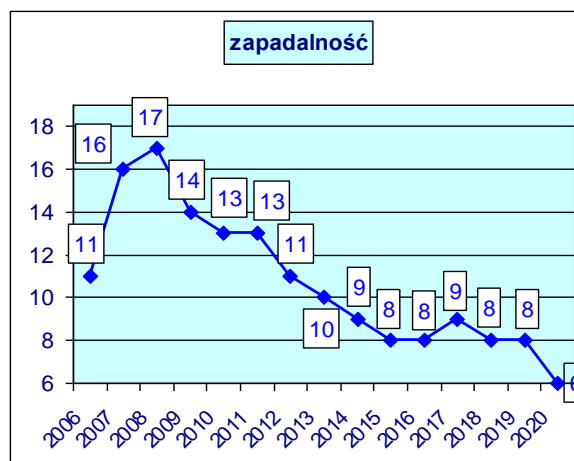
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. wielkopolskim w 2020r.

Powierzchnia w km² 29.826
 Ludność 30 VI 2020 3 500 361
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r. 59 643

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	97,1
z kontaktów	1,9
w badaniach profilaktycznych	0,5
w innych badaniach	0,5

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	217
współczynnik zapadalności	6,2
miejsce w rankingu	2

w tym:

nowe zachorowania - liczba	194
współczynnik	5,5
wznowy - liczba	23
współczynnik	0,7
gruźlica płuc - liczba	207
współczynnik	5,9
gruźlica pozapłucna - liczba	10
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	4,6%

zachorowania wśród dzieci

liczba	1
współczynnik	0,2

Zapadalność potw. bakteriologicznie

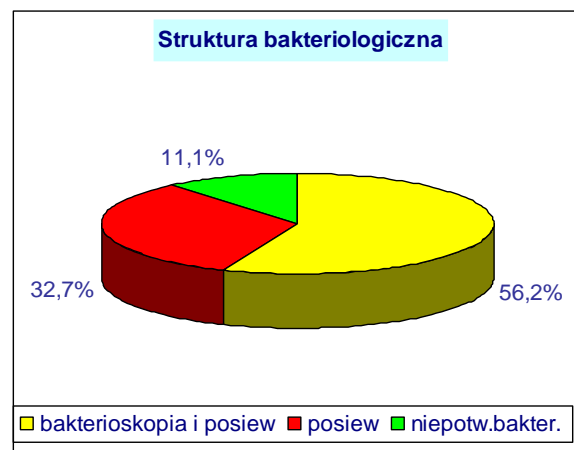
ogółem liczba	193
współczynnik	5,5
% ogółu zachorowań	88,9%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	184
współczynnik	5,3
% ogółu gruźlicy płuc	88,9%
miejsce w rankingu	4
gruźlica pozapłucna - liczba	9
współczynnik	0,3
% gruźlicy pozapłucnej	90,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy -
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością -

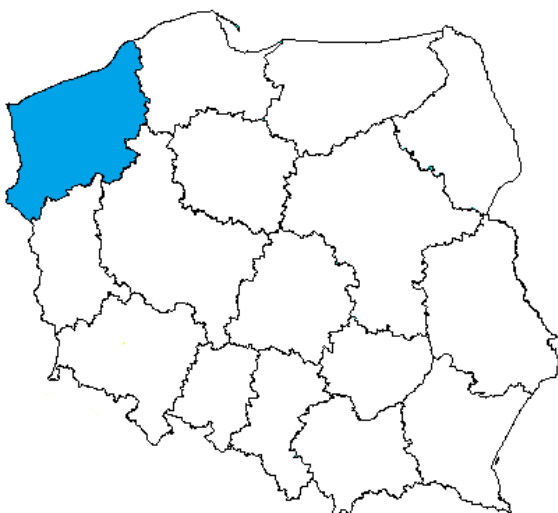
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2019

liczba	18
współczynnik	0,5

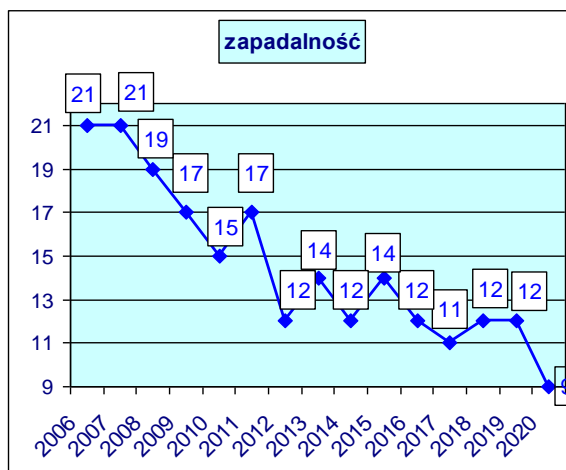
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. zachodnio-pomorskim w 2020r.

Powierzchnia w km2	22.905
Ludność 30 VI 2020	1 693 219
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2018r.	45 949

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	95,9
z kontaktów	0,7
w badaniach profilaktycznych	1,4
w innych badaniach	2,0

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	148
współczynnik zapadalności	8,7
miejsce w rankingu	9

w tym:

nowe zachorowania - liczba	128
współczynnik	7,6
wznowy - liczba	20
współczynnik	1,2
gruźlica płuc - liczba	147
współczynnik	8,7
gruźlica pozapłucna - liczba	1
współczynnik	0,1
% ogółu zachorowań	0,7%

zachorowania wśród dzieci

liczba	1
współczynnik	0,4

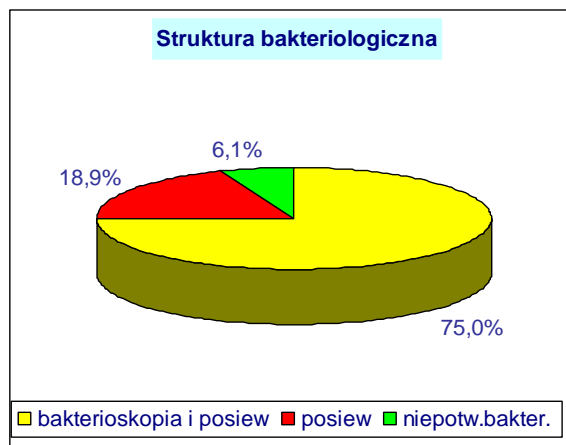
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	139
współczynnik	8,2
% ogółu zachorowań	93,9%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	138
współczynnik	8,2
% ogółu gruźlicy płuc	93,9%
miejsce w rankingu	1
gruźlica pozapłucna - liczba	1
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	100,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	6
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	3

Umieralność - 2019

liczba	23
współczynnik	1,4

WOJEWÓDZKIE STACJE SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNE

<p>1. DOLNOŚLĄSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Skłodowskiej Curie 73/77, 50-396 WROCŁAW tel. 71/328-30-41 do 49, fax (71) 328-35-92</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jacek Klakočar</p>	<p>2. KUJAWSKO-POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Kujawska 4, 85-031 BYDGOSZCZ tel. 52/376-18-00, fax (52) 345-98-40</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Wojciech Koper</p>
<p>3. LUBELSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Pielęgniarek 6, 20-708 LUBLIN tel. 81/743-42-72 do 75, fax 81-743-46-86</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Maria Jolanta Korniszuk</p>	<p>4. LUBUSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Mickiewicza 12 b, 66-400 GORZÓW WLKP. tel. 95/722-60-57, fax 95-722-46-52</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Dorota Konaszczuk</p>
<p>5. ŁÓDZKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Wodna 40, 90-046 ŁÓDŹ tel. 42/253-62-00, fax 42-253-62-19</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Urszula Sztuka-Polińska</p>	<p>6. MAŁOPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Prądnicka 76, 31-202 KRAKÓW tel. 12/25-49-555, fax 12-416-20-93</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jarosław Foremny</p>
<p>7. MAZOWIECKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Żelazna 79, 00-875 WARSZAWA tel. 22/620-90-01 do 06, fax 22-624-82-09</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Przemysław Rządziejewicz</p>	<p>8. OPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Mickiewicza 1, 45-367 OPOLE tel. 77/442-69-00, fax 77-442-69-04</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Anna Matejuk</p>
<p>9. PODKARPACKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Wierzbowa 16, 35-310 RZESZÓW tel. 17/852-21-11, fax 17-852-22-92</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Adam Sidor</p>	<p>10. PODLASKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Legionowa 8, 15-099 BIAŁYSTOK tel. 85/740-85-40, 85-740-48-99</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Ewa Jakubowicz</p>
<p>11. POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Dębniaki 4, 80-211 GDAŃSK tel. 58/344-73-00, fax 58-520-32-53</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Maciej Merksiz</p>	<p>12. ŚLĄSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Raciborska 39, 40-957 KATOWICE tel. 32/351-23-00, 32-351-23-18</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Grzegorz Hudzik</p>
<p>13. ŚWIĘTOKRZYSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Jagiellońska 68, 25-734 KIELCE tel. 41/351-23-00, fax 41-345-18-73</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jarosław Ciura</p>	<p>14. WARMIŃSKO-MAZURSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Żołnierska 16, 10-560 OLSZTYN tel. 89/824-83-00, fax 89-527-97-88</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Janusz Dzisko</p>
<p>15. WIELKOPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Noskowskiego 23, 61-705 POZNAŃ tel. 61/854-48-00, fax 61-852-50-03</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jadwiga Kuczma-Napierała</p>	<p>16. ZACHODNIO-POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Spedytorska 6/7, 70-632 SZCZECIN tel. 91/462-40-60, fax 91-462-46-40</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Małgorzata Domagała-Dobrzycka</p>

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc

01-138 Warszawa, ul. Płocka 26, tel. (22) 43-12-100 (centrala)

Dyrektor: Dr hab. n. med. prof. nadzw. Stefan Wesołowski
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. nauki: prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć
tel.: 43-12-158, fax: 43-12-358

Z-ca dyrektora ds. lecznictwa: lek. med. Wojciech Skorupa
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. techniczno-administracyjnych.: Mgr inż. Marek Marszałkowski
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. zarządzania i organizacji.: Mgr Małgorzata Pacuszka
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc:

Prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke,

Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą:

Kierownik Zakładu:

Dr hab. n. med. prof. nadzw. Maria Korzeniewska-Koseła tel. 43-12-123, fax: 43-12-423

- rejestracja nowych zachorowań tel. 43-12-180

- sprawozdania MZ-13, wyniki leczenia tel: 43-12-153

Zakład Mikrobiologii:

Kierownik Zakładu: Prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć, tel/fax.: 43-12-182

Zakład Fizjopatologii Oddychania:

Kierownik Zakładu: Dr hab. n. med. prof. nadzw. Stefan Wesołowski, tel: 43-12-223, fax: 43-12-426

I Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Witold Tomkowski, tel.: 43-12-143, fax: 43-12-443

II Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Paweł Śliwiński, tel.: 43-12-144, fax: 43-12-454

III Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Roszkowski-Śliż, tel.: 43-12-108, fax: 43-12-408

Klinika Chirurgii

Kierownik Kliniki - Prof. dr hab. n. med. Tadeusz M. Orłowski tel.: 43-12-266, fax: 43-12-455

Przychodnia Przychodnia:

Kierownik Przychodni – Dr n. med. Krystyna Maszkowska-Kopij tel.: 43-12-118, fax: 43-21-424